mângâiat ca și cum o nenorocire m'ar aștepta acasă. Pentru ce? — E cauza vre un fior de frig, care—atingându-mi pielea a sguduit nervii mei și mi-a întunecat sufletul? E cauza norii sau culoarea zilei, culoarea lucrurilor, atât de variată, care—trecându-mi prin ochi mi-a turburat gândirea? Știe cine-va tot ce ne înconjoară, tot ce vedem fără a privi, tot ce atingem fără a cunoaște, tot ce lovim fără să pipăim, tot ce întâlnim fără să deosebim în noi, în organele noastre, ch'ar în inima noastră, aŭ urmări grabnice, surprinzătoare și neînțelese.

Cât e de adâncă această taină a Nevăzutului! N'o putem cerceta cu simțurile noastre păcătoase; cu ochii noștri carĭ nu pot zări nicĭ ceea ce e prea mic, nicĭ ceea ce e prea mare;—nicĭ prea aproape, nicĭ prea departe; nicĭ locuitorii uneĭ stele; nicĭ pe ceĭ aĭ uneĭ picăturĭ de apă..; cu urechile noastre carĭ ne înșală, căcĭ ele ne transmit vibrațiile aeruluĭ în note puternice.

Numaĭ zânele fac minunea de a schimba în zgomot această mișcare și prin această metamorfoză daŭ naștere muziceĭ, care înapoiază melodios mișcarea mută a natureĭ; cu mirosul nostru maĭ slab ca cel al câineluĭ, cu gustul nostru care abia poate deosebi vechimea unuĭ vin... oh, dacă am avea alte organe carĭ ar îndeplini în profitul nostru alte minunĭ, câte lucrurĭ am putea descoperi încă în jurul nostru!

16 Maĭ.— Hotărît, sunt bolnav. Și ce bine am fost luna trecută! Am frigurĭ, o căldură groaznică, sau maĭ bine zis o moleșire plină de frigurĭ, care se varsă în sufletul meu tot atât de suferind ca și corpul meu. Am neîncetat acea presimțire dureroasă a uneĭ primejdiĭ amenințătoare, acea teamă a uneĭ nenorocirĭ care se apropie, sau a morțeĭ care te pândește, acea presimțire care negreșit că este atingerea unuĭ răŭ încă necunoscut, încolțit în sânge și în carne.

18 Maĭ.—Viŭ de la consultul doctoruluĭ meŭ, căcĭ nu maĭ pot dormi. El mi-a găsit pulsul repede, ochiul mărit, nerviĭ zguduițĭ, dar fără nicĭ o altă simptomă neliniștitoare. Trebue să mă supun la durerĭ și să iaŭ bromură de potasiŭ.

25 Maĭ. — Nicĭ o schimbare. Starea mea e în adevăr ciudată. Pe măsură ce se apropie seara, o neliniște de neînțeles mă cuprinde, ca și cum noaptea ascunde pentru mine o amenințare grozavă. Mănânc repede, apoĭ încerc să citesc, dar nu înțeleg nicĭ un cuvânt; abia văd literele. Mă preumblu atuncĭ prin salonul meŭ în lung și în lat, sub stăpânirea uneĭ fricĭ neînțelese, căreia nu pot să măĭ împotrivesc: teama somnuluĭ și frica de pat.

După două ceasurĭ mă urc în camera mea; abia intrat, întorc cheia de două orĭ și împing zăvorul; mi-e frică... de cine? Nu m'am temut de nimic pînă acum; deschid dulapul, privesc sub pat; ascult... ascult... ce?

E ciudat că un simplu răŭ, o turburare de circulație—poate, iritația unuĭ fir nervos, puțină congestie, o prea mică perturbație în atât de imperfecta și gingașa noastră mașină care ne întreține viața, poate face un melancolic din cel maĭ vesel om, un fricos din cel maĭ viteaz! Apoĭ mă culc și aștept somnul, ca și cum aș aștepta un călăŭ. Îl aștept cu groază venirea și inima îmĭ bate, picioarele îmĭ tremură; corpul îmĭ tresare în căldura așternutuluĭ pînă în clipa când cad de odată în odihnă, cum ar cădea cine-va într'o hulboană de apă liniștită, gata să se înece. Nu l'am simțit venind, căcĭ somnul e viclean, stă pitit lângă om, îl pândește pînă îl apucă de cap, îĭ închide ochiĭ, îl afundă în acel necunoscut, îl nimicește. Dorm mult timp: două sau treĭ ore; apoĭ un vis— nu, o nălucire—mă strânge.

Simt bine că sunt culcat și dorm... O simt și o văd... de asemenĭ simt că cine-va se apropie de mine, mă privește, mă pipăe, se urcă pe pat, îngenunchiază pe pieptul meŭ, îmĭ prinde gâtul între mâinele sale și strânge... strânge... din toate puterile pentru a mă gâtui.

Eŭ mă zbat, țintuit prin acea neputință cumplită care ne paralizează în vise; vreaŭ să strig,—nu pot; vreaŭ să mă mișc, —nu pot; încerc cu sforțărĭ uriașe, gâfâind, a mă întoarce, a arunca acea făptură care mă strivește și mă înăbușă,— nu pot!

Și de odată mă deștept, înebunit, acoperit de sudoare. Aprind o lumînare; sunt singur.

După această criză care se repetă în toate nopțile, dorm în fine liniștit, pînă în zori.

2 Iunie.—Starea mea s'a maĭ înrăutățit. Ce am oare? Bromura n'a făcut nimic, dușurile de asemenĭ. Azĭ, pentru a'mĭ obosi corpul—totuși așa de obosit, m'am dus să fac un înconjur prin pădurea Roumare. Am crezut la început că aerul rece, ușor și dulce, plin de miros de iarbă și frunze, îmĭ va turna în vine un sînge noŭ, în suflet o putere nouă. M'am înfundat pe un drum de vânătoare, apoĭ m'am întors spre La Bouville prin o alee strîmtă, între două șirurĭ de copacĭ grozav de marĭ, carĭ puneaŭ un acoperiș verde, gros, aproape negru, între cer și mine.

Un fior mă trecu, nu de frig, dar un neînțeles fior de frică. Grăbi-ĭ pașiĭ neliniștit de a fi singur în pădure, înfricoșat fără dreptate, prostește, de adânca singurătate. De odată îmĭ păru că sunt urmărit, că se ține cine-va de mine, aproape de tot, că mă atinge. Mă reîntorc de odată, fără veste. Sunt singur, nu văd în urmă de cât dreapta și larga alee înaltă, goală, strașnic de goală, iar de cealaltă parte, ca se întinde de asemenĭ, cât se vedea cu ochiĭ, la fel de îngrijitoare. Am închis ochiĭ; pentru ce? Și mă întorc pe un călcâĭ, repede ca o sfârlează. Era să cad; redeschid ochiĭ; copaciĭ jucaŭ, pământul plutea; trebui să mă așez jos. Apoĭ, ah, nu maĭ știŭ pe unde am venit! Ciudată memorie! Ciudată de tot! Nu maĭ știŭ și pace. Pornesc pe partea care e în dreapta mea și revin în aleia care m'a dus în mijlocul pădureĭ.

3 Iunie. — Noaptea a fost îngrozitoare. Trebue să plec pentru câte-va săptămânĭ. O mică călătorie negreșit că mă va înviora.

2 Iulie. — M'am reîntors. Sunt vindecat. Am făcut de altfel o excursiune încântătoare. Am vizitat muntele Sf. Mihaĭ pe care nu-l cunoșteam. Ce vedere admirabilă, maĭ ales când sosești ca mine la Avrauche pe la sfârșitul zileĭ! Orașul e pe un deal; m'am îndreptat spre o grădină publică, la capătul târguluĭ. Am scăpat un strigăt de uimire. Un golf foarte mare se întindea înaintea mea cât vedeam cu ochiĭ, între două malurĭ ce se pierdeaŭ în zare; și în mijlocul aceluĭ golf, sub un cer de aur și lumină se ridica posomorât și ascuțit un munte ciudat, în mijlocul nisipurilor. Soarele trebuia să apună și pe orizontul încă înflăcărat se desena profilul aceleĭ stâncĭ colosale care are pe vârful eĭ o clădire fantastică.

Din zorĭ m'am dus spre el. Marea era joasă ca și în ajuns și o priveam ridicându-se înaintea mea, pe măsură ce mă apropiam de ea, uimitoarea mănăstire. După maĭ multe ceasurĭ de drum cu barca, am atins marele bloc de piatră care susține mica cetate peste care se înălța minunata clădire gotică, ridicată întru slava luĭ Dumnezeŭ, pe pământ; încăpătoare ca un oraș, plină de sălĭ joase, de boltĭ și galeriĭ înalte, susținute de stâlpĭ gingașĭ. Am intrat în acea uriașă bijuterie de granit, acoperită de turnurĭ, de clopotnițe subțirĭ, în carĭ ridică scărĭ în spirală și carĭ își asvârl spre albastrul ceruluĭ, ziua, și în cerul negru, noaptea, capetele lor straniĭ, sburlite, de animale fantastice, de florĭ monstruoase, legate unele de altele prin arcurĭ gingașe, sculptate.

Când fuĭ pe creștet, am spus călugăruluĭ care mă însoțea: ,,Iată, bine trebue să vă maĭ fie aicĭ''! El răspunse: «E mult vânt domnule» și ne puserăm să privim urcându-se marea care se rostogolea pe nisip și 'l acoperea ca o pavăză de oțel.

Călugărul îmĭ povesti multe istoriĭ,— toate istoriile vechĭ ale loculuĭ, legende, mereŭ legende.

Una mă miră maĭ mult. Oameniĭ localitățeĭ și aceĭ aĭ munteluĭ, zic c'aŭ auzit vorbind noaptea în nisipurĭ, apoĭ c'aŭ auzit behăind două capre: una c'o voce puternică, alta slab de tot; necredincioșiĭ susțin că acestea sunt strigătele pasărilor de mare, carĭ seamănă tot atât de mult cu behăitul ca și cu plânsetul omuluĭ; dar pescariĭ întârziațĭ se jură c'aŭ întâlnit umblând pe drum între două

maree, împrejurul orășelului, departe de lume, un cioban bătrân căruia nicĭ o dată nu i se vede capul, care-i acoperit cu o manta, și care duce din urmă, un țap cu figură de bărbat și o capră cu față de femee, amândoĭ cu păr lung, alb, vorbind neîncetat, certându-se într'o limbă necunoscută; apoĭ încetând fără veste a se maĭ plânge, behăesc din toate puterile și dispar.

Am spus călugăruluĭ. ,,Credețĭ" ?

El șopti : ,,Nu știŭ".

Eŭ urmaĭ : ,,Dacă ar trăi pe pământ alte fiinţe de cât noĭ, cum de nu le am cunoaște după atâta timp,— cum de nu le-ațĭ văzut voĭ? cum de nu le-am văzut eŭ" ?

Și el mi-a răspuns : ,,Oare vedem a suta mie parte din ce este ? Poftim, iată vântul care este cea maĭ mare putere a natureĭ, care răstoarnă oamenii, darmă clădirĭ, desrădăcinează copacĭ, care ridică marea în munțĭ de apă, distruge malurile și aruncă pe stâncĭ marile corăbiĭ; vântul care omoară, care suflă, care geme, care mugește,— l'aĭ văzut și poțĭ să-l vezĭ ? Cu toate acestea este"!

Am tăcut înaintea acesteĭ simple judecățĭ. Omul acela era un înțelept saŭ un prost. N'am putut pricepe bine, dar am tăcut.

La ceea ce a spus el atuncĭ, m'am gândit adesea.

3 Iulie.— Am dormit răŭ; negreșit, aicĭ este o înrăurire înfrigurată căcĭ și vizitiul meŭ suferea de aceeaș boală ca mine. Reîntorcându-mă erĭ, am băgat de seamă ofileala ciudată a fețeĭ luĭ.

L'am întrebat : ,,Ce aĭ Jean"?—,,Am că nu mă pot odihni domnule; nopțile 'mĭ mănâncă zilele. De la plecare domnuluĭ ,,mă ține mereŭ".

Ceĭlalțĭ servitorĭ merg bine cu toate astea, dar mi-e frică să nu fiŭ iar apucat.

4 Iulie.—Hotărît, sunt iar apucat. Vechile vise urâte aŭ revenit. Noaptea asta am simțit pe cine-va suit pe mine și a căruĭ gură era lipită de a mea, bându'mĭ viața printre buze. Da, o sugea prin gura și gâtul meŭ, cum ar face o lipitoare. Apoĭ se sculă sătul și m'am deșteptat așa de sdrobit, de prăpădit, că nu m'am maĭ putut mișca. Dacă asta va ține încă vre-o câte-va zile, cu siguranță că voĭ pleca iarășĭ.

5 Iulie. —Mi-am pierdut mintea ? Ce s'a petrecut noaptea trecută e atât de ciudat, în cât capul meŭ se zăpăcește când gândesc; am făcut ca în fie-care seară; am închis ușa cu cheia; apoĭ, fiindu-mĭ sete, am băut o jumătate de pahar cu apă și din întâmplare am observat că garafa era plină până la dop.

In urmă m'am culcat și am căzut în unul din somnurile mele fioroase, din care fuĭ deșteptat aproape după două ore de o sdruncinătură îngrozitoare.

Inchipuiți-vă un om care doarme, il asasinează și se deșteaptă cu un cuțit înfipt în plămânĭ,— care horcăește și e acoperit de sânge, nu maĭ poate respira, va muri, dar care nu înțelege. Acesta îmĭ fu visul. In fine, recăpătându-mĭ judecata, mi se făcu sete; aprind lumînarea și mă duc la masa unde era garafa. Am ridicat-o; plecând-o pe pahar,—nu curge nimic. Era goală, cu desăvârșire goală ! Maĭ întâi n'am înțeles nimic, apoĭ de o dată am simțit o turburare atât de grozavă, că a trebuit să mă așez saŭ maĭ bine zis să cad pe un scaun ! Apoĭ m'am sculat dintr'o săritură, privind în jurul meŭ, dar-mă reașezaĭ pierdut de uimire și de frică dinaintea sticleĭ străvezii. Am privit-o cu ochiĭ nemișcațĭ, căutând a ghici. Mâinele îmĭ tremuraŭ. Cine a băut apa ? Eu ? Eu, fără îndoială. Nu putea fi altul de cât eŭ ! Atuncĭ sunt lunatic, trăesc fără să știŭ acea viață dublă și tainică care ne face a bănui că sunt două fiinţe în noĭ sau o ființă atât de stranie, necunoscută și nevăzută, însuflețită de clipe în carĭ sufletul nostru e amorțit, corpurile noastre robite și ascultă de celălalt ca de noĭ înșine,— maĭ mult ca de noĭ înșine.

Ah, cine va ințelge groaza mea? Cine va înțelege turburarea unuĭ om sănătos la minte, treaz, plin de judecată care privește speriat prin sticla uneĭ garafe după apa dispărută în timpul cât a dormit ? Și am stat acolo pînă la ziuă, fără a îndrăzni să mă urc iar în pat.

6 Iulie. — Inebunesc ! Cine-va iar a băut în noaptea asta toată apa din garafă, sau maĭ curând eu am băut-o !

Dar sunt eu acela ? Sunt eu ? Cine să fie ? Cine ? Oh, Dumnezeule ! Inebunesc ! Cine mă va scăpa ?

10 Iulie.— Am făcut descoperirĭ surprinzătoare.

Hotărît, sunt nebun ! Și cu toate astea !..

La 6 Iulie, înainte de a mă culca, am pus pe masa mea vin, lapte, apă, pâine și fragĭ.

La 7 Iulie am repetat incercarea care a avut acelaș sfârșit.

La 8 Iulie n'am maĭ pus apă și lapte. Nu s'a atins de nimic.

La 9 Iulie în fine am pus din noŭ pe masă numaĭ apă și lapte având grijă a înveli garafele cu pânză albă și de a lega dopurile. Apoĭ mi-am uns buzele, barba și mâinile cu minium de plumb și m'am culcat.

Neînvinsul somn mă cuprinse și fu urmat curând de un vis înfricoșător. Nu m'am mișcat de loc de oare ce cerșafurile eraŭ curate. M'am dus la masa cu sticlele; pânzele carĭ acopereaŭ garafele eraŭ neatinse. Am desnodat sforile tremurând de frică. Băuse tot laptele! băuse toată apa ! Oh ! Dumnezeule !.. Plec la Paris, nu maĭ pot.

(Va urma).

Trad. de **Al. Arghiropol-Iași**

O DRAMĂ IN AMERICA

De cât-va timp o bandă de ,,desperados" apașĭ jefuia și devasta fermele maĭ îndepărtate de pe marginele râuluĭ Red-river. Banda era formată din șease apașĭ, având de șef pe Orkan, numit și ,,Jaguarul"—unul dintre ceĭ maĭ cruzĭ bandițĭ din Farwest.

Tovarășiĭ — tot așa de răĭ, eraŭ demnĭ tovarășĭ aĭ șefuluĭ lor.

In ferma Y..., locuitoriĭ eraŭ într'o mișcare incontinuă. A doua zi aveaŭ să plece vânătoriĭ prin pădurile virgine de pe marginea râuluĭ Negro. Se spunea că se descóperise în albia unuĭ râuleț, la câte-va mile de fermă, cantitățĭ marĭ de aur. Expediţiunea era formată din 12 persoane : 8 americanĭ ; douĭ vânătorĭ canadienĭ renumițĭ țintașĭ, carĭ eraŭ și șefiĭ expedițieĭ, și Morris Iones și Little Iones, fiul săŭ,—un băiat voinic de 14 anĭ, care arăta însă maĭ mult.

A doua zi dis de diminează caravana porni și în curând disparu în pădurea de pe marginea râuluĭ ,,Red River". Detunăturile puștilor răsunaŭ regulat.

După un umblet de un ceas, caravana ajunse pe marginea unuĭ râușor cristalin și luând-o de-alungul luĭ, merseră înainte; când unul dintre canadienĭ strigă : ,,Here it is" (aicĭ este). Descălicară cu toțĭ. Micul Jones cu douĭ americanĭ rămaseră să păzească caiĭ ceĭlalțĭ, își scoaseră cismele și hainele, și suflecându-șĭ mânecele cămășilor intrară în apă. La început nu găsiră nimic, dar la urmă Morris Iones dete un strigăt: ,,Aur"! Se puseră din noŭ pe lucru și până seara adunară șease sacĭ cu aur...

— Se făcuse întuneric complet ; caravana căuta un loc de popas ca să petreacă noaptea acolo ; descoperiră o poiană ascunsă, așezară corturile și după ce mâncară se culcară, lăsând pe Morris ca străjer.

Mr. Jones cu pușca în mână cercetă împrejurimele apoĭ așezându-se pe un bolovan lângă foc, începu să moțăe.

De o dată de după pomĭ, apăru fața contractată a luĭ Jaguar care, cu cuțitul în mână, cu pașĭ ca de pisică se furișă până la străjer ridică cuțitul și... nefericitul căzu ca trăznit, fără să scoată vre un strigăt. Apoĭ intră în cort luă saciĭ și dispăru în noapte.

A doua zi, când se deșteptară vânătoriĭ găsiră pe străjer în nesimțire rănit grav, iar saciĭ dispărușĭ. Micul Jones se repezi la tatăl săŭ și 'șĭ alipi urechea pe pieptul săŭ. Inima maĭ bătea încetișor. Seth vânătorul canadian, care se pricepea într'ale medicineĭ căuta «iarbă indiană» și după ce găsi, o aplică pe rană. Ar fi bine să fie dus îndărăt la fermă, zise bătrânul vânător. Se gândi puțin și strigă : Știțĭ cine-s tâlhariĭ ? Cine ? strigară cu toțiĭ. — E banda luĭ Orkan — răspunse el.

Canadianul și un american, Meyers Dorb, plecară înainte spre a face o recunoaștere. Caravana mergea mai încet în urma lor. Suiră o parte a muntelui roșu când își înăbușiră un strigăt.

Ceĭ doui oameni zăriseră un indian care uitându-se cu băgare de seamă în toate părțile, care apoi dispăru după un perete de stâncă. Așteptară, și apoi se apropiară de locul unde dispăruse indianul. Era o intrare largă stâncoasă iar în fund se zărea o peșteră. Ceĭ doui oameni se retraseră încetișor și apoi plecară mulțumiți de descoperirea lor.

Canadianul propuse să se ascunză după stâncile de la intrarea peștereĭ iar apoi când vor veni tâlharii să fie împușcați. Planul fu acceptat de toți. A doua zi, când tâlharii erau plecați, se ascunseră după stânci și așteptară pe tâlhari; 4 oameni erau așezați chiar la intrarea peștereĭ. Maĭ întâi venea Orkan, iar după el veneau ceilalți bandiți. Când o salvă de detunături răsună și bandiții căzură la pământ.

Jaguarul vru să fugă dar fu înconjurat de vânătorii cari, cu puștile în mână, îi ațineau calea. Fu prins și legat fedeleș.

Formară un juriu care după o scurtă deliberare, condamnă la moarte pe bandit.

Executorul era micul Jones care ceruse el însuși aceasta.

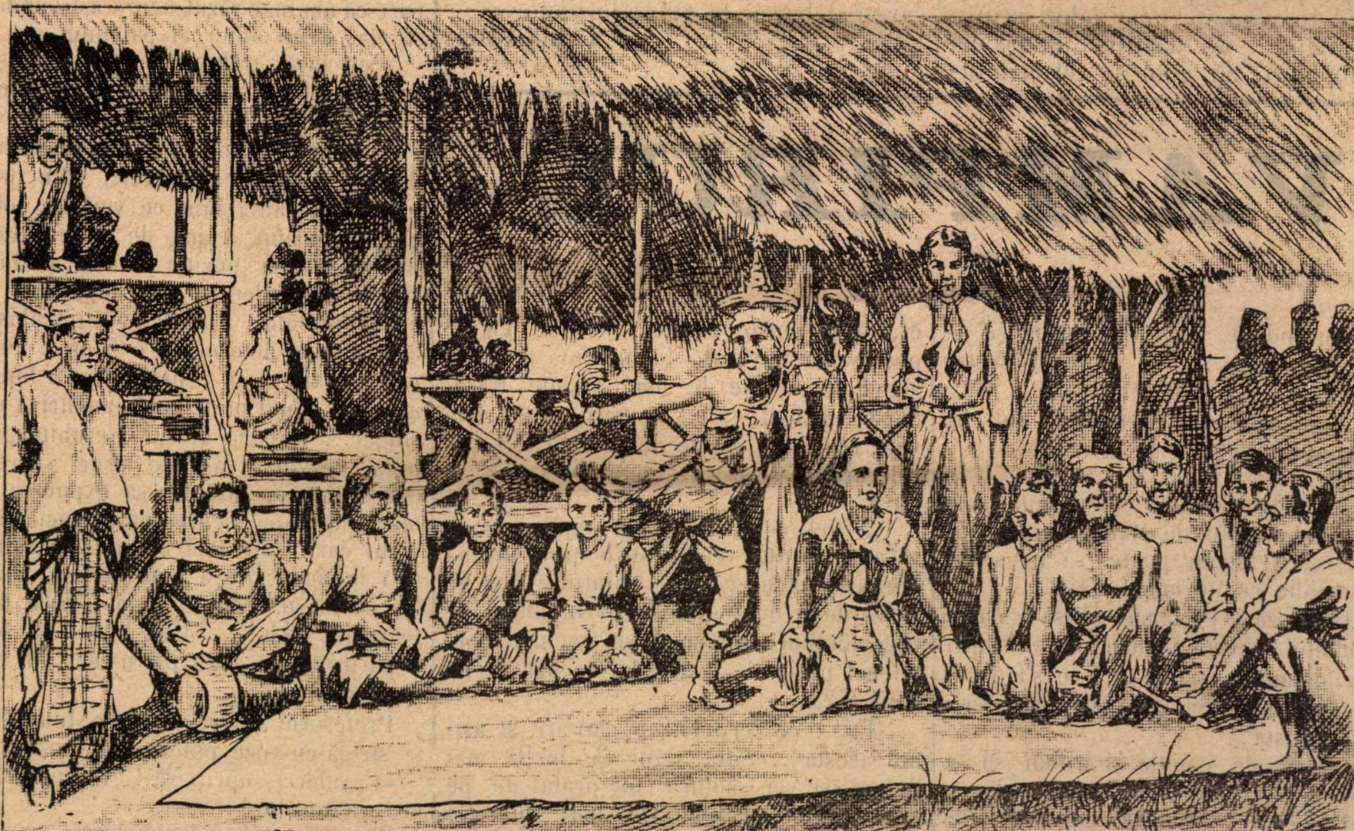
Banditul care făcuse atâtea crime cu tot curajul ținu să se arate nefricos și în fața morțeĭ.

Jones puse pușca la ochi, detunătura răsună și indianul căzu la pământ. Mai avu o convulsiune și se întinse mort.

Vânătorii își luară sacii cu au.., și încălecând pe caĭ — dispărură în pădure, în direcția fermeĭ.

A. Bensim.

DANȚUL LA CAMBODGIENI

Ea 'și îndoae ritmatic corpul și membrele

Ca în toate părțile orientuluĭ și maĭ cu seamă în țările indo-chineze, danțul e în Cambodge ceva cu totul necesar. Fie nuntă, fie botez, moarte sau alt eveniment deosebit în viața uneĭ familiĭ, danțul e indispensabil. Locuitoriĭ din Cambodge au cântăreți și dansatori publici carĭ sunt chemați și așteptați, peste tot locul, în fie-care ceas.

De obiceĭ femeile se îndeletnicesc maĭ mult decât bărbațiĭ cu această meserie de quasi-actor, cântăreț sau danțator.

Ilusrația reprodusă aci reprezintă spectacolul uneĭ nunți în casa unuĭ locuitor bogat. In mijlocul «caseĭ» e întinsă o stofă mare, albă, pe care danțatoarea își face datoria, iar de jur împrejurul pânzeĭ stau nuntașiĭ, privid—uniĭ cu interes, alțiĭ cu indiferență, mișcările uneorĭ pline de grație ale danțatoareĭ ambulante, care face tot ce'ĭ stă în putință să distreze cât maĭ mult spectatoriĭ — în schimbul uneĭ micĭ răsplătiri materiale.

Din dramele mărei

In ziua de 13 Februarie 1906 vaporul «Liberté», al unuĭ armator din Marsilia ieșia din Craven-Bay la mare, mergând in spre Marsilia cu o încărcătură de scorțișoară, piper, mirodeniĭ și altele.

Căpitanul John Mery era breton. Inalt și blond, în vârstă de 37 anĭ; ceĭ-l'alțĭ 15 marinarĭ erau toțĭ francezĭ, din Marsilia. Toțĭ marinariĭ erau veselĭ că'șĭ vor revedea orașul și rudele lor, numaĭ căpitanul murmura mereu: «treĭ-spre-zece, ziua fatală, hm! vom vedea». Cum se vede căpitanul Ivon era cam superstițios. La eșire, vaporul își acceleră mersul, la 10 nodurĭ pe oră.

A doua zi când ajunseră la nor-

dul insuleĭ Celebe, se observă la orizont niște pete marĭ negre, carĭ creșteaŭ din ce în ce, într'un mod îngrijitor. Mereŭ creșteaŭ noriĭ, așa că acoperiseră aproape tot cerul, dând zileĭ un aspect bolnăvicios. In acelaș timp vântul de apus începu să sufle cu putere. «Vom avea furtună, murmură comandantul și strigă marinarilor: «Repede, la posturĭ! Fițĭ cu băgare de seamă la ordine».

Marinariĭ se repeziră cu toțiĭ; uniĭ legară frânghiile, alțiĭ plecară la prora vasuluĭ, etc. Trăsnetele și fulgerele brăzdaŭ atmosfera, valurile se rostogoleaŭ spumoase, măturând puntea vasuluĭ; dar marinariĭ eraŭ țepenĭ la posturile lor. Insă un val puternic inundă puntea vasuluĭ și intrând în camera mașinelor stinse focul și înecă pe mașinist și pe ceĭ doĭ fochiștĭ, iar apoĭ se retrase, luând cu sine pe doĭ nefericițĭ marinarĭ și svârlindu-ĭ în adâncime. Marinariĭ ținându-se strâns de frânghiĭ, murmuraŭ rugăciunĭ, când de-odată trăznetul lovi catargul cel mare și spintecă vaporul.

«Liberté» începu să se scufunde. Marinariĭ îngrozițĭ se repeziră la bărcĭ și lansându-le se îmbarcară împreună cu căpitanul și începură să lopăteze cu putere. In acelaș moment vaporul se scufundă cu zgomot. Câte-va momente maĭ clocoti apa, și apoĭ nimic nu maĭ arătă locul unde se întâmplase dezastrul.

După treĭ zile marinariĭ și căpitanul, după ce trecuseră prin miĭ de pericole, fură salvațĭ de vaporul «Amiral Colbert» al marineĭ franceze, care-ĭ debarcă la Chandernagor.

A. Bensim

VAMPIRUL

— Urmare —

Tremurând de emoție, metișul se apropie de masa sa, și dintr'un sertar scoase hârtia scrisă de Gracioza.

— Recunoștĭ scrisul acesta? întrebă dânsul, apropiindu-se de Arocha.

Copila citi:

— ,,Arocha, aceasta este voința mea supremă să asculțĭ de sfaturile guvernatoruluĭ, care singur poate să ne scape de primejdia ce ne amenință''...

— Gracioza! exclamă dânsa; ea a scris biletul acesta pentru mine. Oh!.. te rog domnule, spune-mĭ ce s'a făcut surioara mea!.. Și ce' înseamnă scrisoarea aceasta?

Era palidă de emoție și trebui să se sprijine de zid pentru ca să nu cadă.

Guvernatorul răspunse cu voce înceată:

— Am să-țĭ spun multe lucrurĭ, domnișoară.

Urmă o tăcere apăsătoare. Copila aștepta îngrozită, pe când don Luiz căuta cuvintele cu carĭ trebuia să înceapă.

Afară în curte, se auzea mereŭ sgomot de caĭ și de arme. Locotenentul dădu o comandă scurtă și poarta se deschise. Detașamentul plecă. . . . .

. . . .

In acelaș timp, profesorul van den Beck, maĭ vesel și maĭ surâzător de cât orĭ când, galopa cu măgarul săŭ pe drumurile muntoase carĭ duc spre Salto de Agua.

Profesorul, cu pălăria sa largă, care nu-l părăsea nicĭ o dată, și cu ochelariĭ pe nas, după vechiu-ĭ obiceĭ, ișĭ ținea sie însușĭ un nemaĭ sfârșit monolog.

— ,,Tragiciĭ greci aveaŭ dreptate, murmură dânsul. Fatalitatea apasă asupra faptelor omeneștĭ, și ne duce în voia eĭ, ca pe niște furnicĭ. Vre-un gigant observator nevăzut de nimenĭ, ne duce astfel pe o cale de maĭ înainte trasă, după capriciile sale, pentru a vedea cum vom reuși noĭ să ne descurcăm. ,,Liberul arbitru'' este numaĭ o vorbă, o farsă.

,,Astfel, cum s'ar putea explica că un savant cinstit, venit într'o țară streină numaĭ pentru scopurĭ științifice, să se vadă de o dată amestecat în niște intrigĭ întunecoase, și să se expună morțeĭ cel puțin de două-zecĭ de orĭ în fie care zi?..

,,Uf!.. ce teribil trap maĭ are și asinul acesta!.. Sunt sigur că biețiĭ meĭ fluturĭ ișĭ vor scutura tot praful de pe aripĭ, așa în cât nu voĭ maĭ duce la Saardam de cât niște biete lepidoptere decolorate!..

,,Dar oare, voĭ maĭ revedea eŭ vre-o dată liniștitul meŭ oraș? Ah! și ce naiba se tot oprește în drum progenitura asta sterilă!... Maĭ repede asinule, că doar știĭ bine că până diseară trebue să ajung la Almeria...

,,A!.. aicĭ, mi se pare, e locul în care am fost arestat de revoluționarĭ. Frumoasă lovitură! Și ce maĭ de explicațiĭ aŭ trebuit, pentru ca să-ĭ fac să înțeleagă teribila misiune ce mĭ fusese încredințată... Ah! dacă ar ști domnul rector al universitățiĭ mele că fac acum parte dintr'o bandă care se pregătește să răstoarne un guvernământ întreg!... Ah! afurisit asin, maĭ oprește-te un moment, că mi-aĭ zdruncinat măruntaele; lasă-mă să mă odihnesc în sufișul de colo... Acolo aŭ stat ascunșĭ revoluționariĭ; e un loc bine ales, din care poțĭ vedea și auzi tot ce se petrece în jurul tăŭ, fără să fiĭ descoperit''.

Profesorul descălecă și după ce-șĭ legă bine asinul, se întinse la umbra unuĭ stufiș.

Iși umpluse pipa și gusta cu nesațiŭ câte-va momente de odihnă, când de-o dată asinul, care zmulgea cu lăcomie de icĭ, colo, niște erburĭ spinoase, ridică capul și ciulind urechile, sufla puternic pe nărĭ.

Profesorul ridică capul și privind printre stufișurĭ zări o trupă de cavalerĭ, care înainta.

— Dacă nu mă înșel, sunt soldațiĭ guvernatoruluĭ, murmură dânsul. Oare ce caută pe aicĭ? Dacă aleargă după revoluționarĭ, cred că aŭ apucat pe un drum greșit. Și cine-ĭ conduce? Mi se pare că am maĭ văzut figura asta unde-va. A, da, e un ofițer al palatuluĭ..

«Noĭ însă, trebue să stăm ascunșĭ, și dacă se poate, să auzim ce-șĭ vorbesc...

«Drace!... Oare am auzit bine?... Par'că aŭ pronunțat cuvântul Cerohima· Tăcere, asin nenorocit!... Din pricina ta, nu pot auzi bine ce vorbesc soldațiĭ guvernatoruluĭ. Oare de unde știŭ oameniĭ aceștia poziția exactă a abisuluĭ Cerohima? Pentru că, după câte i-am auzit spunând, cunosc poziția abisuluĭ, așa cum am determinat-o și eŭ... Și sunt mulțĭ.. treĭ-zecĭ... patru-zecĭ... bine înarmațĭ... Sunt prea mulțĭ împotriva unuia singur... Știŭ că abisul Cerohima nu-șĭ prea dezvălue așa de lesne secretele, dar atuncĭ ar însemna să expunem uneĭ morțĭ aproape sigure patru-zecĭ de oamenĭ carĭ n'aŭ nicĭ o vină... Ar trebui să-ĭ împiedec de a maĭ înainta, maĭ ales că mi-ar închide și mie calea la întoarcere. Ah!... dacă iĭ las să se îndeparteze voĭ avea patru-zecĭ de morțĭ pe conștiință!...

Profesorul eși repede din stufișul săŭ, și strigă cu voce puternică:

«Cavalerĭ, oprițĭ-vă! Am un ordin al guvernatoruluĭ!

Detașamentul se opri brusc. Soldațiĭ stăteaŭ cu armele pregătite. Profesorul van den Beck se apropie repede de eĭ.

— Ordinul excelențeĭ sale! esclamă dînsul, fâlfâind în aer o hârtie. Bine voițĭ, d-lor, de luațĭ cunoștință de cuprinsul săŭ. Am nevoe urgentă de serviciile voastre!

Locotenentul se uită îndelung la noul venit. De o dată, se înclină spre doĭ dintre oamenii săĭ, și le spuse ceva cu voce înceată:

Ceĭ doĭ soldațĭ descălecară repede, în timp ce ofițerul lua din mânile profesoruluĭ ordinul pe care acesta i-l întindea.

— Imĭ pare răŭ că vă opresc ast-fel în drum, explică surizînd profesorul van den Beck; dar niște lucrărĭ importante pe...

Nu-șĭ putu sfârși fraza. Două mânĭ îl apucară de umerĭ, și în acelaș timp o pătură de lână îĭ acoperi capul.

Ofiţerul executa ordinul pe care-l primise de la don Luiz; profesorul era împiedecat ast-fel de a vedea şi auzi ce se petrece în jurul săŭ.

Olandezul încercă să se împotrivească; dar mâinile îi fură legate cu frânghie. Atuncĭ voi să strige, dar cine-va îĭ puse un căluş în gură.

Profesorul van den Beck nu-şĭ putea da bine seama ce se petrece cu dînsul.

— Teribilĭ oamenĭ ! îşĭ spunea dînsul; numaĭ de nu mi-ar strica colecţiile.

Dar soldaţiĭ guvernatoruluĭ se interesaŭ foarte puţin de colecţiile savantuluĭ olandez.

Locotenentul dăduse ordin să se cerceteze bagajele prizonieruluĭ. Profesorul simţi îndată nişte mânĭ barbare scotocindu-ĭ prin buzunare. Apoĭ, timp de câte-va momente fu lăsat să cugete în voe.

Unul dintre soldaţĭ descoperise un document, în colţul căruia era imprimată o mână roşie.

— Frumoasă descoperire ! exclamă ofiţerul, luând cunoştinţă de acest document; e un bilet de liberă trecere, semnat de comitetul revoluţionar. Iată şi emblema sângeroasă a banditilor ! Cred că excelenţa sa va fi mulţămită de astă dată, şi va uita afacerea cu trăsura atacată în pădure ! Dar, n'avem vreme de pierdut. Legaţi-l pe domnul conspirator pe asinul săŭ, şi să plecăm spre palat.

Nenorocosul van den Beck se simţi ridicat pe sus, ca un pachet.

După un moment plecară la drum, în galop.

CAP. XIX

După ce vorbise multă vreme, punând în joc toată elocvenţa sa, tot talentul săŭ oratoric, răspunsul fiiceĭ luĭ Ramun veni dintr'o dată scurt şi despreţuitor.

Guvernatorl Tiburcio, palid, abia putând, abia putând vorbi de mânie, o privi până în fundul ochilor :

— De vreme ce refuzĭ cu atâta hotărâre, de sigur că iubeştĭ pe un altul ! Indrăzneşte să susţiĭ că nu este adevărat...

— Şi de ar fi aşa ! răspunse Arocha cu aceiaş linişte despreţuitoare ; ce-ţi pasă d-tale pe cine iubesc eŭ?

— Voesc să ştiŭ numele aceluĭ om ? exclamă metişul, dând drumul liber furieĭ sale ; voesc să-l ştiŭ !

— Oare trebue să-ţi daŭ socoteală de faptele mele ?

— Ah ! ia seama ! Imĭ voĭ perde răbdarea !... Nimenĭ nu mi se poate împotrivi, mă auzi ? Până acuma ţi-am vorbit cu blândeţe, rugător; dar acuma îţĭ ordon !... Nu uita că aicĭ eŭ sunt stăpânul, şi că toată lumea se închină în faţa mea.

— Adu-ţĭ aminte, răspunse cu mândrie copila, că ceĭ din rasa mea sunt oamenĭ fără stăpân, şi că nu ascultă de cât numaĭ de voinţa lor !

Guvernatorul se ridică cu un gest furios. Dar privirea liniştită a feteĭ îl opri şi se lăsă să cadă din noŭ pe scaun, zdrobit, învins.

Simţea cum îĭ clocoteşte în piept o mânie teribilă, de animal sălbatic.

Simţea cum îĭ scapă prada din mâinĭ, şi cum nicĭ odată n'avea s'o maĭ poată prinde.

N'o putea cuceri nicĭ prin groapă, nicĭ prin tortură.

In sufletul turburat al banditului se înfiripară imaginĭ sângeroase. Vedeniile celor maĭ oribile suplicii veneaŭ să-ĭ ofere potolirea mânieĭ prin răzbunare.

Dar alungă gândurile acestea, căcĭ socotea că nu venise încă momentul să întrebuinţeze asemenea mijloace desperate.

Işĭ spunea că nicĭ chiar chinurile cele maĭ marĭ, nicĭ chiar moartea n'aveaŭ s'o facă pe Arocha să i se supue. Ar fi putut s'o arunce în cele maĭ adâncĭ întunericurĭ ale ororiĭ, să-ĭ zmulgă carnea de pe corp bucată cu bucată, să inventeze pentru ea chinurĭ necunoscute, nicĭ odată, chiar dacă i-ar fi zgâriat inima cu unghiile, şi tot n'ar fi auzit din gura eĭ plângerea de resemnare, strigătul desperat care cere ertare şi se supune.

Mândria eĭ neîmblânzită avea s'o susţie până la sfârşit.

Şi apoĭ, maĭ era şi alt ceva !

Ghicea din răspunsurile eĭ, şi din tăcerea eĭ chiar, că o maĭ ajută ceva să lupte cu succes : iubea.

Dar cine era omul acela ? Se simţia furios peste măsură că nu putea să afle măcar numele aceluĭ necunoscut.

In zadar îşĭ chinuia memoria, în zadar cerceta cu mintea vastul dosar pe care-l constituise din prima zi când îi venise gândul crimeĭ; nu descoperia nimica, nicĭ măcar cel maĭ mic indiciŭ.

Ah !.. dacă ar fi putut să afle numele aceluĭ necunoscut ! L'ar fi prins, l'ar fi supus celor maĭ grozave torturĭ, şi poate că, pentru a-l salva, Arocha şi-ar fi dat consimţimîntul.

Dar cum să afle numele acesta ? Cum să-l zmulgă din gâtul acela delicat, pe care l'ar fi frînt cu o bucurie sălbatecă ?

Don Luiz se ridică şi făcu câţi-va paşĭ prin cameră, răsturnând un scaun care era în cale.

De o dată însă se întoarse, şi trase cu urechia; apoĭ se îndreptă repede spre uşă.

Eşi afară repede, uitându-şĭ obişnuita sa prudenţă.

Un detaşament de soldaţĭ urca în pripă scările : înaintea lor era împins un om înlănţuit, cu faţa acoperită de o pătură.

— Ce înseamnă asta ? întrebă guvernatorul, cuprins din noŭ de teamă.

Un locotenent se dezlipi din grupul soldaţilor. Metişul îl recunoscu îndată şi memoria îĭ reveni. Ii făcu semn să vorbească repede.

— Excelenţă, zise ofiţerul, ne-aĭ comandat să punem mâna pe învingătorul căpitanuluĭ Herman. Ordinile d-tale aŭ fost executate. Iată omul.

Metişul voi să răspundă. Dar Arocha, care aştepta cu nelinişte vorbele soldaţilor, se repezi înaintea locotenentuluĭ, şi fără să-şĭ dea seamă ce face, întrebă cu vioiciune :

— Dar Herman ? L'aţĭ salvat ?

Abia pronunţase aceste cuvinte, şi înţelegând ce greşală mare făcuse se opri.

Dar cele câte-va cuvinte, fură ca un fulger care ilumină de o dată sufletul întunecat al metişuluĭ.

Herman ! îşĭ zise dînsul; cum de am fost aşa de prost să n'o ghicesc până acum ? Graba cu care a venit această nebună să-mĭ aducă scrisoarea căpitanuluĭ, ar fi trebuit să mă facă să bănuesc adevărul. Herman !.. E un rival de temut ! Dar soarta acestuĭ om, este în mâinele mele ! Oh !.. de sigur că aceastâ întâmplare va schimba mult faţa lucrurilor !

Nu-şĭ putu stăpâni un surîs de hidoasă bucurie, şi apropiindu-se de Arocha, îĭ spuse cu voce încetă, aşa ca să-l audă numaĭ dînsa :

— Aşa dar, pe Herman îl iubeştĭ, nenorocit-o ! Eĭ bine, tu veĭ hotărî de soarta acestuĭ om !

Copila voi să răspundă, dar Tiburcio o respinse cu violenţă, şi întorcându-se spre soldaţĭ :

— Imĭ place ce aţĭ făcut. Voĭ şti să vă răsplătesc silinţa. Acum puteţĭ pleca.

— Să plecăm în căutarea căpitanuluĭ, excelenţă ? întrebă locotenentul.

— Domnule, răspunse guvernatorul scurt, să nu facĭ de cât ceea ce ţi se ordonă. Lasă prizonierul aci, şi retrage-te. Dar fiĭ gata să alergĭ la cea dintâĭ chemare.

Ofiţerul se închină în tăcere, şi se retrase împreună cu soldaţiĭ săĭ.

Aroka, peste măsură de turburată, se retrăsese într'un colţ tăcut al săliĭ.

Guvernatorul Tiburcio rămăsese acuma singur, în faţa omuluĭ înlănţuit. După ce-l privi un moment, se întoarse spre Aroka :

— Va trebui să te hotărăştĭ, îĭ zise dînsul cu voce încetă. Pînă peste o oră va trebui să primeştĭ propunerea pe care ţi-am făcut-o, saŭ dacă nu, d-ta veĭ fi vinovată de toate urmările.

Copila nu răspunse.

Metişul se apropie din noŭ de prizonier.

Cu mare băgare de seamă îĭ descoperi faţa şi-ĭ scoase căluşul de la gură.

Atuncĭ apăru figura congestionată a sărmanuluĭ profesor olandez.

Guvernatorul îl examină de sus până jos, fără să vorbească.

Profesorul, după ce privi în jur şi-şĭ dădu seama unde se află, începu să vorbească cu energie :

— Domnule, zise dînsul, aţĭ săvîrşit un atentat odios, de care veţĭ avea sa

daţi seama în faţa justiţiei ţărei mele.

— Domnule, răspunse don Tiburcio, spusa d-tale nu-mi face nici o impresie. Vom avea războiu cu ea' şi toate tratatele noastre sunt rupte. D-ta, care vorbeşti de justiţie, vei avea să răspunzi în faţa justiţiei ţărei mele!

— Da? întrebă profesorul, ironic. Şi de ce fapt sunt acuzat?

— Se pare că d-ta nu cunoşti de loc legile noastre, continuă metişul. E cu atât mai rău pentru d-ta, căci poate dacă le-ai fi cunoscut, n'ai fi pornit cu aşa de mare uşurinţă pe calea atâtor crime.

— Are haz! întrerupse olandezul cu un ton batjocoritor.

— Ori cum ar fi, continuă guvernatorul, vei afla îndată că autoritatea mea este absolută aici. Te pot împuşca saŭ spânzura, fără nici o judecată. Eşti complice cu revoluţionarii, şi ai luat parte la un atac cu mână armată împotriva soldaţilor guvernământului. Apoi ai atras în cursă pe şeful trupelor mele, căpitanul Herman, şi-l ţii mereŭ prizonier. Toate aceste fapte merită pedeapsa supremă, şi d-tale îţi este cu neputinţă să le negi!...

Profesorul îl lăsă să vorbească; apoi, foarte liniştit, răspunse:

— Domnule, poate că tot ce spui d-ta să fie adevărat. Dar ori şi cum, tot vei avea să răspunzi guvernului ţărei mele. De crimele mele nu pot răspunde de cât în faţa unui tribunal legal constituit. D-tale nu-ţi pot spune nimica. In faţa justiţiei însă, voi spune tot ceea-ce vrei să afli, şi multe poate.

«Dacă te vei purta alt-fel, ţara al căreia cetăţean sunt, va şti să te pedepsească.

Guvernatorul înălţă din umeri, şi apropiindu-se de masa sa de lucru deschise o carte. Era un codice de legi.

— Iată articolul din lege, care priveşte cazul d-tale, zise dânsul: ,,Ori-ce revoluţionar prins în flagrant delict de conspiraţie contra guvernului federal, va fi condamnat la moarte fără nici o judecată''!... Aşa în cât, aş putea să te ucid chiar în momentul acesta, cu propriile mele mâini, şi să rămân totuşi în legalitatea la care d-ta pari a ţinea atât de mult. Şi întreg regatul Olandei n'ar avea nimic de spus în faţa hotărârei mele!

Profesorul van den Beck nu răspunse.

După un moment de tăcere, guvernatorul reluă:

— Peste câte-va momente, domnule, cine-va va hotărî de soarta d-tale. După răspunsul acelei persoane vei fi liber, saŭ vei fi condamnat. Dar nu-ţi voi reda libertatea de cât cu o singură condiţie: vei jura că prizonierul d-tale, căpitanul Herman, va primi pedeapsa pe care ar fi trebuit s'o primeşti d-ta!

Arocha, peste măsură de emoţionată, făcuse un pas înainte. Dar profesorul olandez era cu spatele la dânsa, şi nu-i bănui prezenţa.

Dânsul răspunse cu aceiaş linişte pe care o păstra de la început.

— Domnule, n'am de ce să aplic vre o pedeapsă ofiţerului d-tale. E destul că-l ţinem prizonier, şi nu mai poate să-ţi execute ordinele. Şi de ce să-l pedepsim?.. Nu e vinovat de cât că fără de voe, te a lăsat să făptueşti atâtea crime, că n'a fost destul de ghicitor pentru ca să poată opri asasinarea ficei lui Ranun Holsarte, victima d-tale!

Un strigăt sfăşiitor străbătu încăperea. Dintr'o săritură Arocha se aruncase între cei doui bărbaţi:

— Ce spui, domnule? exclamă dânsa; omul acesta este asasinul surorei mele?

Profesorul olandez tresări, şi deveni de o dată palid ca un mort.

— Nenorocito! murmură dânsul. Ce cauţi aici, în cuibul acestui monstru? Fugi cât mai este vreme încă, căci vei avea aceeaş soartă ca şi sora d-tale!..

Pronunţând această frază făcu o sforţare violentă pentru a-şi elibera mâinile, căci Tiburcio se aruncase asupra copilei, şi lovind-o cu violenţă o trântise la pământ, pe jumătate leşinată.

Dar frânghia cu care fusese legat era prea solidă.

— Laşule! gemu dânsul, vei răspunde pentru această nouă infamie...

Dar nu putu termina, căci metişul apăsase butonul soneriei.

Câţi-va soldaţi alergară.

Cu un gest imperios, don Luiz arătă spre prizonier:

— Să-l trântiţi la închisoare.

In câte-va clipe porunca fu executată. Guvernatorul rămase singur cu Arocha.

— Ridică-te îi zise dânsul. Vezi bine că omul acela a minţit. A încercat să se răzbune acuzându-mă pe mine de crima pe care a făptuit-o dânsul. Dar d-ta ştii că pe dânsul l'a pândit Herman în munte, că dânsul este cel cunoscut sub numele de «stăpânul vampirilor». Şi dacă nu mă crezi pe mine, cel puţin în vorbele lui Herman trebue să ai încredere.

«Ori poate vei da mai multă ascultare vorbelor unui bandit?

— Oh! exclamă copila, nu ştiu ce să mai cred!.. Aibi milă de el... salvează-l!

— Ştii cu ce preţ îţi voi acorda libertatea lui Herman? Dacă cedezi, trimet îndată oameni în ajutorul său!..

Arocha se târă la picioarele guvernatorului. Gândul că Herman era în pericol de moarte, o înebunea.

— Ei bine, murmură dânsa, dacă-mi juri că 'l vei salva, dacă-l vei aduce aici viŭ...

Se întrerupse. De groază, ochii i-se holbaseră.

— Sfârşeşte! strigă guvernatorul, triumfător. Primeşti să fii soţia mea?

— Să nu primeşti! răspunse o voce teribilă, care pentru don Tiburcio fu ca lovitura unui pumnal. Omul acesta minte. Prizonierul a spus adevărul: acesta este asasinul surorei d-tale"!

Uşa camerei secrete se deschisese, şi din prag, senora Martinez, palidă şi impunătoare, arăta cu mâna spre criminal.

Guvernatorul făcu câţi-va paşi îndărăt, ca şi cum chipul morţei ar fi apărut în faţa sa.

Expresia feţei sale devenise hidoasă, o spaimă fără margini îi contracta buzele într'o strâmbătură de nebunie, în ochii săi licărea în acelaş timp, teama, ura şi desperarea.

Avea atitudinea unui asasin surprins in flagrant delict de crimă, în imposibilitate de a se apăra saŭ de a scăpa.

Celelalte personagii ale acestei scene tragice, eraŭ şi ele în prada unei mari emoţii.

Arocha, tăcută, nemişcată, gata să leşine, privea cu uimire spre femeea aceea necunoscută, care apăruse deodată, pe neaşteptate, pentru a opri pe buzele sale consimţimântul pe care era gata să-l dea pentru a-l salva pe Hermann. Neînţelegând încă cine era străina aceia, o privea cu nelinişte, neştiind dacă era o prietenă saŭ o duşmană.

Cât despre senora Martinez,— gelozia, mândria rănită, ura, dorul de răzbunare, toate eraŭ întipărite pe figura sa.

Fără să se mişte, îşi preumbla privirea de la bărbatul care o înşelase într'un mod atât de laş, la copila pentru care o trăda.

De o dată, făcu câţi-va paşi înainte, într'un elan repede. Metişul, târându-se, încercase să se apropie de masă, pentru a apăsa butonul soneriei, şi a chema ast-fel în ajutor.

Dar ea îi zărise mişcarea şi-i luă înainte, aruncând departe butonul.

Don Tiburcio se dădu îndărăt, cu mişcarea unui tigru atins de tridentul îmblânzitorului.

Femeea se întoarse din noŭ spre Arocha şi-i zise:

— Ascultă-mă copilo... îţi voi spune acuma tot adevărul.

Arocha se apropie de ea într'o atitudine rugătoare. Era prea emoţionată pentru a putea vorbi. Făcu semn că era gata să audă ori ce, ori cari ar fi fost ororile ce i s'ar fi descoperit.

Senora Martinez, mereŭ cu pumnalul în mână şi pîndind toate mişcările metişului, continuă:

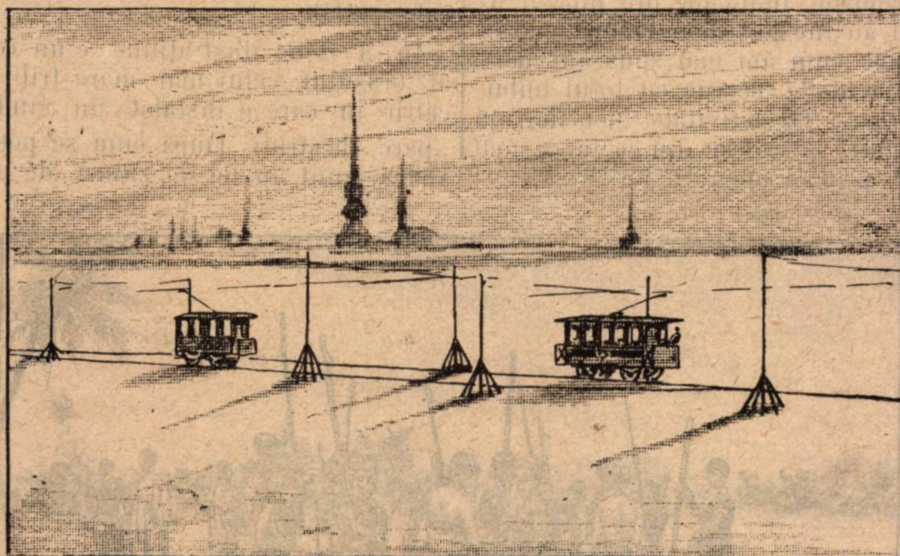
— Omul acesta pe care-l vezi tremurînd înaintea mea, a fost pentru mine un D-zeŭ; l'am iubit pînă la crimă!

«Imi jurase că mă iubeşte, şi pentru a mă lega şi mai strîns de dînsul, m'a făcut părtaşă şi complicea tuturor fărădelegilor pe cari le făptuia.

Imi jurase că se va căsători cu mine, şi pentru ca să fiŭ o tovarăşă demnă de dînsul, am luat parte la toate crimele, la toate trădările şi josniciile.

(Va urma).

Tramvaĭ electric pe Neva

Se știe că Rusia are construită — de pe timpul războiuluĭ ruso-japonez—o linie ferată pe vasta întindere de ghiață a laculuĭ Baikal. Pe această linie aŭ circulat atuncĭ foarte multe trenurĭ încărcate cu soldațĭ, munițiĭ și aproviziunĭ, dintre carĭ nicĭ unul n'a suferit nicĭ cel maĭ neînsemnat accident, —linie care a mijlocit ajungerea la timp pe teatrul operațiunilor militare a trupelor rusești. In ultimul timp însă aŭ început să se construiască pe ghiața marilor fluviĭ din Rusia liniĭ de tramvaĭ electric.

La St. Petersburg, s'a instalat o linie dublă de tramvaiŭ electric pe marele fluviŭ Neva, care după cum se știe, trece prin capitala Rusiei. Această linie e însă numaĭ pentru o parte a anuluĭ când ghiața maiestosuluĭ fluviŭ e bine și statornic întărită. In acest timp soarele răsare, deasupra Neveĭ, la zece ore dimineața și la două după amiazĭ dispare; ghiața—care'ĭ excepțional de rezistentă—durează o mare parte din an. Vara însă Neva redevine un fluviŭ cu ape marĭ și tumultuoase deasupra cărora soarele strălucește de la două ceasurĭ dimineața și până la zece-unspre-zece seara.

Tramvaiul acesta însă e un teren bun pentru întreprinderile îndrăzneților apașĭ aĭ St. Petersburguluĭ. Eĭ atacă maĭ întâĭ pe manipulator și apoĭ—desigur prin părțile maĭ pustiĭ ale fluviuluĭ — jefuesc pasageriĭ. Aceasta însă numaĭ când încuviințează poliția.

O LUPTA CU PIEILE-ROȘII

Cu toate că guvernul dăduse apașilor din Noul Mexic și Arizona un teritoriŭ cât toată Franța, eĭ nu se mulțumiră cu atât și trecură și peste hotarele posesiuneĭ lor pentru a ataca pe fermierĭ. Aproape de ținutul lor, toată câmpia era nelocuită; fermier se retrăseseră de frica pieilor roșiĭ.

Mult timp nu se stabili nimenĭ acolo, cu toate că guvernul asigura pe toțĭ că n'ar fi nicĭ un pericol, căcĭ indieniĭ sunt mulțumițĭ și nu vor maĭ ataca pe fermierĭ de frica soldaților, carĭ aŭ puștĭ maĭ bune de cât ale lor.

In fine, după anĭ de zile, se vedeaŭ treĭ case de lemn în mijlocul unuĭ ogor mare, care era împrejmuit cu un gard înalt. In cea maĭ mare locuia un oare-care Bevington, împreună cu nevasta sa și doĭ copiĭ. In celelalte două locuiaŭ doĭ cumnațĭ aĭ luĭ, împreună cu nevestele lor. In fundul ogoruluĭ, aproape de gard, era un hambar mare și alăturĭ un grajd pentru vite. Bevington fusese asociatul uneĭ firme din Londra. Viața tihnită, lipsită de pericole și aventurĭ nu-ĭ plăcea, căcĭ era robust, curajos și vesel. După ce'și regulă afacerile, se hotărî să plece. Se informase bine unde să se ducă și cumnațiĭ săĭ se hotărîră să'l urmeze.

După maĭ mult timp se stabiliră aproape de ținutul apașilor.

Mulțĭ anĭ trăiră fericițĭ; ceĭ treĭ bărbațĭ mergeaŭ zilnic la vânătoare, iar femeile vedeaŭ de gospodărie; când venea timpul semănatuluĭ, toțĭ treĭ aveaŭ treabă pe câmp. Ast-fel trăiaŭ zi cu zi; însă o întâmplare neașteptată veni să le turbure fericirea. Intr'o zi Bevington fiind la vânătoare, văzu o pată la orizont. Știa destul de bine ce era pata aceea. Se întoarse numaĭ de cât acasă și se duse la cumnațiĭ săĭ, carĭ desgropaŭ cartofĭ.

— Ascultațĭ, le zise el, știțĭ voĭ ce e pata aceea?

Amândoĭ se uitară, dar nu știaŭ ce este. Atuncĭ Bevington zise:

— Așteptațĭ puțin, în curând vețĭ vedea...

După vre-o cincĭ minute veni cu o lunetă în mână.

—Privițĭ, zise el, întinzându-le luneta.

După ce se uitară, se îngălbeniră, căcĭ acolo, hăt departe, indieniĭ își așezaseră corturile.

— Vedețĭ, zise Bevington, probabil că e tribul luĭ Naki-Hun, cel maĭ mare șef al apașilor. Sunt sigur că plănuesc un atac; trebue să fim decĭ gata de luptă.

— Ne-am înțeles, zise unul din eĭ—Iohn,— însă n'ar fi bine ca eŭ saŭ Bill să mă duc cu cel maĭ bun cal la Coolidge pentru ajutor?

— Negreșit, strigă Bill, mă duc; poimâine cel mult mă voĭ întoarce; până atuncĭ nu cred că vom fi atacațĭ, căcĭ indieniĭ probabil voesc să stea pe locul acela, ca noĭ să nu bănuim nimic și pe urmă să ne atace într'o noapte.

— Asta cred și eŭ, adăugă Iohn, dar să nu zăbovim, poțĭ să plecĭ chiar acuma.

Se îndreptară spre case și ajungând acolo, Bill se pregăti de plecare și după ce 'șĭ luă calul cel maĭ bun din grajd, porni spre Land-office-ul din Coolidge.

Bevington și Iohn rămașĭ singurĭ, povestiră și femeilor ceea-ce se petrece. Ele însă se arătară curajioase și ziceaŭ că la caz de nevoie vor ști să tragă cu pușca.

Incepură să curețe toate puștile;—aveaŭ cu totul 10 puștĭ dintre carĭ patru de vânătoare. După aceasta hotărâră ca în fie-care noapte să stea unul de pază.

•

Trecu o zi și nimic nu se schimbă. In această seară trebuia să stea de pază fiul luĭ Bevington, de 15 anĭ, destul de mare și curajos pentru a împlini această sarcină.

Eraŭ orele 12 noaptea și acesta cu luneta se uita la lagărul indienilor. Noaptea era întunecoasă și el par'că distingea o mișcare neobișnuită în lagăr. La lumina focurilor din lagăr el văzu pe indienĭ încălecând pe caĭ.

Crezu că este timpul de a anunța și pe tatăl săŭ. Se duse și în curând toțĭ eraŭ în picioare. Bevington se culcă pe pământ și auzi tropăiturĭ de copite.

La ordinul săŭ toțĭ își apropiară urechea de pământ și toțĭ auziră aceleașĭ sgomote. După ce el, Iohn și fiul săŭ, luară armele, se repeziră cu toțiĭ la gard pentru a se pregăti de apărare. Femeile eraŭ ocupate de a încărca toate puștile și cele de vânătoare pentru ca bărbațiĭ să le aibă la îndemână.

Tropăiturile se apropiaŭ din ce în ce și de-o dată se făcu liniște. Atacul începu în tăcere; de-o dată treĭ pocniturĭ se auziră, apoĭ altele și altele până când zecĭ de împușcăturĭ pocniră în fie-care moment.

Ceĭ treĭ apărătorĭ, ar fi fost biruițĭ dacă n'ar fi avut puștĭ englezeștĭ cu repetiție și dacă n'ar fi fost trăgacĭ bunĭ. Femeile aprinseră un foc mare în curte pentru ca apărătoriĭ să aibă lumină și ca nu cum-va să pătrundă în curte vre-

un musafir nepoftit — fără a fi observat.

Ceĭ treĭ apărătorĭ steteaŭ în curte și când apărea vre-un cap de indian deasupra gardului treĭ gloanțe îl găureaŭ.

Două ore ținu lupta; se apropia ziua; indienii trăgeŭ focurĭ printre crăpăturile gardului și puteaŭ face multe victime, cu toate că puștile lor nu eraŭ bune; însă nu eraŭ bunĭ ochitorĭ.

Indienii luptaŭ cu maĭ mult zel și se suiaŭ pe gard pentru a trece în partea cea-laltă. Intr'adevăr patru indienĭ săriră gardul nevăzuțĭ și împușcară pe Iohn care era în apropierea lor.

Bevington auzind pocniturile îĭ sursurprinse tocmaĭ când voiaŭ să-l scalpeze. Se iscă o luptă pe viață și pe moarte și dacă n'ar fi alergat fiul săŭ de sigur că ar fi murit în luptă. Abia împușcară pe ceĭ patru indienĭ și alțĭ treĭ săriră în curte. Puștile lor eraŭ tocmaĭ neîncărcate și din fericire nevasta luĭ Iohn disperată de moartea luĭ, luă o pușcă cu repetiție și împușcă pe indienĭ pe la spate. Dar vaĭ! ce folos! căcĭ alțĭ bandițĭ săriră gardul și alțiĭ stăteaŭ pe gard. Insă de-o dată,—Dumnezeule—ce se întâmpla!... De afară se auziră împușcăturĭ și galop de caĭ; de-o dată ceĭ 5 saŭ 6 indienĭ carĭ se aflaŭ în curte în loc să se lupte cu ceĭ doui apărătorĭ, se agățară de gard ca să-l sară.

Oare ce întâmplase? Se vede că indienii știaŭ ce s'a întâmplat, căcĭ altfel de ce s'ar fi grăbit să fugă?.. Pasămi-te Bill s'a întors împreună cu cincĭzecĭ de soldațĭ—la vederea cărora toată banda luĭ Naki-Hun o luă la fugă. Iute Bevington deschise poarta și văzu ce se petrece afară. Soldațiĭ și Bill care crezuse că aĭ săĭ sunt morțĭ urmăreaŭ pe indienĭ într'un galop nebunesc. In curând ceata se întoarse aducând douăzecĭ și treĭ de prizonierĭ. Când văzu Bill că aĭ săĭ aŭ scăpat nevătămațĭ nu-șĭ credea ochilor. In culmea bucurieĭ, nicĭ nu văzuse că lipsea Iohn. După ordinul căpitanuluĭ care comanda pe ceĭ 50 de soldațĭ, prizonierii fură spânzurațĭ fără milă. Și când Bill află că Iohn murise nu-șĭ putu stăpâni un strigăt de mânie: ,,Ah! asasinii, mizerabilii, au scăpat prea ușor''!

Walter R.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom publica orĭ-ce articole interesante privitoare la călătoriĭ saŭ vânătorĭ, în țară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcțiuneĭ «**Ziaruluĭ Călătoriilor**», *strada Brezoianu, 11, Bucureștĭ.*

IN AFRICA CENTRALĂ

Triburile indigene din miezul Africeĭ aŭ început de-o vreme încoace — după cum am maĭ spus alte dățĭ, să dea unele semne cu totul îmbucurătoare. O activitate și o dorință de a ști, se vădesc din ce în ce maĭ mult printre membriĭ lor.

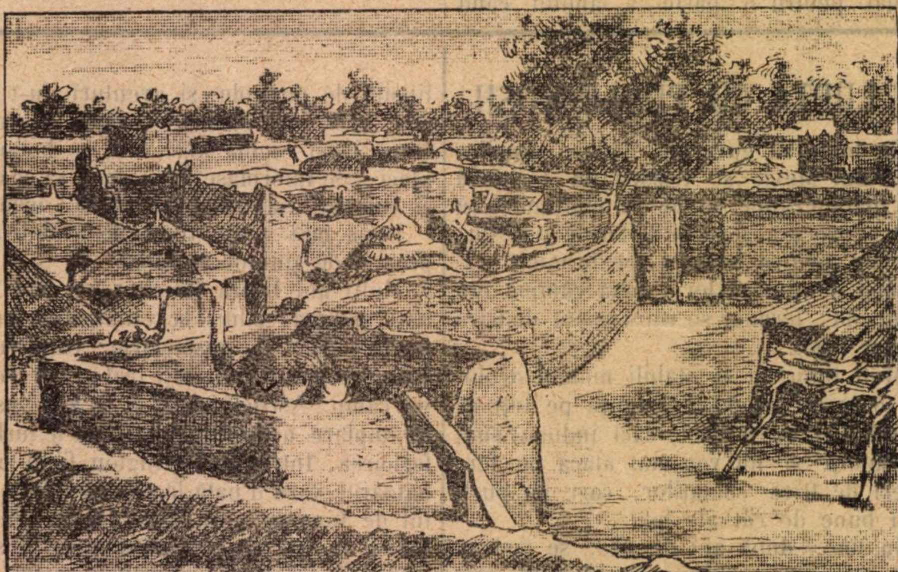

In contact des cu europeniĭ — soldațĭ, misionarĭ și călătorĭ, indigeniĭ aŭ început să se ocupe serios de creșterea pomilor fructiferĭ și în special de a struților.

Hrana lor — atât de primitivă și de insuficientă până maĭ erĭ, azĭ a ajuns să fie excepțional de bine pregătită, de abondentă și de substanțială — aproape în fie-care colibă.

Reproducem treĭ ilustrațiĭ luate la fața loculuĭ de către o misiune de ingínerĭ din Marsilia care a vizitat centrul Africeĭ acum câțĭ-va anĭ. In cea dântâĭ se vede un grup de femeĭ carĭ prepară în niște vase marĭ de lemn un fel de băutură răcoritoare, din mustul maĭ multor fructe tropicale strivite.

In a doua ilustrațiune e un colț al orașuluĭ celuĭ maĭ mare trib de cafriĭ în care e instalat un ciudat ,,parc" de struțĭ. După cum se poate vedea, sunt un fel de ziduri de pământ, cu forme bizare și asimetrice, în carĭ închid struțiĭ în ajunul recolteĭ penelor.—Cirezile marĭ de struțĭ aĭ căror proprietarĭ nu's tocmaĭ bine cunoscuțĭ trăesc afară la câmp, în paza tinerilor indigenĭ și a unor maĭmuțe dresate anume. Sunt însă — aproape toțĭ, legațĭ la picioare, astfel că abia pot fugi cu iuțeala unuĭ copil de cincĭ anĭ. In epoca recolteĭ penelor se aleg de către specialiștĭ, struțiĭ *bunĭ* și se transportă în așa zisul ,,parc" unde li se culeg penele. Apoĭ—după două zile de hrană îmbelșugată, sunt dușĭ din

noŭ la turmă și lăsațĭ în paza tinerilor. Vânzarea penelor se face de către o comisie aĭ căreĭ membriĭ sunt aleșĭ prin aclamație dintre ceĭ maĭ bătrânĭ, maĭ cinstițĭ și maĭ pricepuțĭ în mijlocul unuĭ trib numeros, saŭ chiar între două triburĭ vecine și împăcate. In acest târg se fac diferite tranzacțiĭ, dându-se și luându-se în schimb—tot alimente, obiecte de toaletă, arme, etc., — căcĭ baniĭ nu's cunoscuțĭ încă în aceste regiunĭ, depărtate și quasi-sălbatice încă.

indigenĭ, printre carĭ nu lipsește de sigur nicĭ despoticul șef al tribuluĭ.

A treia ilustrație reprezintă un târg care se face de două-treĭ orĭ pe an,

— r —

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

La rândul săŭ, Americanca voi să atingă prețioasa relicvă.

Nu cu puțină osteneală, escaladă și ea zidul.

Căcĭ era evident pentru câte-șĭ patru că acolo era Polul; că era nefolositor și de altmintrelĭ cu neputință, să meargă maĭ departe.

Când fu la jumătatea panteĭ, mistress Elliot, aplecându-se, și soțul săŭ, care scoborîse din douĭ-treĭ pașĭ repedele taluz, vrând să-ĭ întindă mâna spre a o trage spre vârf, când era să maĭ facă o ultimă sforțare spre a ajunge, își perdu echilibrul și călcând greșit căzu într'o crăpătură care se deschisese deodată sub picioarele sale. Dădu un țipăt sfâșietor iar miliardarul strigă cu putere:

— Cornelia!

Apoĭ maĭ cercând să o ajute, aluneca pe pantă și se înfundă și el în acea adâncitură.

Mulțĭ de oroare în fața acesteĭ catastrofe neașteptate, ceĭ douĭ tinerĭ se aruncară să-ĭ salveze, George Durtal în urmă cramponat de drapel care era înfipt solid în ghiață iar Cristiana înainte ținându-se, spre a nu aluneca, de pușca pe care i-o întindea logodnicul săŭ.

Dar ce fel de prăpastie era aceasta? Era un abiz oceanic saŭ se oprea la nivelul banchizeĭ?

Lucrul lua proporțiile uneĭ drame, când vocea Americanuluĭ, foarte de aproape, se auzi strigând:

— Comandante! vino iute!...

— Unde sunteți?

— Intr'un fel de peșteră... Andrée este aci! Andrée este aci!

Ochiĭ tânereĭ fete se măriră ca în fața unuĭ spectru.

— Iute! repetă mistress Elliot. Scoborâți-vă!

.— Grăbește-te, George, zise Christiana înfrigurată.

— Dă-mi voe să merg eŭ înainte, zise tânărul. Tu te veĭ lăsa pe urmă, și eŭ voi fi acolo ca să te primesc...

— Da, te voĭ urma. Aide, George.

Și când se găsiră câte-șĭ patru adunațĭ în acea cavitate hotărât scobită de mână de om, fură cuprinșĭ de misterioasa impresiune de respect ce o simțeaŭ anticiĭ când pătrundeaŭ în sanctuarele faimoase saŭ în pădurile sfințite.

Căcĭ la lumina lămpeĭ electrice portative de care Americanul nu se despărțea nicĭ odată, și pe care o aprinsese acum, spectacolul ce se oferea ochilor naufragiaților aeruluĭ era dintre cele maĭ uimitoare pe carĭ mintea omenească ar fi putut să și le inchipue.

Cavitatea în care se găseaŭ era un fel de înfundătură largă de treĭ metri, adâncă de opt saŭ nouă metri, săpată în ghiață și a căreĭ boltă spre fund se cobora.

Pereții eraŭ negri și afumațĭ.

In partea cea maĭ largă eraŭ întinse în sacĭ de dormit făcuțĭ din pieĭ de urs alb, două cadavre.

Nu se vedeaŭ de cât capetele de o slăbiciune spăimântătoare și mâinile cu degete lungite peste măsură, ca acelea ale scheletelor. Pielea gălbue se cuta pe acele fețe fără mușchiŭ ca o stofă prea largă, iar pleoapele albăstriĭ, sbârcite și mărite astupaŭ cavitatea orbitelor ca niște pansamente aplicate de un chirurg.

Părul și bărbile, a unuia blond, a altuia roșu, crescuseră peste măsură și se întindeaŭ scârbos peste pieile de urs ale sacilor de culcare.

De când eraŭ acolo, momificațĭ de frig, acești exploratorĭ aĭ Poluluĭ?

Câte săptămânĭ, câte lunĭ poate, trăiseră fără speranța că vor revedea lumea civilizată?

Era o viziune atroce, și frumoasa față a Cristianeĭ, insuflețită și îmbujorată de vânt, luară culoarea uneĭ palidităţĭ extreme. Apariţiunea acestor schelete maĭ mult de cât descoperirea steaguluĭ suedez o făcuse să priceapă unde se afla, și să-și simtă firea nervoasă și delicată adânc impresionată; începu să tremure și să se apropie, înfricoșată, de tovarășul săŭ.

In timpul acesta, Americanul plimbă lumina lămpeĭ asupra cadavrelor.

Pe lângă eĭ se aflaŭ diferite obiecte; exilațiĭ Poluluĭ părea că pusese aceste lucrurĭ în apropierea mânilor ca și cum ar fi fost incapabilĭ să iasă din sacĭĭ lor de culcare spre a și le lua.

Era acolo o lanternă, o mașină de gătit, o farmacie portativă în dezordine, două bidoane de alcool goale, cutiĭ de conserve deschise; de perete stăteaŭ rezimate o pușcă cu două focurĭ, o sapă și două târnăcoape, lucrurĭ carĭ serviseră martirilor Poluluĭ spre a-șĭ face singurĭ mormântul.

Dar printre toate aceste lucrurĭ așa de disparate nu se vedea nimic din de-ale hraneĭ.

Fără îndoială, pasageriĭ de pe «Aigle» pieriseră de foame.

— Care este Andrée? murmură Americanul.

Era întrebarea pe care și-o puseseră cu toțiĭ.

Nicĭ unul nu răspunse, fiindcă nicĭ unul nu cunoscuse pe Suedez.

In momentul când întreprinsese expediția toate ziarele îĭ dăduseră portretul și de și trăsăturile sale ră-

măseseră în memoria celor cari se aflaŭ acolo, cum ar fi putut să le mai reconstituiască acum privind acele figuri descompuse?

Era oare acolo cel care fusese sufletul expediţiei saŭ tocmaĭ el lipsea? Plecaseră treĭ în 1897, Andrée, Strindberg şi Fraenkel. Cine era acela care nu se afla acolo?

Şi cum dispăruse?

Fusese asvârlit din nacelă?

Saŭ murise înaintea celor-lalţi doui şi fusese îngropat de aceştia în vre o banchiză, acum dispărută?

Era de puţină importanţă lucrul acesta. Ceea ce era sigur era că, ajunsă la Pol, expediţiunea nu putuse să facă un pas înapoi spre a se întoarce şi că acele oase eraŭ primul jalon al redutabileĭ descoperirĭ.

Mută, cu ochiĭ turburĭ, Cristiana de Soignes strîngea nervos braţul logodnicului săŭ.

Această glorie de care era atâta de geloasă cu câte-va ore maĭ nainte, pentru ţara sa şi pentru omul cu care voia să-şi lege viaţa, se cumpăra cu asemenea torturi, putea să aibă un ast-fel de sfârşit!

Nefericiţiĭ aceştia, asupra cărora lumea întreagă îşi fixase ochiĭ câte-va ceasurĭ, aceştĭ nefericiţĭ carĭ cunoscuseră această glorie efemeră, muriseră sfârşiţĭ de puterĭ în cucerirea întreprinsă.

Aceeaşi soartă aştepta, fără îndoială, şi pe ceĭ carĭ descoperiseră ceea ce maĭ rămăsese din eĭ?...

Căcĭ şi eĭ nu maĭ aveaŭ alt mijloc de întoarcere.

Acum când importanţa rezultatuluĭ obţinut se risipea, Cristiana se simţia cuprinsă de o spaimă fără marginĭ.

Ea se vedea întinsă alăturĭ de George Durtal în această peşteră de ghiaţă, refugiŭ de care se vor simţi cu totul fericiţĭ că l'aŭ găsit gata făcut, pe când aerostatul lor, dus de primul vânt, îĭ va lăsa fără resurse, pe banchiză.

Avu viziunea lungilor ore de agonie care îĭ aştepta şi fragilitatea natureĭ femenine reapăru în ea.

— Să plecăm, George, să plecăm repede, zise ea. Mi-e frică!

Lângă ea, sdrobită de aceeaşi preocupare, mistress Elliot îngenuchiase. Tânăra fată o imită şi cu capul în mânĭ căută în rugăciune un derivativ pentru vedeniile eĭ funebre carĭ acum o asaltaŭ ca un potop.

— George, zise ea ridicându-se, să plecăm repede, te rog foarte mult.

Ofiţerul ţinea în mână un carnet pe care îl găsise lângă unul din cadavre, şi Americanul, aplecat spre el, îndreptă spre foile îngălbenite şi acoperite cu note scrise cu creionul lumina lampeĭ sale.

Dar nu putură să descifreze nimic fiindcă nicĭ unul nicĭ altul nu cunoşteaŭ limba suedeză.

— Trebue să ne întoarcem repede la balon, sir Elliot, zise tânărul.

Dar se părea că Americanul nu putea să se lipsească de contemplarea acelor lugubre rămăşiţe, căcĭ el se duse până în fundul peştereĭ.

— Iată nacela lor, zise el...

Era un coş circular de răchită acoperit cu pânză impermeabilă. Un coperiş convex o acoperea în partea de sus iar o gaură practicată servea de loc de trecere a aeronautuluĭ care veghia afară pe când ceĭ-l'alţĭ douĭ tovarăşĭ aĭ săĭ şedeaŭ înăuntru.

Cele şease frânghiĭ carĭ susţineaŭ nacela atârnaŭ de-alungul pereţilor eĭ: ele fuseseră tăiate cu cuţitul saŭ cu toporul, ceea-ce părea să arate că exploratoriĭ fuseseră siliţĭ să se separe repede de aerostatul lor.

Despre acesta din urmă care era enorm, căcĭ diametrul săŭ depăşea 20 metri iar capacitatea 4,500 metri cubĭ, nu exista nicĭ o urmă în peşteră.

Dar pe coperişul naceleĭ, Americanul găsi un steag de mătase albă ornat cu o ancoră albastră.

— Sărmanul Andrée! zise el. Era un steag de recunoaştere adoptat de către el şi pe care îl arborase la plecare dedesub'ul steaguluĭ suedez! Ce sfârşit lamentabil!...

George Durtal şi Cristiana se grăbeaŭ să iasă afară. O surpriză nouă însă îĭ aştepta acĭ:

Zăpada cădea în fulgĭ marĭ!

— De astă dată, murmură George Durtal, e sfârşitul...

— Crezĭ intr'adevăr că, dacă am scuti «Patria» de tot ce nu-ĭ e de primă trebuinţă, nu o să putem pleca? întrebă tânăra fată.

El clătină din cap şi explică:

— Vom putea să avem oare-care forţă ascensională, dacă vom lăsa la o parte maşina, helicele, sania, şi dacă vom reda «Patrieĭ» forma sa rigidă cu aer introdus prin ventilator. Dar acum când a căzut o tonă de zăpadă pe balon, va fi foarte greŭ...

— De sigur că tot în asemenea împrejurărĭ a pierit şi nenorocitul Andrée, încheie ofiţerul. Zăpada ţinând la pământ balonul spre a nu risca să-l vadă dus de vânturĭ cine ştie unde, prin loviturĭ de topor aŭ tăiat frânghiile carĭ îl ţineaŭ de nacelă, spre a scăpa cel puţin proviziunile de hrană.

— Greşeală! exclamă sir James. Un dispozitiv special, o calotă de mătase punea balonul la adăpost şi atât zăpada cât şi apa alunecaŭ fără să se prindă de aerostat.

Zicând acestea, Americanul trase până la gura bolţeĭ sania luĭ Andrée pe care o descoperise într'un colţ al peştereĭ.

— Ce zicĭ de ideia mea? întrebă el. Sania aceasta, în foarte bună stare, n'ar putea fi remorcată de către a noastră? In modul ăsta am ajunge mult maĭ repede până la «Patria».

(Va urma).

NOUILE PREMII

LA

„ZIARUL CALATORIILOR“

Cu începere de azĭ, „Ziarul Călătoriilor“ care apare săptămânal în 16 paginĭ şi conţine o materie aleasă şi variată, tratând despre toate întâmplările de pe mare şi de peuscat, acordă următoarele nouĭ premiĭ de valoare abonaţilor săĭ:

1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, Bucureştĭ, bulevardul Elisabeta No. 8, cel maĭ eftin şi bine asortat din toată ţara în mobile de bronz şi fier.

2) **Una puşcă de vânătoare**, foc central, cu două ţevĭ, cal. 12, ţeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoaşe.

3) **Un pistol automatic**, de buzunar cu 6 focurĭ, demontabil instantaneŭ cu mâna, în 3 bucăţĭ, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântăreşte numaĭ 300 grame şi întrebuinţează cartuşe cu iarbă fără fum şi glonţ metalic, având un tir până la 200 metri.

4) **Una carabină de salon**, «Flobert» 6 m. m. pentru glonţ şi alice. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme şi muniţiunĭ din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curţeĭ regale, Bucureştĭ, 44 calea Victorieĭ.

5) **Un gramofon perfecţionat**, cu pavilion mare, mişcător, în formă de floare, braţ acustic şi diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăcĭ, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», Bucureştĭ, calea Victorieĭ 54.

6) **Una mandolină de palisandru**, ornată cu sidef.

7) **Una vioară de paltin**, model Stradiwarius, complect montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate dela magazinul general de muzică «La Harpa», Bucureştĭ, str. Colţeĭ 5.

8) **Un preţios ceasornic remontuar**, de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.

9) **Un frumos inel de aur**, pentru damă, cu un rubin şi două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasoarnice şi bijuteriĭ «Ceasornicăria Colţeĭ», strada Colţeĭ 31.

10) **Una bicicletă Iolanda**, marca cea maĭ bună.

11) **Un biuroŭ de stejar**, cu 5 cutiĭ, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedeman, bulevardul Elisabeta No. 7.

12) **Două lăzĭ cu sticle de lichiorurĭ fine**, cumpărate de la renumita destilerie *Ch. Bresson*, str. Dr. L. Varnali 12 şi 14.

13) **Un aparat de stins foc „Pluto“** recunoscut de toate autorităţile ca cel maĭ bun, cumpărat de la cassa M. Carniol Fiul, din Bucureştĭ strada Carol I No. 30.

Toate aceste premiĭ se pot vedea în expoziţia permanentă din administraţia ziaruluĭ nostru.

Preţul abonamentuluĭ: 5 leĭ pe un an; 2,60 pe 6 lunĭ.

Anul XII. —No. 668. **10 BANI IN TOATĂ ȚARA** Mercurĭ, 24 Februarie, 1910

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5.—Pe un an în toată țara
« 2.60 « ½ « « « «

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

E o 'nvălmășală de nedescris... — (Vezĭ pag. 4152).

Mascarada «Hobson-Iobson»

Toate popoarele și îndeosebĭ religiile aŭ câte un fel de ceremonie proprie, pentru unul și acelașĭ scop. Botezul, cununia, înmormântarea, etc., toate se obicĭnuesc peste tot, dar în toate părțile e câte-o modalitate deosebită, câte-o formă nouă—căcĭ fondul, cauza orĭ-căreĭ ceremoniĭ din acestea, rămâne uniformă, peste tot, în toate țările,—neschimbată.

Cea maĭ mare parte a oamenilor cred în existența unor spirite rele, dracĭ, etc., carĭ—din cine știe ce pricinĭ, se încuibează câte-odată prin casa vre-unuĭ biet creștin și uneorĭ chiar prin femeĭ, bărbațĭ saŭ copiĭ. Când se întâmplă câte-o astfel de nenorocire, se află foarte curând, prin deducțiĭ și presupunerĭ bazate pe niște simptome reale. Lumea se turbură, discută, aleargă și caută mijloace de combatere, de distrugere a *răuluĭ*.

La noĭ de exemplu, preotul singur e cea dintâĭ și ades cea din urmă instanță la care se poate apela. Sfinția sa citește rugăciunĭ pentru izgonirea duhuluĭ răŭ și—cu voia luĭ Dumnezeŭ se alungă «cel răŭ» — acolo de unde a venit. Câte-odată—chiar la noĭ, se face recurs la o a doua instanță, care se chiamă Știința și aceasta încă — «prin ea insășĭ»—izbutește uneorĭ să distrugă răul din rădăcină și maĭ ades—la suprafață numaĭ.

E interesant însă de știut dacă în afară de noĭ ceĭ din Europa, maĭ sunt popoare, prin Africa sau prin America, popoare maĭ înapoiate, carĭ să aibă asemenea credințe sau certitudinĭ și totdeodată asemenea sau altfel de mijloace contra lor.

Indieniĭ, Pieile-Roșiĭ, din America cred—după cum se știe, într'un spirit bun — «marele spirit»și nu tăgăduesc existența unuĭ spirit răŭ. Credința lor însă prezentând multe vicisitudinĭ și antinomiĭ și neființd de loc stabilită nicĭ într'un chip, vom lua alt obiect.

Locuitoriĭ indigenĭ aĭ Indiilor din Asia de pildă—aŭ o dogmă veche—bine stabilită. Aŭ două chiar, căcĭ parte din eĭ sunt Budhiștĭ, iar mare parte Brahmanĭ.

Aceste două religiĭ sunt mult maĭ vechĭ decât însușĭ Creștinismul și au chiar azĭ cu mult maĭ mulțĭ adepțĭ decât toate celelalte dogme existente. Așa dar credem că împărtășind numaĭ o parte, un colțișor din *felul* lor, vom deștepta atenția și interesul cititorilor noștri.

Prozeliţiĭ ambelor religiĭ, și în special Brahmaniĭ, cred în Bine și Răŭ și de acest din urmă, pe care și'l închipuesc în nenumărate forme— carĭ de carĭ maĭ bizare,— au o oroare de nedescris. Din această cauză, în cele câte-va ore consacrate zilnic rugăciuneĭ sacre, eĭ nu uită nicĭ odată să ceară luĭ Brahma saŭ luĭ Budha grația de-a'ĭ ferĭ de *Cel răŭ*.

Pe lângă rugăciunile lor zilnice, acești indigenĭ obicĭnuesc — maĭ cu seamă în orașele marĭ : Calcutta, Bombay, etc., să organizeze anual două marĭ sărbătorĭ, pe carĭ le consacră exclusiv izgoniriĭ spiritelor rele.

Aceste sărbătorĭ sunt denumite — de câte-va deceniĭ, «*Mascarada Hobson-Iobson*»,—o denumire a căreĭ obârșie nu se cunoaște bine,—noĭ credem încă că e de proveniență engleză (cuvântul cel puțin) și că vre-un englez răutăcios, trecut la brahmanism sau budhism, și-a bătut joc de indigeniĭ fanaticĭ propunându-le să adopte pentru ancestrala lor sărbătoare această denumire — de-a căreĭ trebuință, el știe cum i-o fi încredințat...

Faptul rămâne însă cum e. Sărbătoareĭ i se zice «Mascarada (cuvântul acesta e îndreptățit de caracterul sărbăreĭ și de felul de manifestare al participanților direcțĭ) Hobson-Ibson» și ea se face cu o regularitate sfântă și cu un ceremonial demn de descris.

In ajunul Mascaradeĭ se construește în mijlocul pieţeĭ indigenilor un fel de pagodă ad-hoc, de-o architectură fantastică, pe care o gătesc cu florĭ rare și în juru'ĭ aprind rădăcinĭ mirositoare și zmirnă. In dimineața zileĭ pentru mascaradă, apar pe piață cete de indigenĭ îmbrăcațĭ în cele maĭ bizare și maĭ colorate vestminte, și uniĭ dintre eĭ cu măștĭ. Toțĭ au câte un instrument muzical, steagurĭ viŭ colorate, dairale, clopoțeĭ, animale, sperietorĭ, etc. La răsăritul soareluĭ începe serbarea.

Tobe, surle, chimvale, flaute, trâmbițe, tam-tamurĭ, etc., scot sunetele cele maĭ sălbatice, maĭ dezordonate și maĭ discordante cele maĭ de neînchipuit ! E o nebunie zgomotoasă. Toțĭ țipă, zbiară și se 'nvălmășesc într'un danț abacadabrant, împrejurul pagodeĭ.

Pagoda aceasta ad-hoc reprezintă *Biserica* brahmană sau budhistă, religia lor. Ea—se crede, e înconjurată din șase 'n șase lunĭ, de spiritele rele carĭ vor să o distrugă. Mascarada decĭ e organizată pentru izgonirea pe șase lunĭ a tuturor spiritelor rele carĭ se află în preajma Bisericeĭ lor.

Gălăgia și scălâmbăierile mascagiilor durează de obiceĭ până la apusul soareluĭ. Dar se micșorează din ce în ce după amiazĭ, căcĭ ceĭ maĭ mulțĭ cad istovițĭ de supra-sforțarea lor de a zbiera și de-a face mișcărĭ zvăpăiate și continue.

Sărbătoarea aceasta a lor datează din timpurĭ imemorabile.

De remarcat că — cu toată îmbulzeala și nebunia ce domnesc, nu se întâmplă decât în cazurĭ excepționale câte-un ușor accident de persoane.

E vorba însă ca guvernul englez să «desființeze» această sărbătoare din programul Pagodeĭ Brahmane și Budhiste.

N. Flinț.

IN GRĂDINA ZOOLOGICĂ DIN ANVERS

Orĭ-ce vizitator al acesteĭ bogate și interesante grădinĭ zoologice vă va mărturisi fără nicĭ un înconjur că a rămas pe deplin satisfăcut—din toate punctele de vedere,—de vizita făcută și de toate cele văzute în această grădină.

Intru cât mă privește, nu găsesc destule cuvinte prin carĭ să'mĭ exprim admirațiunea și adânca mulțumire ce mi-a produs vizitarea acesteĭ grădinĭ.

Când am intrat aveam un sentiment nelămurit de teamă și de curiozitate bolnăvicioasă. Mi se părea că am pornit să explorez o pădure seculară în care voĭ fi amenințat la fie-care pas de nenumărate felurĭ de animale feroce.

Decorul natural al grădineĭ, artezianele și ronturile artistice de florĭ variĭ, mă asigurară însă că pot înainta fără grijă. Trebuia dar să'mĭ fac planul spre a nu pierde nimic din vedere și apoĭ să încep a vizita fie-care «lume» în parte.

După câte-va clipe eram în fața uneĭ coliviĭ enorme în care mișunaŭ o mulțime nenumărate de pasărĭ acuatice, cercetând vioae cu ciocurile lor lungĭ, profunzimea apeĭ. Eraŭ bâtlanĭ, gâște sălbatice, cocostârcĭ, pescarĭ, lebede, etc. O mulțime de peștișorĭ — pușĭ în bazin dinadins—cădeaŭ victime celor maĭ dibace păsărĭ.

Alăturĭ de colivia lor eraŭ niște foce cu ritul ascuns în zăpadă și cu jumătatea inferioară a corpuluĭ lor în apă. La apropierea mea aŭ început să se vânzolească, sărind una peste alta și fugărindu-se de colo până colo. Am înțeles că ele aŭ fost capturate de micĭ și ast-fel trăind, s'aŭ domesticit.

Puțin maĭ departe treĭ enormĭ urșĭ albĭ de la pol, capturațĭ în nordul Siberieĭ stăteaŭ, mocnind din când în când. Blănile lor luceaŭ sub razele soareluĭ de dimineață azvârlind reflexe argintiĭ. Lângă

cușca lor comună, în alte două mai mici, dormitaŭ patru renĭ din Japonia.

Mergând la dreapta pe o alee ceva mai largă, ajunseĭ în dreptul uneĭ cuștĭ înalte în carĭ zăriĭ 3 cerbĭ din Alasca Americeĭ de Nord cu niște coarne splendide! Câte-va stâncĭ mobile, așezate în mijlocul largeĭ și înalteĭ cuștĭ, serveaŭ de munțĭ elanilor din Alasca și de săritorĭ primejdioase tot de o dată. După ce le-am maĭ admirat puțin conformația pieptuluĭ și a picioarelor lor mlădioase, m'am depărtat și am ajuns în fața uneĭ cuștĭ cu urșĭ cenușiĭ din Canada. Aceștia sunt ceĭ maĭ ferocĭ urșĭ.

Am intrat apoĭ în secțiunile animalelor din zona Equatoriuluĭ.

Maĭ întiĭ am întâlnit locuințele ultramoderne ale unor elefanțĭ din centrul Africeĭ carĭ, cu puternicele lor trompe făceaŭ fel de fel de giumbușlucurĭ. Apoĭ am maĭ văzut antilope, zebre cu frumoasele lor dungĭ colorate carĭ te uimesc în cea dântâĭ clipă; și girafe cu gâturĭ lungĭ de 3—4 și chiar 4 metriĭ jumătate, lungime, cu ajutorul cărora luaŭ— în gură — întinzându-le peste grilajul foarte înalt, prăjiturile oferite de unele d-șoare.

Paznicul lor care se brodise tocmaĭ atuncĭ între ele, părea în fața lor un pitic de doĭ anĭ. Biata girafă trebuea să se dedărteze cățĭ-va metri de el spre a 'șĭ pleca apoĭ capul spre a 'ĭ culeg cu gura verdețurile pe carĭ le ținea el în mână.

De la girafe am ajuns la cușca leoparzilor, hienelor, tigrilor, leilor, jaguarilor, hipopotamilor, rinocerilor, lupilor, bizonilor, cămilelor, câinilor de mare, și — nu-mĭ maĭ aduc aminte, căcĭ am comis neiertata imprudență de a nu 'mĭ însemna nimic;—memoria însă tot a însemnat o parte.

Am maĭ văzut: șerpĭ de pe toată suprafața globuluĭ terestru, amfibiĭ, păsăĭ, — castorĭ, veverițe, broaște țestoase, crocodilĭ, gorilĭ, caimanĭ din America, căprioare, râs, pisicĭ sălbatice, cameleonĭ, etc., etc., etc.

Aproape la sfârșitul ,,exploratiuneĭ" mele am ajuns și în lumea nespus de interesantă a maimuțelor!..

Eraŭ nenumărate. Din toate neamurime și de toate mărimile. Ele se jucaŭ necontenit. Săreaŭ prin arboriĭ din jur; se agățaŭ una de alta formând lanțurĭ viĭ și multiforme.

Se suiaŭ pe gratiile cuștilor lor și 'șĭ văraŭ botișoarele printre ele, luând ceea-ce li se oferea de spectatorĭ; și câte comediĭ nu făceaŭ ele! O scenă însă la care am asistat atuncĭ, în fața cușteĭ celeĭ maĭ marĭ, plină cu maimuțe, nu'mĭ maĭ ese din minte. Li se asvârlise o cutie lunguiață în care nicĭ noĭ nu știam ce putea fi. Ele se repeziră cu toateîn apropierea eĭ, unde se opriră. Una maĭ îndrăzneață se duse până lângă cutie, dar se repezi imediat înapoĭ, de oar-ce cutia începuse să se miște,—eŭ ameînțeles atuncĭ că era o nouă tovarășă

A urmat un joc din cele maĭ ciudate și maĭ expresive, în jurul nouluĭ venit, închis în cutie. Până ce treĭ maĭ îndrăznețe aŭ reușit să rupă capacul și să elibereze pe mosafirul cel noŭ. Să fi văzut atuncĭ ce explozie de uimire, ce răsete la adresa friceĭ lor dinainte, și ce privirĭ curioase și întrebătoare îĭ adresaŭ maĭ toate câte făcuseră roată în fața nouluĭ sosit care sta uluit și fricos, în mijlocul lor.

Trecând unul cu ,,floricele" 'l-am oprit și i-am cumpărat tot conținutul coșulețuluĭ săŭ, asvârlinu-lĭ'l: maĭ întâĭ s'a iscat o învălmășală indescriptibilă; apoĭ ceĭ maĭ tarĭ — printre carĭ și flămândul venit de curând, s'aŭ repezit la grămada de boabe și cu amândouă labele dinainte aŭ început să care la gură pumnĭ de floricele, îndesându-șĭ cu o lăcomie rară.

... Am eșit aproape în amurg; soarele apunând, întindea pe deasupra grădineĭ zoologice din Anvers un lințoliŭ incolor, plin de tăcere și de o poezie mistică.

N. R.

DIN AUSTRALIA

Sfârșitul unuĭ bandit

In cârciuma din Jakson-Hill eraŭ adunațĭ într'o seară maĭ mulțĭ ,,cowboĭ" și ,,squaterĭ" carĭ discutaŭ de diferite afacerĭ. Un negru intră:

— Aș vrea să vorbesc cu Mr. Harley, squater în Kingston, zise el.

Unul dintre băutorĭ întoarse capul și răspunse:

— Eŭ sunt Mr. Harley; ce doreștĭ? Vorbește!

— Vreaŭ să vă vorbesc în secret, zise negrul.

— Eŭ n'am secrete pentru amiciĭ meĭ.

— D-voastră și prieteniĭ pot veni afară; aicĭ nu pot vorbi,... sunt prea multe urechĭ aicĭ, adăugă el încetișor.

Harley arătă biciușca sa negruluĭ și zise:

— Wiski care 'l bem e bun și conversația ce o întreținem e foarte interesantă. Dacă veĭ face să lăsăm toate astea pentru nimic... aĭ să vezĭ cum o să te răsplătim.

Negrul surâse.

— Mr. Harley, zise el, lăsațĭ biciul d-voastră în pace... o să scoatețĭ de la centura d-v. dolarĭ bunĭ și frumoșĭ, pe carĭ mi-ĭ vețĭ da.

Puțin în urmă, Harley și companioniĭ săĭ, împreună cu negrul, eșiră din cârciumă. Era întuneric beznă. Merseră la locul unde eraŭ caiĭ legațĭ de niște pomĭ din curte.

Negrul se uită pătrunzător în toate părțile să vadă dacă nu sunt spionațĭ. După ce se asigură că nu este nimenĭ, întrebă pe ,,squater":

— D-voastră ațĭ promis 500 dolarĭ celuĭ care vă va da în mână pe hoțul de vite Marc Wanting și banda sa, pe acela care vă fură cele maĭ frumoase vite?

— Da. Și promisiunea o mențiŭ.

— Atuncĭ poftițĭ să vă conduc spre a prinde pe tâlhar.

— Noĭ te urmăm — răspunseră squaterul și celialțĭ amicĭ aĭ săĭ. Dar bagă de seamă, că în caz de vre-o trădare, opt gloanțe vor fi înfipte în trupul tăŭ, înainte de-a avea timpul să fugĭ.

Plecară cu toțiĭ; eșiră din micul orășel afară în câmpie și după un marș de o jum. de ceas, negrul se opri.

— Ce-ĭ?—întrebară cowboiĭ?

— Acolo sunt, răspunse negrul, în acea căsuță mică de păstor. Aŭ jefuit și omorât pe Jenkins pentru că n'a vrut să le dea banĭ și acuma joacă cărțĭ și beaŭ wisky în colibă.

Inconjurară coliba și la un semnal dat se repeziră cu toțiĭ înăuntrul colibeĭ, unde Marc Wanting și banda sa jucaŭ liniștițĭ cărțĭ și beaŭ mereŭ la wisky. Speriațĭ, bandițiĭ vrură să pue mâna pe arme spre a se apăra, dar cowboiĭ slobozirâ o salvă de gloanțe, carĭ ucise aproape toată banda. Numaĭ Marc, care era numaĭ rănit ușor, se apără ca o fiară sălbatică, sgâriind, mușcând și împărțind loviturĭ de pumnĭ în dreapta și în stânga. Dar la urmă tot fu învins și legat, împreună cu alțĭ doĭ carĭ nu muriseră.

Negrul, care în timpul lupteĭ stătea la o parte, ieși afară din ascunzătoare și zise:

— Acum, Mr. Harley, să-mĭ daĭ 500 dolarĭ.

Warting rågea ca o fiară și se uita fioros la negru, care, cum luă baniĭ, o ștearse înfricoșat.

Incântațĭ de capturarea banditului și a complicilor săĭ, eĭ îĭ legară pe toțĭ de șeile cailor și se îndreptară apoĭ spre un han pentru a se odihni; acolo băgară pe ceĭ treĭ bandițĭ în câte un loc deosebit fie-câre, în pivniță, și închișĭ cu lacăt.

Când dimineața merseră cu toțiĭ în pivniță, rămaseră ca trăsnițĭ.

In locul unde fusese legat banditul nu se maĭ găsi decât un mic bilețel, scris cu creionul:

— Salutare, Mrs. Harley și John Merestewn, Harris Blom și ceilalțĭ, — vețĭ vedea cum știe să-șĭ răzbune Marc Wanting.

— Nu poate să fie departe, zise Harley, căpătându-șĭ sângele rece; nu, nu poate să fie departe!

Și ne-maĭ cercetând să vadă dacă aŭ evadat și cellalțĭ doĭ, se repeziră și încălecară pe caĭ. Văzură cu mirare că nu lipsea nicĭ un cal; toțĭ eraŭ bine legațĭ în grajd.

— Hola!— strigară mirațĭ cowboiĭ— atuncĭ nu-ĭ departe.

Și goniră caiĭ în galop.

In depărtare, prin prerie, se vedea

fugind pe... bicicletă banditul şi pedalând din toate puterile.

Loviră cu pintenii coastele cailor, carî zburaŭ într'un galop fantastic. Din ce în ce se apropiaŭ tot maî mult de fugar, aşa că ajunseră la o distanţă de 30 metri de Când un fluerat se auzi şi la o depărtare oare-care se vedea trenul venind din Melbourne, şi îndreptându-se spre Jackson Hill. Banditul, îngrozit, vru să se oprească, dar era prea târziŭ. In acel moment trenul trecu. Un ţipăt sfâşietor şi teribil se auzi... şi când trenul era departe, nu se maî văzu decât o masă informă de carne sângerândă şi de oase.

Cowboiĭ abia maî avură vreme să oprească elanul cailor... alt-fel ar fi avut şi eĭ o moarte groaznică.

A. Bensim.

DOUĬ COLOŞI MILITARI

Abdul-Hallah şi fratele săŭ

Abdul-Hallah e din Kordofan şi a fost înrolat în armata indigenă din Sudanul britanic, în Africa, în vârstă de cincĭ-spre zece anĭ. Cele patru medaliĭ carĭ se văd pe partea stângă a pieptuluĭ săŭ, sunt dovezĭ că el a participat şi s'a distins în maĭ multe lupte. De remarcat că giganticul sudanez mănâncă ciorba pe deasupra camarazilor săĭ în picioare.

El are doĭ metri şi 15 c. m. înălţime. Ilustraţia îl arată în faţa sărăcăcioaseĭ locuinţe a familieĭ sale, alăturea de un frate al săŭ în vârstă de 10 anĭ, care ameninţă să-l întreacă atuncĭ când va fi tot atât de bătrân.

Colosul irlandez

A doua ilustraţie reprezintă un colos irlandez care a devenit în puţine zile foarte popular pe uliţele Londreĭ. El are o înălţime maĭ mică de cât a negruluĭ din Kordofan cu cincĭ centimetri: 2 m. 10 c. m., şi e înrolat în regimentul de grenadirĭ aĭ gardeĭ regale.

Actualmente face de gardă în faţa porţeĭ principale a splendiduluĭ palat regal Buckimgham.

Ambiĭ fac onoare armateĭ britanice: primul în provincia din centrul Africeĭ, celălalt în capitala mareĭ Britaniĭ.

— r —

DAIRIUL

— Suveranul spiritual al Japonieĭ —

Dairiul este capul religiuneĭ *Sintoiste*.

Sintoismul a fost religiunea primitivă a Japonieĭ. Zeul suprem este *Tien* (cerul saŭ soarele).

Pe lângă acesta japoneziĭ maĭ adoră o mulţime de spirite şi de zeĭ inferiorĭ.

Eĭ divinizează virtutea precum şi pe oamenii marĭ aĭ statuluĭ.

Preoţiĭ aceşteĭ religiunĭ se abţin de la orĭ-ce hrană animală. Sintoismul e profesat de împărat şi de întreaga luĭ familie.

Sinto saŭ maĭ bine *Sin* în limba japoneză însemneazĭ eroŭ, saŭ semi-zeŭ. Persoana Dairiuluĭ e privită ca sfântă, fiind-că el nu moare nicĭ odată, având proprietatea de a'şĭ reinvia sufletul din timp în timp.

Reşedinţa Dairiuluĭ e la *Meaco* sa *Miyako* în insula *Niphon*, fiind privit oraşul ca proprietatea Dairiuluĭ.

Dairiul este îmbrăcat într'o tunică, iar deasupra aceşteia are o haină roşie acoperită cu un voal mare cu ciucurĭ.

Acest pontifice este privit ca un şters de pe pământ; pământul însuşĭ e privit ca nedemn de a purta, de a ţinea un om atât de sfânt ca *Dairiul*.

El nu umblă nicĭ odată. E invizibil.

Japonezĭ îşĭ închipuesc, că orĭ-ce lucru atins de Dair devine numaĭ de cât sfânt: apa cu care şi-a spălat picioarele e strânsă de japonezĭ şi privită ca sfântă.

Familia Dairiuluĭ nu piere nicĭ odată; dacă vre-unul din eĭ n'are urmaş, cerul îĭ procură numaĭ de cât succesor: un copil, ales din cea maĭ nobilă familie japoneză e expus la tulpina unuĭ arbore în palatul săŭ.

Era obiceiul să se îngroape maĭ mulţĭ sclavĭ împreună cu Dairiul când murea, astă-zĭ se îngroapă cu Dairiul câte-va statuĭ de argilă.

A Vântul.

VAMPIRUL

— Urmare —

«Ascultă bine, nenorocito! Omul acesta, cu complicitatea unuĭ trădător, a provocat moartea tatăluĭ d-tale!

«Tot dînsul este acela care ţi-a asasinat so:a.

Aroka făcu un pas înainte, cu ochiĭ măriţĭ de groază:

— Dar pentru ce? întrebă dînsa; pentru ce? Ce răŭ i-am făcut noĭ? Ce-am făcut noĭ, pentru ca să ne urmărițĭ cu o ură atât de înverşunată?

— Mie nu mi-aţĭ făcut nimica, continuă femeia. Lucram numaĭ pentru ca să fiŭ pe placul acestuĭ om. Ştiĭ şi tu ce înseamnă să iubeştĭ, şi cred că mă veĭ înţelege.

— Fie-ţĭ milă, doamnă, se rugă Aroka, aducându-şĭ aminte de Herman. Ştiĭ bine că eŭ n'am făcut nimica pentru ca să merit înfamele pedepse ale acestuĭ criminal. Ştiĭ bine că i-am respins cu desgust rugăminţile şi că numaĭ dînsul singur te-a trădat. Pedepsind insulta pe care ţi a adus'o—eliberează-mă.

«Te iert pentru toate crimele pe carĭ le-aĭ făptuit, de vreme ce, spuĭ că aĭ fost orbită de patimă. Dar lasă-mă ca la rândul meŭ să mă sacrific pentru a-

cela pe care-l iubesc. Pentru a scăpa de acest călău, care ne tortureaza pe toţi, ajută-mă; răzbună pe sărmanii morţi cari îmi sunt aşa de scumpi, răzbunând în acelaş timp dragostea d-tale insultată. Aĭ în mână un pumnal:—loveşte! Iţi veĭ spăla ast-fel greşelile în sângele criminaluluĭ».

Căzu pe covor, zdrobită de emoţie, întinzând braţele-ĭ rugătoare spre femeia aceia în care vedea în acelaş timp pricina tuturor nenorocirilor sale, şi îngerul libertăţiĭ care îĭ era atât de necesară păntru ca să poată alerga în ajutorul luĭ Herman.

Şi în adevăr, figura aventurierei îmbrăcase această dublă expresie: era însufleţită de un amestec bizar de patimĭ, şi semăna cu un înger căzut, care aduce în acelaş timp în mânile sale, fulgerul făcător de dreptate al ceruluĭ, şi întunecata flacără a chinurilor infernuluĭ.

Cu vocea înceată şi gravă, senora Martinez răspunse:

— Nu!.. Nu-l voĭ ucide... Moartea aceasta ar fi prea scurtă, prea uşoară! Vreaŭ să sufere o tortură egală cu torturile noastre; vreaŭ să sufere multă vreme şi sufletul şi corpul săŭ.

«Când am venit odinioară aicĭ, aduceam ştirĭ importante, pe carĭ omul acesta nicĭ nu m'a lăsat să i le spun... dar le voĭ spune acuma, şi va tremura auzindu-le. Ştiĭ d-ta că revoluţionariĭ înaintează, şi că, peste câte-va ore zidurile acestea vor fi prăbuşite la pământ? Poporul va şti să dea o pedeapsă dreaptă acestuĭ monstru.

Iată chinul care-ĭ trebue acestuĭ om: groaza, fuga desperată în faţa uneĭ urmărirĭ înverşunate, lupta neputincioasă cu un duşman formidabil! Aĭ înţeles? Fugĭ acuma, fugĭ repede! Eŭ rămân pentru a-ţĭ apăra retragerea, şi pentru a mă bucura de suprema pedeapsă ce se va da acestuĭ om!

Arocha se ridică, şi înaintă spre uşă, împinsă parcă de o putere nevăzută.

Maĭ avea acum un singur pas pentru ca să treacă pragul, dar de o dată guvernatorul se repezi, şi o îmbrânci cu violenţă înapoĭ; apoĭ, transfigurat de o speranţă subită, şi neînţeleasă, rămase mândru în prag, nepăsător şi hotărît.

Cu un accent de triumf, se adresă amanteĭ sale:

— Eĭ bine, acuma poţĭ să mă ucizĭ!

Urmă o tăcere de câte-va clipe; ceĭ treĭ actorĭ aĭ acesteĭ scene teribile, eraŭ emoţionaţĭ până la culme.

Apoĭ femeia care ţinea pumnalul în mână, lăsă încetişor braţul în jos, şi arma îĭ căzu la pământ.

— Vezĭ bine că mă iubeştĭ! exclamă metişul, cu aceiaş voce triumfătoare.

Senora Martinez rămânea nemişcată.

O presimţire teribilă strînse inima Arocheĭ. Avu de o dată intuiţia că era pierdută fără nicĭ o speranţă de salvare.

In timpul acesta, nicĭ bărbatul, nicĭ femeia nu se maĭ ocupaŭ de ea, ca şi cum ar fi uitat-o. Se priveaŭ fix, cu nişte privirĭ ascuţite, carĭ se încrucişaŭ ca două săbiĭ.

Apoĭ, puţin câte puţin, expresia figurilor lor se transformă.

Fără să schimbe vr'un cuvânt, aceştĭ doĭ criminalĭ se înţelegeaŭ de minune; colţurile cele maĭ întunecate ale sufletelor lor se dezvăluiră, şi într'un graĭ mut schimbară nişte secrete pe carĭ buzele lor n'ar fi ştiut să le exprime.

Pe măsură ce toată sforţarea bărbatuluĭ se condensa în privirea sa, ca şi cum ar fi voit să-şi fascineze amanta cu voinţa sa imperioasă, femeia părea transfigurată de un sentiment maĭ subtil şi maĭ adânc.

In acelaş timp, neînvinsu-ĭ amor pentru omul acesta, care de atâta vreme o ţinea roaba sa, amorul eĭ, înăbuşit într'un moment de ură, se deştepta acum, cu atât maĭ puternic, cu cât fusese maĭ mare suferinţa, şi maĭ lungă desperarea.

Şi-apoĭ, trebuia oare să fie desperată? N'ar fi putut câştiga din noŭ dragostea acestuĭ om? Nu se alarmase oare prea repede, nu fusese prea setoasă de răzbunare? Oare prin graba eĭ, nu compromisese victoria supremă, care i-ar fi adus îndeplinirea tuturor visurilor?

O, cum ar fi voit să creadă că se înşelase!.. Don Luiz minţise fără îndoială ficeĭ luĭ Holsarte, pentru a o face să cadă în cursă.

Toate cugetările se ciocniaŭ în creerul eĭ dezordonat, sub influenţa fascinatoare a omuluĭ care se simţia devenit din noŭ stăpân.

Don Tiburcio îşi juca ultima carte, gata să piardă totul pentru a salva totul. Cu repeziciunea de cugetare pe care o avea în totdeauna când era vorba de o crimă, banditul îşi făcuse repede un noŭ plan întunecat.

De vreme ce Arocha nu putea să-l ajute, trebuia s'o împiedece de a-ĭ fi primejdioasă. Ea era acum stăpâna secretuluĭ săŭ, şi prin urmare, trebuia să-ĭ impue tăcerea pentru tot-deauna.

Şi de vreme ce, cealaltă, senora Martinez, nu cerea decât să-şi unească soarta eĭ cu soarta aventurieruluĭ, putea să-ĭ acorde această favoare, cu gândul ca maĭ curând sau maĭ târziu să se scape de ea, sub o formă oare-care.

Principalul era să poată fugi cu averea luĭ Holsarte. De vreme ce nu putuse cucerĭ această avere în linişte, avea s'o fure şi să dispară cu ea. Revoluţia apropiată era cât se poate de potrivită pentru punerea în executare a acestuĭ plan. După ce furtuna va fi trecut, devastând toată republica, cine avea să se maĭ preocupe de soarta luĭ Ranum Holsarte? Nicĭ un martor periculos nu maĭ rămânea, afară de senora Martinez, care fiind satisfăcută, avea să tacă.

Cât despre moştenitoarea legitimă a averiĭ luĭ Holsarte, nenorocita avea să plătească cu viaţa eĭ faptul că descoperise nişte secrete aşa de grave.

Guvernatorul se apropiase de dînsa şi expresia feţeĭ luĭ era aşa de oribilă, în cât biata Arocha înţelese îndată ce soartă o aştepta.

Nu maĭ voia să moară acum când acel pe care îl iubea era în pericol şi când numaĭ dînsa singură îl putea salva.

Cu o mişcare neraţionată, se depărtă de bandit şi se apropie de senora Martinez, în care tot maĭ vedea încă o protectoare:

— Ajută-mă, doamnă, se rugă dînsa; voeşte să mă ucidă!.

Dar vocea i se opri în gâtlej. Aventuriera se repezise la dînsa cu un strigăt de bucurie sălbatică.

O apucă de mâinĭ şi se sili s'o trântească la pământ. Arocha se luptă cu o energie sălbatică.

Atuncĭ metişul alergă în ajutorul compliceĭ sale, căreia îĭ spuse:

— Nu trebue s'o ucidem aicĭ, mă auzĭ? Trebue să se piardă fără a lăsa nicĭ o urmă, aşa ca să nu maĭ poată fi nicĭ odată regăsită.

Iĭ legară mâinele la spate cu o eşarfă de mătase; apoĭ, cu o grabă înfrigurată, o ridicară pe sus şi, cum maĭ făcuseră altă-dată cu Gracioza, o transportară spre închisoarea subterană.

Scoborâră din noŭ treptele umede şi deschizând uşa sinistră, pătrunseră în pivniţa întunecată, unde noroiul, uscat acum, răspândea mirosurĭ de moarte.

Arocha, care leşinase în timpul drumuluĭ, deschise ochiĭ şi înţelese îndată că totul era sfârşit pentru ea, că agonia hidoasă era să înceapă.

Cu vocea înceată, stinsă, ca venind din depărtărĭ, biata copilă chemă în ajutor:

— Herman, ajutor!..

Dar nu-ĭ răspunse de cât hohotul de râs sinistru al metişuluĭ.

— Herman!—maĭ repetă copila.

— Nu-ţĭ fie teamă!—răspunse o voce gravă; amica mea, să nu-ţĭ maĭ fie teamă; sunt lângă tine.

Cu acelaş gest nebun se întoarseră ceĭ doĭ complicĭ; de groază, figurile lor erau aproape descompuse.

In faţa lor, la o mică distanţă, cu braţele încrucişate pe piept, stătea căpitanul Herman.

CAP. XXI

După ce îl lăsase maĭ întâi pradă vampirilor, misteriosul şi tragicul învingător al căpitanuluĭ Herman, după cum ne amintim, lăsase prizonieruluĭ săŭ câte-va momente de odihnă, înainte de a'l supune unuĭ noŭ supliciu.

Apoĭ, cum ofiţerul nu răspunsese de cât prin cuvinte de dispreţ şi de nepăsare la toate încercările făcute de călău pentru a'l înspăimânta, acesta îşi dusese victima spre adâncimile caverneĭ, unde trebuiau să se săvârşească torturile supreme.

Herman, cu toate că suferea foarte

mult din pricina rănilor sale și era slăbit din cauza mareĭ cantitățĭ de sânge ce pierduse, mergea hotărît alăturĭ de calăul său.

Căpitanul nu maĭ încerca acum să se împotrivească. La ce i-ar fi folosit? Mâinele sale înlănțuite iĭ răpeau posibilitatea de apărare, și de vreme ce era condamnat la moarte, fără speranță de scăpare, maĭ bine era să sfârșească maĭ repede chinurile. Jucase partida cea mare și o pierduse. Vedea bine că dacă ar fi fost dînsul învingătorul, nu și-ar fi ertat dușmanul; atuncĭ de ce ar fi așteptat mila acestuia?

Nu maĭ spera să-ĭ vie vre-un ajutor din afară, și-ĭ părea răŭ de scrisoarea pe care o trimesese Arecheĭ. Dacă sărmana fată, în pornirea generoasă a inimeĭ sale, ar fi pornit ea singură spre abisul Cerohima, căzând ast-fel în mâinile banditulul care o ucisese și pe Gracioza!

Herman se înspăimânta de gândul acesta. Din vina sa, una dintre fiicele luĭ Holsarte căzuse pradă monstruluĭ.

Oare tot din vina sa acum, și cea-l'altă avea să aibă tot aceiaș soartă?

In scrisoarea sa, din potrivă, spunea ce primejdios este banditul din abisul Cerohima.

Când scrisese biletul acela însă, nu-l cunoștea pe stăpânul vampirilor, nu-l bănuia atât de primejdios.

Pe când acum!... Herman tresări simțind pe umărul săŭ apăsarea mâneĭ dominatoare a învingătoruluĭ.

Numaĭ din această simplă atingere, ghicea cât de mare trebuia să fie energia aceluĭ necunoscut, cât de supra-omenească puterea sa.

Cine cădea în mâinele sale, trebuia să renunțe la orĭ-ce speranță.

Ah! dacă ar fi putut prevedea cu ce dușman avea a face, s'ar fi păzit de a arăta poziția exactă a viziuneĭ, pentru ca să nu maĭ atragă și pe alțĭ nenorocițĭ acolo.

Se făcuse pentru a doua oară, fără să vrea, complicele criminaluluĭ, își călcase datoria, își trădase prieteniĭ...

Acum nu maĭ avea alta de făcut de cât să moară.

Și în adâncul săŭ spirit de dreptate, Herman își spunea acum, că chiar dacă calăul săŭ i-ar fi dăruit viața, trebuia să se pedepsească el însuși.

Inainta mereŭ călăuzit de sinistrul săŭ tovarăș.

De cât timp mergeaŭ ast-fel prin întuneric? N'ar fi putut s'o spue. De-o dată însă, i se păru că galeria se lărgește, și că e pătrunsă de o rază slabă de lumină.

După puțin timp, stăpânul vampirilor se opri. Eraŭ acum aproape de locul unde Herman se rostogolise în abis la sosirea sa. Recunoștea foartea bine drumul.

Așa dar, exista o eșire pe unde ar fi putut eși din acel abis; ah! dacă ar fi putut s'o descopere maĭ înainte. Din noŭ se simți cuprins de o trebuință imperioasă de a trăi, de a lupta.

Cu un gest instinctiv și neraționat, făcu câțĭ-va pașĭ îndărăt, voi să fugă. Dar mâna de fer a stăpânuluĭ vampirilor se abătu pe mâinile sale înlănțuite:

— Nebunule, murmură omul umbreĭ, oare tot maĭ sperĭ încă?

Herman își plecă capul cu tristeță, și nu răspunse. Acesta era un noŭ supliciŭ inventat de călăul săŭ; tortura sufletuluĭ, după tortura cărniĭ.

Trebuia să deșerte paharul până la fund; dar ce-ĭ pasă, de vreme ce în curând avea să vie liniștea eternă?

Dar chinuitorul își părăsi victima, și așezându-se pe o stâncă în fața luĭ, iĭ zise:

— Ascultă-mă; dacă aĭ fi fost liber, aĭ fi putut să fugĭ. Această coastă a munteluĭ este în adevăr aceia pe care aĭ maĭ umblat când aĭ venit încoace.

Dincolo de această ceață este platoul aceluia pe care voeștĭ să-l aperĭ, este casa aceleia pe care voeștĭ s'o salvezĭ.

Herman nu-șĭ putu stăpâni un gemăt dureros la această evocare.

Dar celălalt, nepăsător, continuă:

— Privește pentru ultima oară toate aceste lucrurĭ, căcĭ nu le veĭ maĭ vedea.

— De ce mă maĭ chinueștĭ, întrebă Herman; îțĭ folosește la ceva să-mĭ prelungeștĭ torturile?

— Țĭ-a maĭ rămas încă timp să vorveștĭ. Ițĭ voĭ face o propunere.

Herman înălță din umerĭ cu nerăbdare și nu răspunse.

— Ițĭ voĭ propune mijlocul ca să-țĭ poțĭ cuceri libertatea, sfîrși stăpânul vampirilor.

Ofițerul rămase nepăsător, știa că acesta este un ultim supliciŭ.

— Copila pe care aĭ lăsat-o singură la Salto de Agua, continuă calăul, este aproape să cadă în rețelele pe carĭ i le-a întins dușmanul săŭ, pe carĭ i le-am întins eŭ... Dar după ce am cugetat bine, am văzut că-țĭ pot părăsi această slabă pradă. Voeștĭ s'o salvezĭ cât maĭ e vreme încă?

(Va urma).

Hoțiĭ și banca din Dawson City

Mă aflam de vre-o câte-va zile în Dawson City, la un prieten care mă invitase la vânătoarea ultimilor bizonĭ ce se aflaŭ pe câmpiile nord americane; atuncĭ mi se povesti următoarea istorie:

«Locul unde se află azĭ orașul Dawson City făcea parte din teritoriile rezervate de Stat maĭ multor triburĭ de Indienĭ, carĭ le păzeaŭ cu gelozie. Dar un aventurier îndrăsneț anume Dawson, hotărî să treacă în secret prin teritoriul acesta așa de bine păzit. Știa el cam la ce se expunea.

Singur, fără să divulge nimănuĭ secretul auruluĭ găsit pe acest teritoriŭ, și pe care îl avea îngrămădit în centura sa de piele, Dawson maĭ făcu vreo câte-va expedițiĭ, întorcându-se tot-d'auna cu superbe pepite de aur.

Dar norocul nu maĭ dură mult, căcĭ indieniĭ sfârșiră prin a vedea urmele copitelor caluluĭ săŭ. A doua zi se puseră la pândă. A fost numaĭ o minune că Dawson a scăpat de stâlpul de tortură!

Timp de 2 săptămânĭ Dawson nu maĭ făcu nicĭ o încercare să maĭ meargă la locul aurifer.

Strânsese destul aur pentru a trăi toată viața în liniște.

Dar frigurile auruluĭ îl cuprinseră. El vedea totușĭ că singur nu va putea nicĭ o dată să maĭ meargă spre locul acela și se hotărî să divulge secretul săŭ câtor-va aventurierĭ de seama luĭ; și nu-ĭ fu greŭ să găsească. La un «bar» el găsi câțĭ-va vechĭ camarazĭ cu carĭ făcuse înainte diferite expedițiunĭ și vr'o câțĭ-va anĭ de... închisoare.

El propuse afacerea sub condițiunea următoare: să ia el jumătate din pepitele ce vor fi găsite iar cea l'altă parte să o împărțească între eĭ. Primiră fără nicĭ o obiecțiune și iată pe oameniĭ noștriĭ ducându-se spre bogăție orĭ... moarte.

Totușĭ norocul iĭ favoriză și fără să fie atacațĭ de indienĭ reușiră să adune o cantitate destul de mare de aur și se întoarseră foarte veselĭ la San-Francisco.

Dawson își luă partea sa și plecă s'o schimbe în banĭ, pe când ceĭ-l'alțĭ se duseră la un «bar» unde spuseră tuturor că aŭ găsit la zece mile depărtare locurĭ bogate în aur. A doua zi se vedeaŭ plecând caravane întregĭ de aventurierĭ înarmațĭ spre locul indicat.

Cincĭ anĭ după aceasta, pe locul acela se ridică Dawson City după numele celuĭ care descoperise primele pepite de aur.

*

Orașul prospera mereŭ. Dawson era proprietarul celor maĭ principale locurĭ ate ținutuluĭ.

Creiase o bancă care făcea diferite schimburĭ, și cumpăra pepitele de aur cu preț ieftin așa că realiza un câștig colosal. Această bogăție atrase atenția și lăcomia hoților, așa că banca fusese de maĭ multe orĭ călcată de hoțĭ. Perețiĭ eraŭ tarĭ și solizĭ, ușile eraŭ foarte bine încuiate și numaĭ ușa caseĭ de banĭ se deschidea ușor.

Pătrunzând înăuntru noaptea hoțiĭ și deschizând casa de banĭ, nu găseaŭ nimic; în afară numaĭ de un car-

tonaș pe care era scris: ,,Nu este nimic“.

Chiar la ușa băncei se pusese următorul aviz:

,,Domnii hoți sunt preveniți despre casa de bani că nu conține nimic. Deci inutil a se mai deranja“.

Acest anunț atrase atențiunea maĭ multor hoți carĭ hotărără a ataca din noŭ casa de bancă. Intr'o noapte pătrunseră înăuntru și deschiseră casa de banĭ.

Găsiră acelaș bilet; alt-ceva nimic. Când unul dinte hoțĭ, (se vede că făcea parte din personalul băncei) zise: trebue să fie aicĭ vr'un secret».

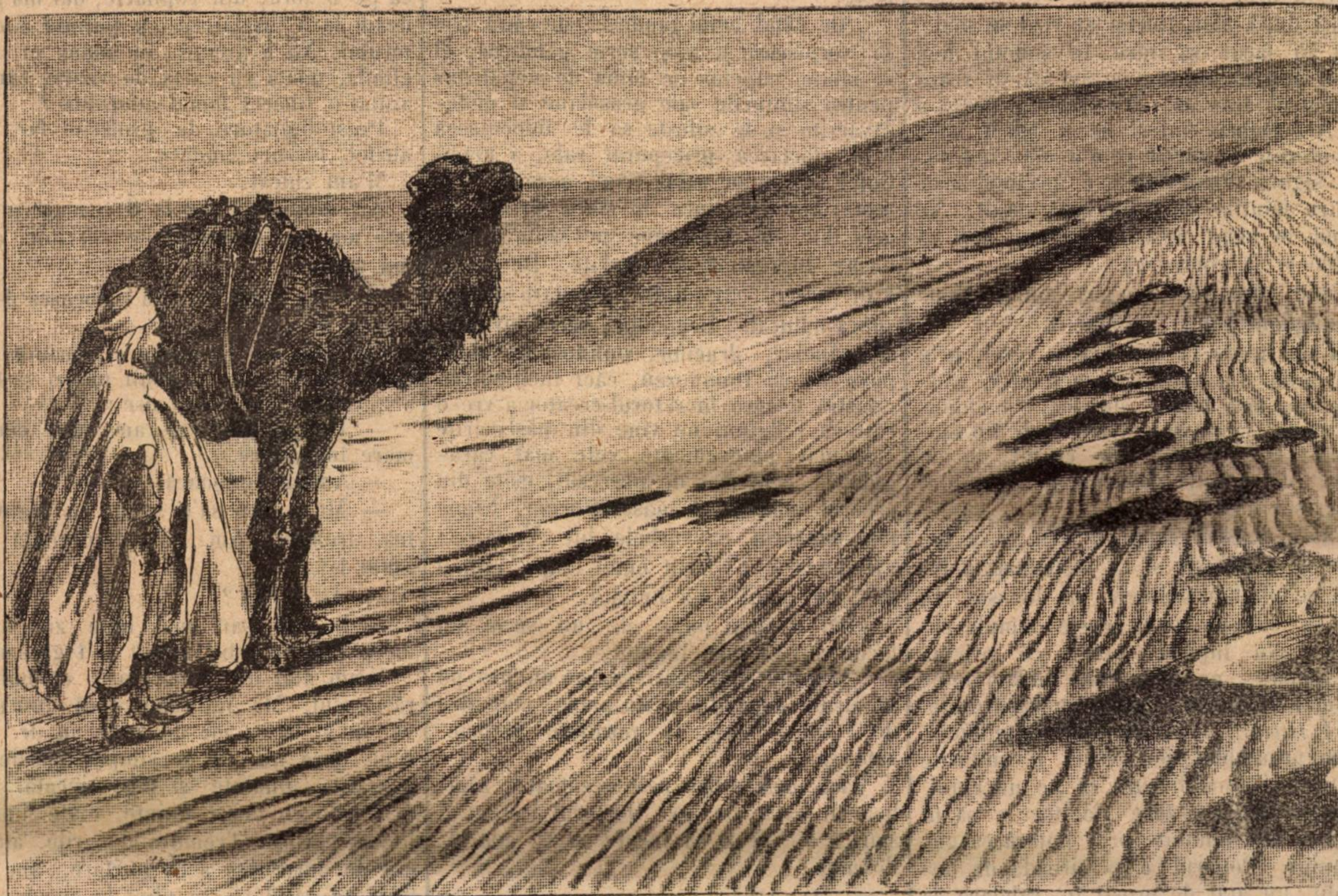
Căutară pe jos, pe pereți, dar nu găsiră nimic—nicĭ un semn; când un hoț impiedicându se, căzu și se lovi cu mâna de un mic butonaș. ,,Aicĭ e secretul“ zise el și apăsă de-o dată—peretele se deschise și apăru înaintea bandiților... treĭ detectivĭ cu revolverele ridicate. Unul dintre eĭ zise: ,,Mâinile sus“!

Le puseră cătușele și fură transportați cu ,,cupeul“ la inchisoare.

De atuncĭ banca Dawson n'a maĭ fost atacată de hoțĭ.

A. Bensim.

SAHARA

Prin mare de nisip

Imensitatea adâncă de nisip numită Sahara — cine n'a auzit oare despre ea? Ea, care a înghițit și înghite cu o lăcomie ne'ntrecută de nicĭ un ocean de pe pământ, sute de miĭ de oamenĭ și miĭ de caravane bogate, s'a făcut atât de populară în cât o știe până și copiiĭ toțĭ carĭ aŭ trecut printr'o școală primară.

Nemărginirea eĭ feroce și nesăturată de victime, e cutreerată în fiecare an de miĭ de călătorĭ imprudențĭ din carĭ cea maĭ mare parte dispare pentru totdeauna în valurile eĭ nemiloase de nisip arzător.

Alizeul spăimântător și spăimântat par'că, o cutreeră în lung și 'n lat răscolindu-ĭ straturile de nisip și ridicându-i-le dese orĭ la înălțimĭ considerabile, că din pricina aceasta soarele se întunecă, păsările mor orbite și asfixiate, iar călătoriĭ din preajma acestor volbure năpraznice cad la pământ și se roagă cu capetele vârâte sub dromaderele lor încărcate cu marfă.

In urma acestuĭ ingrozitor uragan se formează din noriĭ de nisip carĭ se prăbușesc uniĭ peste alțiĭ, dune lungĭ, înalte și late de nisip, de forme bizare și împestrițate de concavitățĭ curioase.

Ilustrația pe care-o reproducem aci reprezintă o părticică infimă din vasta Sahară, prin care a trecut — cu câte-va ore maĭ 'nainte—spăimântătorul și spăimântatul Alizeŭ. La poalele uneĭ enorme dune de nisip, impestrițată de cratere conice, foarte apropiate unul de altul, stă un negustor marocan alăturĭ de dromadera sa,—singurul scăpat de furia uraganuluĭ. El privește, împreună cu cămila sa, duna de nisip în care 's înmormântațĭ de sigur, numeroșiĭ săĭ tovarășĭ împreună cu toată avuția lor, și cugetă de sigur la posibilitatea de a pieri și el—de-o moarte și maĭ groaznică, in pustietatea fierbinte și aridă, — din pricina lipseĭ de hrană și apă îndeosebĭ. Dar poate va găsi totușĭ—cu ajutorul luĭ Alah, o oază și o ceată de prietenĭ...

— ... El a fost găsit de o trupă de călărețĭ francezĭ.

R.

GUY DE MAUPASSANT

HORLA

— Urmare —

12 Iulie, Paris.— Mi-am pierdut capul în ultimele zile. A trebuit să fiu jocul închipuireĭ mele enervate, afară numaĭ dacă nu sunt în adevăr lunatec saŭ să fi încercat una din acele înrâurirĭ vădite dar neexplicate până acum şi care se numeşte sugestiune. In tot cazul eşirea mea din minţi a atins nebunia şi 24 ore n'aŭ fost îndeajuns pentru a-mĭ veni în fire.

Erĭ după alergăturile şi vizitele mele carĭ aŭ făcut să intre în sufletul meŭ aerul noŭ înviorător, mi-am sfârşit seara la teatrul francez. S'a jucat o piesă a luĭ Al. Dumas-fiul şi acest spirit isteţ şi puternic a sfârşit prin a mă vindeca. De sigur, singurătatea e primejdioasă pentru minţile carĭ lucrează mult. Ne trebue în jurul nostru, oamenĭ carĭ să umble şi să vorbească.

Când rămânem singurĭ multă vreme ne umplem golul cu nălucirĭ.

M'am întors la otel foarte vesel, prin bulevarde. La amintirile nebunieĭ, gândesc, nu fără bătaie de joc, la chinurile mele, la presupunerile mele din săptămâna trecută, căcĭ am crezut, da am crezut, că o fiinţă nevăzută locuia sub acoperişul meŭ.

Cât e de slab capul nostru şi ce repede se zăpăceşte şi se înspăimântă îndată ce un fapt neînţeles ne loveşte! In loc să sfârşim prin aceste simple cuvinte. ,,Nu înţeleg, pentru că pricina îmĭ scapă'', ne închipuim îndată taine spăimântătoare şi puterĭ supranaturale.

14 Iulie. — Sărbătoarea Republiceĭ. M'am preumblat pe străzĭ. Plesnitorile şi steagurile mă bucură ca pe un copil. Cu toate astea îĭ tare dobitocesc să fiĭ vesel la zile anumite prin hotărârea guvernuluĭ. Poporul e o cireadă de neghiobĭ, tot atât de proştĭ în răbdare ca şi de sălbatecĭ în mânie. Iĭ zicĭ: ,,Petrece'', el petrece; ,,du-te şi te bate cu vecinul'', se duce şi se bate; ,,votează pentru Impărat'', el votează; pe urmă-ĭ spuĭ ,,du-te şi votează cu Republica'', votează şi pentru ea.

Ceĭ carĭ 'l conduc, de asemenĭ sunt proştĭ, căcĭ în loc de a asculta de oamenĭ, ascultă de principiĭ carĭ nu pot fi de cât netoate, nerodnice şi false, prin ceia ce sunt însuş principiile, adică ideile preţuite ca sigure şi neschimbate în această lume unde nimic nu'ĭ sigur,—cînd chiar lumina e părere şi sgomotul, închipuire.

16 Iulie. — Erĭ am văzut lucrurĭ carĭ m'aŭ turburat mult.

Am luat masa la vara mea, d-na Sablé al căreĭ soţ comandă al 76-lea de vânătorĭ de Limages. Mă găsiam la ea cu două femeĭ tinere din carĭ una e măritată cu un oare-care doctor Pereut, care se ocupă mult cu bolile nervoase şi cu arătările ciudate carĭ daŭ loc în aceste timpurĭ la experienţe de hipnotism şi sugestie.

Ne-a istorisit mult timp rezultatele uimitoare căpătate de învăţaţiĭ englezĭ şi de doctoriĭ şcoaleĭ de la Nancy.

Faptele ce ne spunea mi se păreaŭ atât de uimitoare, că m'am arătat cu totul neîncrezător.

,,Noĭ suntem, ne asigura el, pe punctul de a descoperi una din cele maĭ de seamă taine ale natureĭ; vreaŭ să zic una din cele maĭ de seamă taine de pe pământ; căcĭ negreşit că e cunoscută în stele.

,,De când omul gândeşte, de când ştie să vorbească şi să-şi scrie gândirea, el se simte cuprins de taina de nepătruns pentru simţurile sale grosolane şi nedesăvârşite şi se sileşte să le înlocuiască prin sforţarea priceperei sale, a neputinţeĭ organelor sale. Când această deşteptăciune era încă în stare primitivă, acel dor de fenomene nevăzute a luat forme îngrozitor de ciudate. De acolo s'aŭ născut credinţele populare despre supra-natural. Legendele spiritelor rele, ale zânelor, dracilor, stafiilor şi chiar povestea cu Dumnezeŭ, căcĭ închipuirea noastră despre lucrătorul-creator a vre-o câte-va religiunĭ ne vine din născocirile cele maĭ neînsemnate, cele maĭ caraghioase, cele maĭ de necrezut, eşite din creerul nălucit al născocitorilor. Nimic maĭ adevărat ca vorbele luĭ Voltaire: «Dumnezeŭ a făcut omul după chipul săŭ, iar omul i l-a imitat».

«Dar de maĭ puţin de un secol am făcut câţĭ-va paşĭ înainte.

,,Mesmer şi alţĭ câţĭ-va, ne aŭ pus pe un drum negândit şi am ajuns, maĭ ales de 4 saŭ 5 anĭ, la rezultate surprinzătoare».

Vara mea, o fire neîncrezătoare, zâmbea cu bătae de joc. Doctorul Pereut îĭ spuse: — Vreţĭ să încerc să vă adorm, doamnă?

— Da, vreaŭ.

Ea se aşeză pe un fotoliŭ, iar el începu a o privi fix, fascinând-o. Eŭ m'am simţit de-o dată, puţin cam turburat, inima îmĭ bătea tare şi gâtlejul îmĭ era sugrumat. Am văzut ochiĭ d-neĭ Sablé îngreuindu-se, gura strânsă, pieptul sbuciumându-i-se; după zece minute adormise.

— Puneţi-vă în dosul eĭ, îmĭ spuse doctorul şi eŭ m'am aşezat. El îĭ strecură între mâinĭ o carte de vizită zicându-ĭ: «Asta e o oglindă; ce vedeţĭ în ea»?

— Văd pe vărul meŭ.

— Ce face?

— Işĭ suceşte mustaţa.

— Şi acum?

— Scoate din buzunar o fotografie.

— A cuĭ e fotografia?

— A luĭ.

Era adevărat; acea fotografie o luasem în aceiaş seară de la hotel.

— Cum e fotografiat?

— In picioare, cu pălăria în mâinĭ.

Decĭ ea vedea în acel carton alb, ca şi cum ar fi văzut în o oglindă. Tinerele femeĭ îngrozite spuseră:

— Destul! destul! destul!

Dar doctorul porunci: ,,Vă veţĭ scula mâine de dimineaţă la 8 ore, apoĭ veţĭ merge la otel, la vărul d-v şi'l veţĭ ruga să vă împrumute 5000 leĭ, pe carĭ vi'ĭ cere soţul d-v.''; — apoĭ o deşteptă.

Reîntorcându-mă la otel, m'am gândit la acea ciudată şedinţă şi bănuelile mă năpădiră. Nu că bănuiam buna credinţă a verişoaeĭ mele, căcĭ o cunoşteam ca pe o soră, din copilărie, dar mă gândeam la o înşelătorie cu putinţă a doctoruluĭ. Nu a ascuns în mâna eĭ o oglindă, odată cu carta de vizită, când a arătat-o tânăreĭ femeĭ adormite?

Prestidigitatoriĭ de profesie fac, de alt-fel, lucrurĭ ciudate.

M'am culcat.

Azĭ dimineaţă pe la 8 ceasurĭ jumătate am fost deşteptat de servitor, care 'mĭ spuse:

— D-na Sablé cere să vorbească d-luĭ, numaĭ de cât.

Mă îmbrăcaĭ în grabă şi o primiĭ. Era foarte turburată, cu ochiĭ umezĭ şi fără a'şĭ ridica voalul îmĭ zise:

— Dragul meŭ văr, am să'ţĭ cer o mare îndatorire.

— Anume verişoară.

— Mi-e greŭ să'ţĭ spun, cu toate astea trebuie. Am nevoie urgentă de 5000 leĭ.

— Aş! D-ta?

— Da, eŭ, saŭ maĭ bine zis soţul meŭ, care m'a însărcinat să'ĭ găsesc.

Eram atât de înmărmurit că bâlbâiĭ răspunsul. Mă întrebam dacă într'adevăr nu'şĭ bătea joc de mine cu dr. Pereut, dacă nu era o simplă păcăleală, pregătită dinainte şi bine jucată. Dar privind'o cu luare aminte, toate îndoelile dispărură. Tremura de grije, atât îi era de dureroasă acea purtare; am înţeles că gâtul îĭ era plin de suspine.

O ştiam foarte bogată şi'ĭ spuseĭ:

— Cum? soţul tăŭ n'are la dispoziţie 5000 leĭ? Gândeşte-te; eştĭ sigură că te-a însărcinat el să mi'ĭ cerĭ?

Ea şovăi câte-va clipe ea şi cum ar fi făcut o mare sforţare pentru a căuta în amintirile sale, apoĭ răspunse:

— Da... da!... sunt sigură.

Din noŭ şovăi, gândindu-se. Ghiceam munca ce'ĭ chinuia gândul: Nu ştia. Ştia că eŭ trebuie să'ĭ împrumut 5000 leĭ pentru soţul săŭ, decĭ încercă să mintă.

— Da, mi-a scris.

— Când? Nu mi-aĭ vorbit nimic erĭ.

— Am primit scrisoarea azĭ de dimineaţă.

— Poţĭ să mi-o arăţĭ?

— Nu... nu... nu... cuprindea lucrurĭ intime... Am... am... ars o.

— Atuncĭ soţul tăŭ a făcut datoriĭ.

Ea stete pe gândurĭ, apoĭ şopti:

— Nu ştiŭ!

De-o dată îi spuseĭ.

— Nu pot să am 5000 de leĭ în aceste momente, draga mea.

Ea scăpă un fel de strigăt de durere.

— Oh! oh! oh! te rog! te rog! găsește de unde știĭ.

Se îmbujorase la față, împreună mâinile în semn de rugă; am auzit vocea schimbându-șĭ tonul; plângea și gângăvea îndurerată, stăpânită de ordinul ce primise și căru'a nu se putea opune.

— Oh! te rog!... dacă aĭ ști cât sufăr... îmĭ trebue azĭ...

Imĭ era milă.

— Veĭ avea baniĭ curând; iți jur.

Ea strigă:

— Oh! mulțumesc! mulțumesc! Cât eștĭ de bun! atuncĭ i-am spus:

— Iți amintești ce s'a petrecut erĭ la d-ta?

— Da.

— Iți amintești că d-rul Pereut te-a adormit!

— Da.

— Eĭ bine! el ți-a poruncit să viĭ acum la mine și să te împrumut cu 5000 leĭ; în aceste clipe te supuĭ aceleĭ stărĭ de sugestiune.

Se gândi cât-va, apoĭ răspunse:

— Nu! soțul meŭ e cel care cere baniĭ.

Timp de un ceas am încercat s'o fac să înțeleagă, dar a fost peste putință.

Când plecă, am alergat la doctor; el mă întâmpină și mă ascultă zâmbind. Apoĭ îmĭ zise:

— Crezĭ acuma?

— Da, trebuie.

— Haidem la ruda d-tale.

— Ea dormita pe un scaun, sdrobită de oboseală. Medicul îĭ căută pulsul, o privi cât-va timp c'o mână ridicată spre ochiĭ eĭ ce'ĭ închidea puțin câte puțin sforțându-se a se apăra contra aceleĭ puterĭ magnetice. Când fu adormită doctorul îĭ spuse:

— Soțul d-tale nu maĭ are nevoe de 5000 leĭ. Veĭ uita că aĭ rugat pe văruI d-tale să'țĭ dea șĭ dacă 'țĭ va vorbi despre așă ceva, să nu'l înțelegĭ.

Apoĭ o trezi. Am scos din buzunar un portofoliŭ.

Iată, draga mea verișoară, ce mi-aĭ cerut azĭ dimineață. Ea fu atât de mirată că nu maĭ îndrăznii să stăruĭ. Am încercat cu toate astea să-ĭ împrospătez amintirea, dar ea negă cu atâta putere, crezând că îmĭ bat joc de ea și cât p'acĭ era să se supere.

. . . .

Acum mă reîntorc de acolo; n'am putut mânca, atât de mult m'a turburat acea experiență.

19 Iulie. — Maĭ multe persoane cărora le-am istorisit această întâmplare, aŭ râs de mine. Nu știŭ ce să gândesc. Inteleptul zice: «poate».

21 Iulie. — Am fost de am luat masa la Bougival, apoĭ am petrecut seara la balul luntrașilor. Hotărât, totul atârnă de locurĭ și mijloace. A crede supranaturalul în insula Grenouilliere ar fi maĭ mult de cât nebunie... dar în vârful munteluĭ Sf. Mihaĭ?.. dar în Indiĭ? Ne supunem înrâuririlor ce ne înconjoară. Săptămâna viitoare mă voĭ reîntoarce la țară.

30 Iulie. — Am sosit de erĭ. Totul merge bine.

2 August. — Nimic noŭ; e un timp minunat. Imĭ trec zilele privind cum curge Sena.

4 August. — Certurĭ printre servitoriĭ meĭ.

Eĭ susțin că se strică paharele noaptea în dulap. Feciorul din casă învinovățește pe bucătăreasă, care și ea aruncă vina pe lengeriță și asta, pe amândoĭ ceilalțĭ. Cine-ĭ vinovat? Urma va spune!

6 August. — De data asta nu's nebun. Am văzut... am văzut... am văzut!.. Nu mă maĭ îndoesc... am văzut!.. Mi-e frig încă până în vârful unghiilor... mi-e frig până în măduva oaselor... Am văzut!...

Mă preumblam de două ceasurĭ, prin soare, în rondul de trandafirĭ de toamnă carĭ incep a înflori.

Cum mă opream și priveam un arbust pe care eraŭ treĭ florĭ mărețe, văd, văd bine de tot, chiar lângă mine, crenguța uneia din florĭ plecându-se ca și cum o mână nevăzută ar fi sucit-o, apoĭ se rupse, ca și cum acea mână ar fi cules'o! Pe urmă floarea se ridică în aer, urmă o curbă ca descrisă de un braț, ducând-o la gură; rămase spânzurată în aerul străveziŭ, singură, nemișcată—o înspăimântătoare pată roșie la treĭ pașĭ de ochiĭ meĭ.

Ingrozit, m'am repezit spre ea pentru a o apuca! N'am găsit nimic. Atuncĭ am fost cuprins de o mânie furioasă împotriva mea, căcĭ nu 'ĭ este permis unuĭ om cu judecată și cuminte să aibă asemenea nălucirĭ.

Dar asta e o nălucire? M'am reîntors, pentru a mă asigura, la arbust; am găsit crenguța proaspăt ruptă, între celel'alte două rămase cu trandafiriĭ pe ele.

Atuncĭ am intrat în casă cu sufletul turburat; căcĭ sunt sigur acum, sigur ca de schimbarea zilelor și nopților, că este lângă mine o ființă nevăzută care se hrănește cu apă și lapte, care poate să atingă lucrurile, să le ia și să le schimbe locurile; o ființă înzestrată prin urmare cu o natură materială — nevăzută pentru simțurile noastre, care locuește cu mine, sub acoperișul meŭ...

7 August. — Am dormit liniștit. El a băut apa din garafă, dar nu mi-a turburat somnul.

Mă întreb dacă nu's nebun. Preumblându-mă adineaurea prin soare în lungul râuluĭ, m'aŭ cuprins bănuelĭ despre judecata mea; nu îndoelĭ nesigure, cum am avut până acum, ci siguranța. Am văzut nebunĭ; am cunoscut chiar câțĭ-va carĭ rămâneaŭ lucizĭ la creer, pătrunzătorĭ chiar, asupra tuturor lucrurilor din viață, până la un punct. Eĭ vorbeaŭ de toate cu limpeziciune, cu ușurință, cu pătrundere și de-o dată gândurile atingând piedica nebunieĭ lor, se sfâșiaŭ în bucățĭ și se scufundaŭ în acel ocean îngrozitor și furios, plin de nehotărârĭ, de ceață, de vijeliĭ, într'un cuvânt «nebunia».

De sigur, m'așĭ crede nebun cu desăvârșire, dacă nu m'așĭ judeca, nu m'așĭ analiza cu completă limpezime. Nu voĭ fi, la urma urmeĭ, de cât un nălucit cu judecată. O turburare necunoscută o fi produs în creerul meŭ, una din acele turburărĭ pe carĭ se strădănuesc a o defini azĭ psihologiĭ; și această turburare va fi făcut în mintea mea, în ordinea și logica gândurilor mele, o crăpătură adâncă.

Fenomenele asemănătoare aŭ loc în visele în carĭ ne preumblăm, prin fantasmagoriile cele maĭ de necrezut, fără să fim surprinșĭ, pentru că aparatul cercetător, pentru că simțul revizuireĭ este adormit pe când puterea închipuireĭ, veghează și lucrează. Nu se poate ca una din aceste nevăzute clape ale claviruluĭ cerebral să se găsească paralizată la mine? Oameniĭ în urma unor accidente, pierd puterea de ținere de minte a numelor propriĭ, a unor cuvinte și a numerelor, saŭ numaĭ a anumite date.

Localizările a toate părticelele gânduluĭ, ast zĭ sunt dovedite. Ceea-ce e uimitor la mine, e că puterea de a cerceta ne veritatea unor nălucirĭ, se găsește amorțită în aceste momente!

Am gândit în urmă la toate acestea, pe malul apeĭ. Soarele lucia pe suprafața lină a apeĭ, desfătând pământul, umplând privirea mea de dragoste pentru viață, pentru rândunelele a căror ușurință e o bucurie în ochiĭ meĭ, pentru erburile de apă al căror freamăt este mulțumirea urechilor mele.

Puțin câte puțin, cu toate astea, un răŭ neînțeles mă pătrundea. Imĭ părea că o putere tainică mă amorția, mă oprea, mă împiedeca de a merge maĭ departe, mă târa înapoĭ.

Incercam acea trebuință dureroasă de a mă reîntoarce, care te apucă când aĭ lăsat acasă un bolnav scump și când presimțirea măririĭ răuluĭ, te cuprinde.

Decĭ m'am reîntors în ciuda viețeĭ mele, sigur că ajungând acasă am să găsesc o veste rea, o scrisoare saŭ o telegramă. Nu era nimic și am rămas maĭ uimit și cu atât maĭ neliniștit, cu cât avusesem din noŭ câte-va aparițiunĭ.

8 August.—Erĭ am petrecut o noapte îngrozitoare. El nu s'a maĭ arătat, dar îl simt lângă mine, pândindu-mă, privindu-mă, străbătându-mă și maĭ grozav, vestindu-șĭ prezența prin fenomene supranaturale.

Cu toate astea am dormit.

9 August. — Nimic; dar mi-e frică.

10 August.— Nimic; ce'mĭ va aduce ziua de mâine?

(Va urma)

PE LACUL TŞAD

Indigenĭ transportând produse pentru export

Marele lac Tşad din Sudanul central din Africa a început de la o vreme să fie străbătut în lung şi în lat de o mulţime de caice, bărcĭ şi corăbiĭ, încărcate cu fel de fel de produse indigene şi străine.

Lacul Tşad e situat la o depărtare de două miĭ klm. de Mediterana, şi la o mie klm. de golful Guineĭ.

El are o suprafaţă de două-zecĭ şi şeapte de miĭ de klm. şi şase până la opt metri adâncime. Litoralul laculuĭ e a patra despărţire a provincieĭ franceze, Sudan.

In ilustraţiile ce reproducem alăturat se poate vedea două înfăţişărĭ deosebite ale acestuĭ lac care se măreşte şi se micşorează după vreme, într'un mod surprinzător (când plouă se umflă şi când e secetă scade la minimum).

In intâia ilustraţie se vede o barcă mare, încărcată cu fructe şi cu o duzină de negri carĭ se străduesc să mărească viteza bărceĭ lor cu ajutorul unor prăjinĭ lungĭ. In a doua se văd două vase: o pirogă şi o barcă în carĭ sunt cincĭ femeĭ negre.

Piroga e făcută din papură, într'o formă foarte primitivă; în ea se umblă încet şi cu multe pericole din cauza strămtoareĭ sale.

Lacul Tşad va deveni—de sigur—un teren de căpetenie în Africa, pentru tranzacţiunĭ economice şi de export şi import de toate mărfurile şi obiectele trebuitoare şi uneia şi alteia din părţĭ.

Negrese în pirogă, luntre şi în apă.

Epuriĭ în Australia

La noĭ epurele are oare care valoare; o mâncare de epure saŭ o civetă—sunt mult apreciate. Nu tot aşa este şi în Australia, unde înmulţirea necontenită a epurilor e considerată ca o calamitate publică.

A fost de ajuns ca un emigrant să aducă o pereche din aceştĭ rozătorĭ ca peste câţĭ-va anĭ să se producă milioane de indivizĭ spre teroarea coloniştilor australienĭ carĭ aŭ fost nevoiţĭ a părăsi stabilimentele lor, iar terenurile rezervate oilor aŭ fost devastate într'o noapte. Râurile nu sunt un obstacol, nicĭ chiar munţiĭ pentru aceştĭ teribilĭ rozătorĭ. Epurele în acest moment este filoxera Australieĭ.

Guvernămintele Australieĭ sunt aproape neputincioase. Noua Galie de Sud, Victoria, Australia de Sud, aŭ votat suma de 5 milioane leĭ pentru exterminarea epurilor. Situaţia este de asemenea critică şi în coloniile vecine, Tasmania şi Noua Zelanda.

S'a întrebuinţat pentru distrugerea lor, puşca, otrava, toate felurile, de curse, petroleul, focul, dar toate aŭ folosit foarte puţin, căcĭ înmulţirea specieĭ n'a fost împedicată. Ca compensaţie s'a fondat o nouă industrie pentru pieile epurilor. A doua este aceea de fabricarea conservelor de carne, carĭ după cum se vede până acum începe să fie destul de înaintată. In anul 1900 colonia Victoria a exportat aproape 25 milioane de pieĭ de epure şi cam tot atâtea cutiĭ de conserve aŭ fost exportate în toate părţile lumeĭ, a căror valoare e aproape de 11 milioane.

— Tot e un folos!

Trad. de A. Ben.

DIVERSE

52 de miĭ de măsele. — O curioasă aniversare a serbat maĭ deunăzĭ, în provincia Wasenau, maestrul Dusch, bărbierul satuluĭ. De cinci-zecĭ de anĭ lucra această meserie şi în acelaş timp se ocupa şi cu scoaterea măselelor. Şi măselele ce le-a scos, le-a adunat toate şi le-a păstrat într'un sac. Greutatea saculuĭ este acum de cincĭ-zecĭ de funzĭ şi numărul măselelor aflate într'ânsul se ridică la cincĭ-zecĭ şi două de miĭ.

— Odinioară — spune maestrul Dusch — taxa scoatereĭ măselelor era 50 banĭ! dar azĭ, maĭ jos de o jumătate de marcă, nu scoĭ nimănuĭ măseaua.

Regret foarte mult, că n'am putut pune d'oparte baniĭ aceia, pe carĭ mi i-a adus acele cincĭ-zecĭ şi două de miĭ de măsele...

Aş fi fost cu siguranţă, milionar.

Urmările spaimei. — Un învățat german anume Witte avu ciudata idee de a'și ridica un monument — încă în viață — în curtea unei biserici din Berlin. Și se ducea adesea prin apropiere, spre a auzi, ce vorbește lumea despre el. Intr'o zi, un cunoscut al lui — care lipsise un timp îndelungat din Berlin — vizită curtea acelei biserici, și văzând monumentul și numele lui Witte, rămase ca țintuit locului de închipuirea morței acestuia. Dar în acelaș moment simți că 'l atinge cine-va pe umăr, și, când își întoarse privirea, se văzu fața în față ca Witte, atunci se înspăimântă atât de grozav, în cât în ziua următoare—muri.

* * *

O minune. — Rolul de amant al bucătăreselor, pe care la noi îl joacă militarul, fie el infanterist, artilerist, ori cavalerist, în Anglia îl ocupă polițistul. ,,Bob" după cum sună porecla lui in Londra, este comoara bucătăresei și 'l poți găsi în ori ce seară, în bucătăria caldă.

In vila unui bogat bancher englez fu prins, de către feciorul casei, un spărgător, care pătrunsese în casă printr'o fereastră deschisă ce dădea în grădină. Servitorul, un om de o statură voinică, apucă pe spărgător și cu ajutorul unui alt servitor, ce din întâmplare trecuse pe acolo, îl târă până în camera de lucru a stăpânului său.

— Să mă duc să chem un polițist? întrebă al doilea servitor.

— Natural! răspunse bancherul, — sau mai bine lasă, voi suna eu să vie unul. El apăsă pe butonul soneriei electrice și zise servitorului care 'și făcu apariția: — Du-te jos în bucătărie și adu unul, sau doi polițiști.

Servitorul, fără a părea mirat de acest ordin curios al stăpânului său, de a aduce polițiști din bucătărie, dispăru, dar se întoarse după câte-va clipe, cu răspunsul, că nu există nici un polițist în casă.

— Ce! strigă bancherul neîncrezător, nu se află nici un polițist în bucătăria mea, unde este un personal pe șase sau șapte femei! Asta e o adevărată minune, și să 'i fie de bine spărgătorului nostru. Wilson, dă-i drumul flăcăului!..

Trad. de **Ios. Sarvary.**

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

Tânărul ofițer fu de părere că ideia era cât se poate de fericită, dar adăogă că trebuia să fie pusă în executare cât mai repede, căci se temea pe lângă alte multe de una din acele tempeste subite, cari în regiunile arctice se produc aproape invariabil după calmurile mari.

— Aşi fi voit cu toate acestea să fac un inventariu complet al acestei grote, obiectă miliardarul. Găsesc interesant ori ce detaliu cât de mic care s'ar mai adăoga la cele descoperite până aci. Astfel mai pot certifica cum că Andrée și tovarășul său au stat în peștera aceasta multe luni.

– Dar de unde ai siguranța asta?

— In fundul acestui culoar se văd la stânga și la dreapta și două locuri scobite, cari după părerea mea au putut să servească exploratorilor de cămară.

Intr'una din aceste cavități sunt două piei de urs și una de vulpe albastră. De sigur că au trăit un timp oare care din vânatul lor, apoi cum plecaseră cu proviziuni pentru patru luni, socotesc că au iernat aci opt sau nouă luni, poate și mai mult. Lucrul acesta îl vom elucida noi după carnetele ce le-am luat și dintre cari unul pare a fi scris zi cu zi... Cred că Norvegianul nostru Petersen ni le va traduce.

George Durtal cercăîn zadar să oprească acest flux de vorbe. Nu știa ce să admire mai mult, încrederea tenace a acestui om în salvarea finală sau inconștiența sa perfectă despre situația în care se găseau cu toții.

Se mărgini să răspundă.

— Cu cât vom întârzia aci, sir Elliot, cu atât nu vom mai găsi pe doctorul Petersen.

— Să nu exagerăm nimic, zise Americanul: Timpul este destul de liniștit iar «Patria» este destul de mare spre a-l regăsi, cu toată ceața mare care stăpânește.

— Ceața s'a mai îngroșat din cauza acestei zăpezi care cade... Şi tot zăpada asta a făcut să dispară urmele pașilor noștri. Cu cât vom întârzia, cu atât vom risca să rătăcim.

— Nu. Am busola în buzunar și, când am plecat, am notat azimuthul direcțiunei noastre: 67 grade... Am constatat că această cifră nu corespundea de fel cu aceea pe care ne-o dăduse doctorul asupra direcției pe care o va avea acul busolei spre Pol, 62 grade. Este o observație capitală, căci Polul magnetic este foarte exact cunoscut. Va trebui ca savantul nostru să se explice asupra acestei divergințe.

— Să plecăm, te rog, sir Elliot, zise Cristiana cu nerăbdare.

-- Dar cum o să eșim de aci? întrebă Americanca... Mi-aduc aminte foarte bine cum am intrat, dar ca să ies...

— Va fi ușor, Cornelio.

Şi îndreptându-se spre fundul peșterei, miliardarul se întoarse cu un târnăcop și lovi cu putere în peretele care dedea în afară. Se făcu astfel repede un loc de trecere strîmt prin care putu să alunece.

— Aveți dreptate, zise el, e posibil ca Petersen să creadă că l'am părăsit acolo, singur cu Bob... Să ne grăbim!

Şi trase după sine ușoara sanie, de care atârna și o pereche de patine.

— Nu poți să știi nici odată; poate că ne vor fi de folos când-va și astea. Nu-i așa, comandante?

Ofițerul răspunse negativ.

Când se regăsiră cu toții afară, imensitatea pustiului înghețat apăru și mai lugubră Cristianei sub vălul nou pe care îl țesea zăpada.

Sania-automobil era în parte acoperită și ea de zăpadă. Tânăra fată alergă spre ea ca la un amic pe care îl întâlnea după multă vreme de despărțire, îi învârti manivela și micul motor își reîncepu pocnetul lui sgomotos.

— Crezi că o să poată să ne ducă pe toți?

— Sunt sigură. E de patru cai putere, mi-a spus Harris: e mai mult de cât ceea ce ne trebue. Mi-e teamă numai să nu rămânem fără benzină, căci nu știu dacă la plecare Bob a umplut bine rezervoriul.

Nerăbdătoare, Cristina se și suise în sanie.

— Cât de rău îmi pare că n'am luat aparatul fotografic, zise mistress Elliot. Clișeele acestor doui nenorociți pe cari îi părăsim ar fi amintirea cea mai mișcătoare din timpul călătoriei noastre.

Sir Elliot și soția sa se suiră în sania lui Andrée, pe care o legase de aceea în care se afla d-șoara de Soignes. George Durtal, la spatele logodnicei sale, își reîncărcase carabina.

Când Cristiana era gata să dea drumul motorului, Americanul o prinse de braț.

— D-șoară, un ultim cuvint: Ce înălțime crezi că are zidul acesta de ghiață?

— Cinci-spre-zece sau două-zeci de metri; dar de ce întrebi?

— Ai uitat pariul nostru: trebuia, după d-ta, să găsim la Pol o ridicătură mai mare ca statuia Libertăței de Bartholdi, care are 46 metri. Or, zidul acesta nu e de cât pe jumătate.

— Am pierdut, așa dar, sir James: te previn însă că am plecat numai cu 20 lei în pungă.

— Te creditez, d-șoară!

Și întorcându-se spre soția sa, îi zise :

— Trebue să recunoștĭ încă odată cât de norocos sunt : aceasta e a doua prinsoare pe care o câștig în timp de două-zecĭ și patru de ore.

— Atuncĭ ar trebui să te prinzĭ și cu locotenentul că vom pleca de pe aci sănătoșĭ tun ! exclamă mistress Elliot.

— Incă o sută de livre că ne vom întoarce în Europa ! te prinzĭ, comandante ?

George Durtal primi cu o mișcare din cap și cu un surâs de plictiseală; propulsorul mușcă ghiața, svârli zăpada înlăturĭ și curiosul convoĭ trecu fără greutate.

— Ura ! strigă Americanul. Ursul ăla m'a obosit nițel și nu'mĭ pare rău de fel acum că mă întorc în trăsură.

Grație precauțiuneĭ ce o avusese de a'șĭ lua busola, nu se puteaŭ teme că vor apuca vre-un drum greșit, cu toate că urmele pașilor lor pieriseră cu totul sub zăpadă. Călătoriĭ trecură pe lângă cadavrul ursuluĭ, mic moșoroĭ care putea fi luat acum drept un bloc de ghiață, și trebui insistența luĭ George Durtal spre a nu poposi în locul acesta un moment.

Miliardarul voia cu orĭ-ce preț să tae una din labele dușmanuluĭ săŭ și săĭ scoată doĭ colțĭ din ceĭ maĭ marĭ, pe carĭ săĭ păstreze ca amintire.

Cristiana trecuse însă repede și câte-va momente după aceea călătoriĭ de pe «Patria» vedeaŭ enorma siluetă a aerostatuluĭ.

La vederea sa, ofițerul scoase un suspin lung de ușurare : « Patria » era pentru eĭ ultima resursă, ultima speranță.

Sărind de bucurie, Bob le alergase înainte și arăta, prin gesturile cele maĭ extravagante, bucuria pe care o simțea revăzând pe sir James, pe care îl întreba chemându'l în tot felul.

Cu toată greutatea stratuluĭ de zăpadă care se depusese, aerostatul își menținea încă în bună stare întreg sistemul săŭ de cabluri, și această constatare învioră puțin pe tânărul ofițer de geniu.

Trebuia ca puterea luĭ ascensională să fi fost considerabilă pentru ca, cu tot acest surplus de lest, balonul să nu se fi lăsat pe nacelă.

Sosirea savantuluĭ scoase pe ofițer din gândurile pe carĭ i le impunea situația.

Petersen era desesperat : nu putuse să găsească *Schedin* din *Casiope !* Zăpada îĭ încurcase observațiile și fiind-că nu putuse să se dedea la nicĭ un fel de calcul, sfârșise prin a i se uri cumplit și a găsi prea lung timpul de când se despărțiseră.

Apoĭ mistress Elliot începu săĭ povestească cum a descoperit drapelul suedez și găsi accente mișcătoare spre a vorbi de cele doaă cadavre găsite în peștera de ghiață.

Pe măsură ce vorbea, ochiĭ savantuluĭ scânteiaŭ de o bucurie intensă. Când d-na Elliot termină, el isbucni.

— Așa dar, cel care a descoperit Polul Nord este unul din compatrioțiĭ meĭ !

Sir Elliot, enervat, aminti savantuluĭ că Andrée fusese suedez și că Petersen era norvegian, că prin urmare dat fiind și faptul că Suedia se despărțise de Norvegia, ingâmfarea sa era ne-la locul eĭ.

La care doctorul care făcuse de maĭ multe orĭ gestul mașinal al potriviriĭ ochelarilor, fără să-și amintească că îĭ scosese când se făcuse tare frig, întrebă și el nerăbdător :

— Dar, sir Elliot, în ce an, dacă nu te superĭ, s'a produs sciziunea între Suedia și Norvegia ?

— In... 1905, dacă nu mă înșel.

— Și în ce an a întreprins Andrée eroica sa călătorie ?

— In 1897.

— Perfect, va să zică cu opt anĭ înainte de sciziune. Așa dar, atuncĭ când a înfipt drapelul la Pol, el era tot așa de norvegian pe cât era și de suedez, și acum triumful meŭ personal este tot așa de complet precum îl voesc.

Americanul, plictisit, nu găsi nimic ce să răspundă, și Petersen, foarte agitat, se îndreptă spre George Durtal.

Ajutat de Bob, acesta căută să-și dea seamă prin scoaterea naceleĭ, ce forță ascensională maĭ avea *Patria*. După maĭ multă casnă, putu să constate, după cum se temea, că această forță era insuficientă spre a-ĭ scoate din acele ghețurĭ.

Era cu totul descuragiat, când doctorul Petersen îĭ spuse :

— Comandante, te rog să nu-mĭ refuzĭ marea favoare pe care ți-o cer în numele științeĭ, în numele Franțeĭ, focarul științeĭ : fiindcă spre a ajunge la punctul unde fâlfâie acum steagul țăreĭ mele trebue maĭ puțin de o oră, roagă pe d-șoara de Soignes să mă conducă în sanie. Odată la Pol, voĭ putea să fac acolo observația decisivă, istorică, ce se va citi și proclama în toate Academiile.

George Durtal ascultase distrat propunerea luĭ Petersen. Și din tot ce-ĭ vorbise înțelesese un lucru, anume că doctorul credea într'o reîntoarcere triumfală, în apoteozărĭ ale Academiilor, la nemurirea numeluĭ săŭ, pe când el rămânea din ce în ce maĭ convins că întoarcerea era cu totul imposibilă.

Și fiindcă propunerea luĭ rămăsese fără răspuns, doctorul insistă din noŭ și pe ton liric.

— Dar când, după ce îțĭ veĭ termina observația nu o să aĭ acolo balonul ? răspunse ofițerul făcând un gest de nerăbdare.

— Ce voeștĭ să spuĭ ?

— Dacă va începe vântul, vom fi târâțĭ spre necunoscut atuncĭ când d-ta veĭ fi la Pol, și nu o să putem să-țĭ venim în ajutor.

Și apoĭ cum crezĭ d-ta că o să las pe logodnica mea să facă, fără mine, acest drum periculos ?

Dar savantul nu era din aceia carĭ se daŭ repede bătuțĭ.

Cu totul preocupat de gândul săŭ, doctorul se adresă din noŭ ofițeruluĭ.

— In sfârșit, comandante, zise el, fiindcă te împotriveștĭ să lașĭ pe d-ra Soignes să mă conducă acolo, de ce să nu încercăm să târâm cu noĭ balonul la Pol ?

Această reflecție la prima vedere părea absurdă, căcĭ șease persoane dintre carĭ două femeĭ, nu puteaŭ să tărască la o depărtare de șease saŭ șeapte kilometri o greutate așa de mare.

Și totușĭ ideia aceasta absurdă trebuia să fie scăparea expedițiuneĭ.

E foarte adevărat că mântuirea în asemenea împrejurărĭ desperate, vine adesea de acolo de unde te așteptĭ maĭ puțin.

Savantul adăogă :

— Spunețĭ că e acolo un zid de ghiață ca de cincĭ-spre-zece metri; e un adăpost minunat pentru aerostat, poate chiar un mijloc de a-l fixa...

Și George Durtal se întrerupse din cercetările sale spre a urma această ideie care răspundea așa de bine la principala luĭ preocupare.

Acĭ unde se aflaŭ, enorma masă care reprezinta balonul era expusă în orĭ-ce moment ; cea maĭ mică bătae de vânt l'ar fi luat. Acolo, din contra; la adăpostul ziduluĭ de ghiață, puteaŭ să spere că nu vor avea nimic de suferit timp de câte-va ore până să-ĭ aranjeze din noŭ nacela.

Și George Durtal revedea, la intrarea peștereĭ, o înfundătură a ziduluĭ de ghiață în care *Patria* ar fi putut să fie adăpostită de două părțĭ, cel puțin.

Din momentul acesta tânărul ofițer nu se gândi de cât la soluțiunea acesteĭ probleme și abia auzi cuvintele de mulțumirĭ pe carĭ i le adresa din belșug doctorul Petersen văzând că propunerea luĭ fusese acceptată.

Primul gând al luĭ George Durtal fu să întrebuințeze elicele pentru transportarea aceasta.

De ce oare n'ar fi târât ele balonul în direcția pe care i-ar fi imprimat-o o tracțiune exercitată de călătorĭ ?

Greutatea naceleĭ înfunda adânc cârja de susținere a balonuluĭ în zăpadă și s'ar fi opus acesteĭ tracțiunĭ;

dar n'ar fi cu putință să se micșoreze această frecare?

Și tânărul ofițer găsi îndată soluțiunea acestei greutăți.

Era suficient să fixeze partea inferioară a acestei cârje în sanie și frecarea tuburilor de oțel în zăpadă s'ar fi transformat în alunecare.

In modul acesta elicele ar fi dus cu înlesnire tot sistemul.

Dar aceasta cu o condițiune: ca îndoiturile, cutele aerostatului să dispară.

Lucrul acesta însă era ușor: era destul să se introducă aer în balonașe.

Și fără să zică o vorbă, George Durtal se sui în nacelă și puse în mișcare motorul și ventilatorul.

Sgomotul produs atrase pe toți și întrebările curseră potop.

In câte-va cuvinte George Durtal arătă proiectul său, și mistress Elliot care începuse, cu ajutorul lui Bob, să debarce provisiunile, fu rugată să suspende lucrul acesta și să le reîmbarce.

Balonul își relua forma văzând cu ochii.

Una câte una adânciturile ce se produseseră pe balon dispărură.

Cu toate astea sania lui Andrée alunecase sub cârja nacelei. Cu ajutorul sârmei, Americanul le fixă solid una de alta.

După aceasta toată lumea, afară de George Durtal care rămăsese în nacelă, se prinse de frânghiile de suspensiune spre a da *Patriei* impulsiunea directrice.

Helicele se învârtiră... masa aerostatului se mișcă...

Inainte...

Alura i se mări și cei cari îl țineaă trebuiră să alerge spre a-l urma. George Durtal fu nevoit atunci să mai micșoreze mișcarea de rotațiune.

I se umplea sufletul de speranțe gândindu-se că încercarea putea să aibă un bun sfârșit, și complet asigurat, opri motorul și urcă în nacelă pe mistress Elliot, pe Bob Midy și pe savant. Cristiana și Americanul se instalară în sania-automobil și restabiliră ast-fel remorca care reunise cele două sănii în călătoria precedentă. Trebuiau nu să târască, ci să orienteze sania-suport în direcțiunea voită.

Cu toate precauțiunile și o încetineală calculată, se îndreptară spre zidul de ghiață.

După o jumătate de oră ajunseră. Infundătura pe care George Durtal o remarcase în zidul vertical era la o mică distanță de deschiderea peșterei. Aerostatul fu tras acolo și învelișul lui fu împins cât mai mult de zidul protector.

In adevăr, părea că acest zid de ghiață fusese ridicat după dorința aeronauților, căci balonul era preservat de vânt din două părți.

Grație toporului găsit în peșteră, se săpă o gaură la piciorul zidului de ghiață și în ea se înfipse ancora. Când această operațiune fu terminată George Durtal respiră.

Puteaă să spere acum că aă înaintea lor câte-va ceasuri necesare lucrărilor de ușurare ale aerostatului. Era un lucru acesta pe care îl cerea enorma micșorare a forței ascensionale a *Patriei*.

Rupți de oboseală și de emoțiune, își aduseră atunci aminte că nu mâncaseră de mai mult de opt ore și cinstiră masa servită de Bob Midy. Mâncară în nacelă. Doctorul, foarte mult impresionat de vizita ce o tăcuse în peștera lui Andrée, își reveni încetul cu încetul sub efectul băuturilor tonice preparate de mistress Elliot, verva sa își recăpătă înflăcărarea de la început, și când Americanul, conciliant, ridică un toast violent pentru cele trei națiuni ai căror liberi cetățeni străbăteaă cu piciorul Polul Nord, — Franța, America și Norvegia, savantul, cu privirea inspirată, se ridică și spuse:

— «Gândiți-vă că de când s'a arătat viața pe planeta noastră nici un om n'a văzut ceea ce vedem noi, nimeni n'a putut să vorbească limbagiul geografic pe care noi suntem siliți să-l adoptăm în această oră solemnă între toate...

Noi nu mai avem aci puncte cardinale, zise el. *Nordul* suntem noi; *Sudul* este pretutindeni. *Estul* și *Vestul* sunt aci vorbe lipsite de sens. Unde răsare și apune soarele?

Suntem în centrul matematic al emisferei boreale. In jurul nostru constelațiile descriu cercuri perfecte.

«Aci, în sfârșit, suntem în centrul calotei de turtire a globului nostru și dacă am avea timpul necesar spre a măsura un arc de meridian, nici o operațiune geodezică, fie ea întreprinsă de un Cassini saă Perrier, n'ar putea să se compare cu această lucrare minunată!»

Și ca și cum ar fi voit să fie în acord cu extazul științific al lui Petersen, zăpada încetase să mai cadă și temperatura se îndulcise considerabil. Savantul constată lucrul acesta citind pe termometru 18 grade și explicând în acelaș timp că după calculele făcute de Peterman și Murchison, temperatura Polului, în timpul zilei, între 21 Martie și 23 Septembrie, varia de la — 2 la — 20 grade.

Pentru niște oameni cari se ridicaseră la temperatură de două mii metri, timpul care se făcuse era cât se poate de blajin și spre a proba aceasta Petersen își scoase mănușile și putu să țină în mână cuțitul fără să-i fie teamă că-și va vedea degetele lipite de metal.

Toată lumea îi imită și, ca prin hazard, degetele Cristianei și ale lui George Durtal se întâlniră, sub surâsul indulgent al d-nei Elliot. Călătorii eraă cuprinși de un fel de mulțămire sufletească, ceea ce-i făcu să uite de grija întoarcerei.

Părea că încrederea și entuziasmul doctorului cuprinsese pe toată lumea.

Ceasornicele arătaă orele 10. Trebuia să facă mari sforțări spre a-și că eraă 10 ore de seară iar nu 10 ore de dimineață, atât de mult iți turburaă noțiunile căpătate în climatele temperate acea ziuă perpetuă.

Patria atinsese Polul Duminecă la orele 8 seara părăsise Capul Nord în ajunul zilei la ora 1 din noapte. Făcuseră prin urmare traectul acesta în 37 ore, depășind cu 7 ore numai, limita pe care viteza sa o prevăzuse la plecare.

— Record fără precedent și asta e onoarea dirigiabilelor franceze! — proclamă sir Elliot.

— Dar întoarcerea!

Cel care svârlise vorbele acestea era George Durtal, pe care dulceața ceasului în care se afla, ca și liniștea acordată de vânturi, nu'l făcuseră totuși să piardă un moment din vedere spăimântătoarea problemă.

— Mi-e imposibil, cu mijloacele de cari dispun, zise George Durtal, să demontez mașina; ea e un corp cu nacela, o parte integrantă. Trebue deci să ne lipsim chiar de nacelă.

Această declarațiune fu pentru doctorul Petersen ca un duș rece.

— Dar instrumentul meu?

— După ce iți vei termina observațiile, îl vei transporta în peșteră, unde alții, într'o zi, îl vor găsi ca o mărturie a trecerei noastre pe aci. Nu putem să ne gândim a-l lua cu noi, căci dacă voim să plecăm, trebue, repet, să sacrificăm mașina și chiar nacela.

— Dar atunci unde o să ședem? întrebă mistress Elliot consternată.

— In nacela lui Andrée pe care o vom lua în locul nacelei noastre, ceea ce nu-i lucru ușor. Atât cât am putut să socotesc, forța noastră ascensională a căzut la jumătate; nu poate să suporte de cât 3,500 până la 3,800 kilograme. Ori, aerostatul, mașina și celelalte fac împreună ca la 2,872 kilograme. Cu 400 kilograme benzină și 468 kilograme cât reprezintăm noi șease, nu am mai avea loc, dacă am pleca cu mașina, de cât pentru 100 kilograme de lest și pentru o singură «guide-rope». N'am mai putea lua nici o proviziune; or, să pleci fără lest... înseamnă o cădere vertiginoasă.

Expunerea aceasta lugubră întunecă toate fețele. Americanul obiectă:

— Cum o să putem sta șase în nacela luĭ Andrée făcută pentru treĭ?

— Foarte bine, sir James. Treĭ vor sta pe coperiș; mistress Elliot, d-ra de Soignes vor rămâne înăuntru cu doctorul...

Toată lumea înțelegea în sfârșit gravitatea situațiuneĭ. Intr'o ultimă argumentare sprijinită pe cifre, George Durtal demostră că nu maĭ eraŭ cuvinte să se ezite. Cu nacela luĭ Andrée se va putea lua 1200 kilograme lest care ar permite la un moment dat să stea în aer treĭ-zecĭ până la patru-zecĭ ore.

Cu nacela dirijabiluluĭ lor și cu greutatea mașineĭ luĭ formidabilă, pot fi svârliți la pământ la prima condensațiune a gazuluĭ...

Se despărțiră în tăcere, fie-care apucându-se de lucru. Savantul merse să-șĭ demonteze instrumentul și, bucată cu bucată, să-l transporte pe banchiză spre a face observațiile carĭ trebuiaŭ să asigure numeluĭ săŭ nemurirea luĭ Herschell saŭ a luĭ Newton.

Americanul și Bob se duseră să aducă nacela luĭ *Aigle* iar George Durtal se duse să aleagă din rețeaua complicată a cablurilor *Patrieĭ* pe acelea carĭ trebuiaŭ să-ĭ servească la ridicare.

Dar partea delicată a lucruluĭ consista în aceea de a lăsa la o parte masa grea a acestora fără ca aerosatul, ușurat subit de 1500 kilo, să-șĭ ia brusc sborul.

George Durtal se așeză în nacelă și se cufundă în meditațiunile pe carĭ le cerea acest dispozitiv complicat.

Lângă el Cristiana gânditoare se așeză, simțind că logodnicul săŭ avea nevoe de întărirea prezențeĭ sale. Era un moment greu, căcĭ soarta expedițieĭ se sprijinea și depindea acum de cunoaștințele ce le avea el despre legile și regulele aerostațiuneĭ.

Lângă eĭ Bob Midy mânca liniștit.

Cât despre sir James Elliot și soția sa, ar fi surprins pe orĭ-cine văzându-ĭ luând cu magneziŭ și cu aparatul lor fotografic, vederea celor doĭ martirĭ aĭ Poluluĭ, a naceleĭ ca și a ustensilelor ce îĭ înconjuraŭ.

Așa că, cu toate lugubrele pronosticurĭ ce i se făcuse, sir James îșĭ vedea de pe acum senzaționalele sale clișee în prima pagină a luĭ *New-York Herald*, iar doctorul Petersen auzea, ca o bâzâitură lingușitoare, ecoul comunicatuluĭ pe care trebuia să-l facă institutelor de știință din Cristiania și Chicago.

E așa de tenace în inima omuluĭ dorința de a trăi!

Legatele luĭ Andrée

Confidență mișcătoare. — Fatalism și inerție. — Americanul. — Hidrogen solidificat. — Intrebuințarea sa. — Doleanțele luĭ Petersen. — Ultimul «adio» luĭ Andrée. — Lest improvizat. — Deasupra ghețaruluĭ. — Sărmanul Bob! — Chaos polar. — Un strigoĭ.

— George, nu maĭ sperĭ!... De sigur că în momentele astea mă blestemĭ...

— Să te blestem!... pe tine, Cristiano!

— Da, pe mine, care ți-am zis: „Trebue să mergem la Pol", pe mine care nepricepând nimic din știința aeruluĭ mi-am închipuit că așĭ fi putut să-țĭ daŭ sfaturĭ, eu care, deja vinovată că am înfrânt un prim consemn, ți-am siluit sentimentul de disciplină oprindu-te să te întorcĭ, eu însfârșit care sunt cauza pieireĭ noastre a tuturor!...

Și ultimele cuvinte ale tinereĭ fete se pierdură într'un hohot de plâns.

Cum sta pe marginea naceleĭ, George Durtal făcu o săritură spre Christiana, îĭ luă amândouă mâinile într'o pornire pasionată și privind-o drept în ochĭ:

— Cristiano, zise tânărul ofițer, nu mă mir auzindu-te vorbind ast-fel; nu mă cunoștĭ.

Impejurările aŭ fost așa că am aparținut unul altuia fără să ne cunoaștem și nu e acum ora confidențelor, căcĭ minutele noastre sunt numărate. Lasă-mă numaĭ să-țĭ spun, și cu toată sinceritatea uneĭ ființe a căreia viață se ține de un fir de ață, că: nu numaĭ că că nu te blestem, dar te bine-cuvintez că m'aĭ adus pe aci...

(Va urma).

Resursele militare ale Anglieĭ in Indiĭ

După spusele unor ziare engleze și indiane, Englitera poate dispune în Indiĭ de 195 miĭ soldațĭ între carĭ 64 miĭ englezĭ. In alt ziar acest număr e evaluat la 300.000 de soldațĭ și 4.000 tunurĭ, împreună cu armatele statelor străine carĭ vor ajuta Englitera dacă va avea un războĭ în Asia centrală. Insă totul depinde, în realitate, de atitudinea trupelor indigene ale rajahilor.

Totul rămâne calm în peninsulă, guvernul indian putând dispune de forțele sale din Pendjab cum și de cele carĭ aŭ garnizoana tot în interior ca: Lahore, Sialkoh, Mazirabad, Nelum, Peshavur, Umballa, Cottat, etc.

Trad. de **I. A.**

In jurul Europei pe bicicletă

Acest lung voiaj a fost făcut de doĭ tinerĭ americanĭ Roland și Arthur Gamwell din Chicago, în timp de 8 lunĭ. Aceștĭ Americanĭ sunt doĭ cicliștĭ remarcabilĭ, membriĭ aĭ societățeĭ «Ciclist Touring Club»—asociație internațională cuprinzând maĭ mult de 12 miĭ de membri.

Itinerariul călătorieĭ a fost următorul: Spania, Portugalia, Sudul Francieĭ, Italia, Elveția, Germania, Lion, Paris, Hâvre și Anglia. Acest lung voiaj a fost după—spusa celor doĭ americanĭ, foarte plăcut și amuzant.

Trad. de **A. Bens**.

NOUILE PREMII

LA

„ZIARUL CALATORIILOR"

Cu începere de azi, **„Ziarul Călătoriilor"** care apare săptămânal în 16 paginĭ și conține o materie aleasă și variată, tratând despre toate întâmplările de pe mare și de peuscat, acordă următoarele nouĭ premiĭ de valoare abonaților săĭ :

1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, Bucureștĭ, bulevardul Elisabeta No. 8, cel maĭ eftin și bine asortat din toată țara în mobile de bronz și fier.

2) **Una pușcă de vânătoare,** foc central, cu două țevĭ, cal. 12, țeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoașe.

3) **Un pistol automatic,** de buzunar cu 6 focurĭ, demontabil instantaneŭ cu mâna, în 3 bucățĭ, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântărește numaĭ 300 grame și întrebuințează cartușe cu iarbă fără fum și glonț metalic, având un tir până la 200 metri.

4) **Una carabină de salon,** «Flobert» 6 m. m. pentru glonț și alice.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme și munițiunĭ din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curțeĭ regale, Bucureștĭ, 44 calea Victorieĭ.

5) **Un gramofon perfecționat,** cu pavilion mare, mișcător, în formă de floare, braț acustic și diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăcĭ, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», Bucureștĭ, calea Victorieĭ 54.

6) **Una mandolină de palisandru,** ornată cu sidef.

7) **Una vioară de paltin,** model Stradiwarius, complect montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate dela magazinul general de muzică «La Harpa», Bucureștĭ, str. Colțeĭ 5.

8) **Un prețios ceasornic remontuar,** de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.

9) **Un frumos inel de aur,** pentru damă, cu un rubin și două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ «Ceasornicăria Colțeĭ», strada Colțeĭ 31.

10) **Una bicicletă Iolanda,** marca cea maĭ bună.

11) **Un biuroŭ de stejar,** cu 5 cutiĭ, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedeman, bulevardul Elisabeta No. 7.

12) **Două lăzĭ cu sticle de lichiorurĭ fine,** cumpărate de la renumita destilerie *Ch. Bresson,* str. Dr. L. Varnali 12 și 14.

13) **Un aparat de stins foc „Pluto"** recunoscut de toate autoritățile ca cel maĭ bun, cumpărat de la cassa M. Carniol Fiul, din Bucureștĭ strada Carol I No. 30.

Toate aceste premiĭ se pot vedea în expoziția permanentă din administrația ziaruluĭ nostru.

Prețul abonamentuluĭ : 15 leĭ pe un an; **2,60** pe 6 lunĭ.

Anul XII. — No. 669. **10 BANI IN TOATA ȚARA** Mercurĭ, 3 Martie 1910

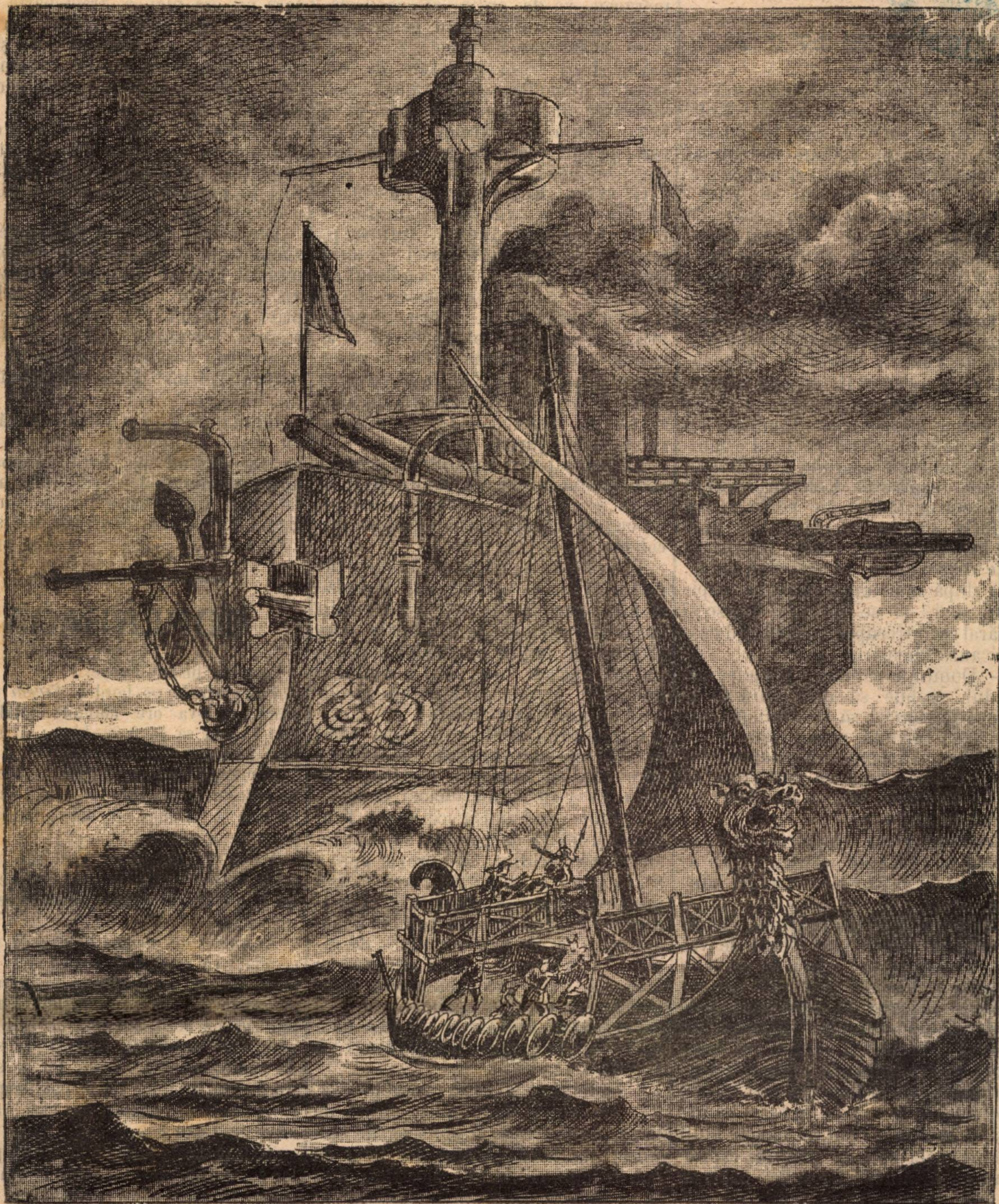
ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5.—Pe un an în toată țara
« 2.60 « ½ « « « «

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

Furtuna mugea spăimântător. — (Vezĭ pag. 4168).

LEGENDE ŞI MIRACOLE

VEDENIA

Căpitanul uneĭ corăbiĭ încărcată cu cafea din insula Iava, anume Koll, străbătea de câte-va zile întinderea apelor oceanuluĭ Indian zbuciumat de-o furtună grozavă, şi tocmaĭ citea o carte — «Jurnalul de bord» al unuĭ căpitan de vapor, mort cu câţĭ-va anĭ în trecut. Tocmaĭ ajunsese la un pasagiŭ extrem de interesant, în care se povestea că în noaptea de 13 Aprilie 189..., când vaporul trecea pe oceanul Indian, către Japonia, într'o noapte întunecoasă şi plină de vuet, a apărut în faţa vaporuluĭ, la o depărtare de câte-va sute de metri, o *nălucă* grozavă, în formă de corabie chinezească, luminată cu electricitate şi având pe bord o mulţime de fantome speriate... Citind cu nesaţiŭ, căpitanul Koll nu observă că talazurile izbeaŭ din ce în ce maĭ cu furie greaua corabie şi nu auzi nicĭ întrebarea secunduluĭ, relativă la nişte dispoziţiunĭ ce trebuiaŭ luate. Abia după maĭ multe chemărĭ, căpitanul auzi, şi se întoarse brusc şi supărat de întrerupere, întrebând despre cauza chemăreĭ luĭ.

— Domnule căpitan, iĭ spuse secundul, trebue să daţĭ ordin să se arunce ancora şi să se strângă pânzele, căcĭ furtuna se înteţeşte.

— Bine, iĭ răspunse căpitanul, n'aveţĭ decât să faceţĭ ce veţĭ crede că trebue să faceţĭ, dar să mă lăsaţĭ deocamdată în pace.

Secundul plecă. După câte-va clipe ancora fu pregătită pentru orĭ-ce eventualitate şi pânzele marĭ fură adunate.

Căpitanul Koll îşĭ continua citirea în mijlocul imensuluĭ clocot de valurĭ, nemaĭ auzind nimic în afară de sonurile şi formele materiale ale cuvintelor înşirate în acel jurnal de bord. Astfel cufundat în citire, nu observă că secundul vasuluĭ era lângă el şi'l privea plin de mirare, aşteptând oare-carĭ ordine pe carĭ numaĭ căpitanul le putea da, în atarĭ împrejurărĭ. Dar fu nevoit să aştepte mult şi bine, căcĭ abia la sfârşitul capitoluluĭ cu «Năluca» îşĭ ridică ochiĭ de pe foile jurnaluluĭ de bord, şi—privind în jur, scoase un strigăt de uĭmire şi se şterse la ochĭ, scuzându-se de «aţipeala» în care căzuse până atuncĭ...

Furtuna maĭ potolindu-se, mateloţiĭ intrară prin cabinele lor spre a se culca. De-asemenea şi căpitanul se îndreptă către cabina sa, dar în prag se opri, auzind că orologiul bătea orele nouă, şi'şĭ zise că n'ar fi rău să maĭ veghieze puţin pe covertă, de oare-ce dacă va fi vântul favorabil şi va bate în direcţia spre care mergeaŭ, va da ordin să se desfăşoare din nou cele patru pânze marĭ şi să se mărească viteza.

Dar după vre-o jumătate de oră furtuna domolită, se învrăjbi iarăşĭ, valurĭ ca nişte monştri enormĭ şi cu forme fantastice izbeau tot maĭ cu furie pereţiĭ corăbieĭ; iar întunericul devenise opac.

Căpitanul Koll examină busola cu atenţiune şi scrută de maĭ multe orĭ harta oceanuluĭ Indian, întinsă pe peretele de scândură. Când — amintindu'şĭ de pasagiul din capitolul cu «Năluca», în care era descris locul unde a apărut ea, i se păru, în urma privirilor aruncate pe hartă, că în această noapte corabia luĭ se găsea chiar prin acelaş loc îngrozitor şi chiar în aceleaşĭ împrejurărĭ lugubre în carĭ se petrecuse *faptul* citit în interesantul jurnal de bord.

Surprins peste măsură de această coincidenţă bizară, căpitanul Koll se aşeză pe leagănul coverteĭ şi începu să cugete la semnificaţia acestor coincidenţe.

De-o dată i se păru că furtuna încetase brusc şi întunerecul devenise şi maĭ opac. Se desmeteci a-lene din aromeala produsă de gândurile sale, şi privi în largul oceanuluĭ... Apele nu maĭ făceaŭ vuet, deşi o mulţime de valurĭ uriaşe se abăteaŭ necontenit în preajma corăbieĭ.

Căpitanuluĭ Koll — în clipa când se încercă să scruteze depărtarea spre care se îndrepta corabia, i se păru că vede — nu tocmaĭ departe, o corabie maĭ mică ce putea fi ajunsă şi lovită de corabia sa. Vru să strige cârmaciuluĭ, să-l previe spre a se înlătura o catastrofă, însă n'avu putere şi crezu — chiar în acel moment — văzând că acea corabie e maĭ aproape, că nu maĭ era nimic de făcut... Avu senzaţia uneĭ atingerĭ cu moartea. Privi totuşĭ cu multă atenţiune acea corabie spăimântată care se svârcolea pe valurĭ, şi de-o dată fiorĭ recĭ, de groază, iĭ străbătură tot corpul...

Constatase că acea corabie era, da, eră chiar «fantoma» apărută de mult, despre care se scrisese în acel jurnal de bord. Acelaş fel tizar de construcţie, cu lumină electrică, fantome agitate pe ea şi fantastice, iar în partea dreaptă un lanţ de roţĭ metalice, carĭ şueraŭ în vânt producând nişte ţipete stridente şi pline de disperare:

Căpitanul Koll auzi apoĭ notele lugubre şi puternice ale uneĭ melodiĭ abacadabrante, venind întretăiate de zgomotul furtuneĭ care începuse din noŭ şi maĭ furioasă, şi văzu ieşind din cabine alte stafiĭ îmbrăcate ca matelotiĭ şi carĭ desfăcură cu o repeziciune oarbă o pânză mare, dând astfel o viteză neînchipuită corăbieĭ care nu era nicĭ a treia parte ca a sa; ea spintecа valurile cu iuţeala fulgeruluĭ, pleca înainte şi venea înapoĭ, făcea virajurĭ ameninţătoare, pâlpâind, ţipând, oscilând necontenit...

Corabia încărcată cu cafea, al căruĭ comandant netrebnic ştia că este el, căpitanul Koll, înaintă de odată direct în pupa corăbioareĭ fantastice şi o despică în două...

Din cauza ciocnirĭ pe semne şi a zgomotuluĭ scufundăreĭ fantomeĭ, căpitanul Koll se deşteptă ca dintr'un vis îngrozitor. Se frecă la ochĭ şi privi în juru'ĭ... la spate'ĭ şedea secundul, aşteptând ordine, şi de jur împrejurul corăbieĭ furtuna şi întunerecul cel maĭ dens, stăpâneaŭ...

Căpitanul Koll a rămas până azĭ, cu toate protestările tuturor celor carĭ se găseaŭ pe bord în noaptea aceia memorabilă, ferm convins că fantoma îngrijitoare despre care citise a fost distrusă de corabia sa...!

N. Flinţ

COPENHAGA

Noaptea fusese vijelie.

Pasageriĭ de pe bordul *Sweei* petrecuseră câte-va ore chinuite. Mulţĭ nu maĭ speraŭ să se facă bine: iĭ scuturase amarnic răul de mare.

Dar acum mijeşte de ziuă şi aerul se limpezeşte încet spre răsărit, pe când furtuna şi întunericul bat groaznic depărtările apusuluĭ.

Marea s'a liniştit cu totul şi'n revărsatul zorilor ochiĭ noştri desluşesc totul la o mare depărtare, peste luciul întins al apeĭ.

Acoperiţĭ de pledurĭ groase de păr de cămilă, cu cozorocul şepceĭ tras până peste urechĭ, un englez şi tovarăşul săŭ de călătorie, francez, staŭ unul lângă altul, sus pe bord, alăturea de cele patru coşurĭ ale vaporuluĭ, întinşĭ pe scaune de pânză, nepăsătorĭ de tot ce se petrecuse în jurul lor pe timpul tempesteĭ. Eraŭ singuriĭ călătorĭ pe carĭ răul de mare nu-ĭ atinsese.

Stăteaŭ acolo încă de la ivirea primelor talazurĭ prevestitoare ale furtuneĭ, iar acum, în zorii zileĭ, privesc cu aceeaş

nepăsare potolirea elementelor răsculate.
In slavă stăpâneşte atâta linişte după o noapte de vifor şi marea îşi descoperă din belşug toate comorile frumuseţeĭ după ce 'şi răsculase adâncurile volburoase în timpul nopţeĭ, în cât acum, când ne apropiem de Copenhaga, «Swea» parcă sboară pe d'asupra valurilor argintii, iar văzul răpit al călătorilor îngrămădiţĭ pe bord rămâne fermecat în faţa răsăritului de soare pe o mare de smarald.

* *

Departe de tot, în bruma apusuluĭ, un oraş răsare feeric din apa mărei, cu clădirile poleite şi cu portul învălmăşit de vapoare cu flamura tuturor seminţiilor.

De la larg, Copenhaga se iveşte în seninul dimineţeĭ ca o diorama încântătoare.

In fund, drept în mijlocul oraşuluĭ «Raadhuset-ul» (primăria) îşi înalţă sus de tot turnul «observatorului de foc», cu cadranul grandios al celor patru ceasoarnice aşezate pe patru laturĭ ale turnuluĭ şi cu strălucirea roşie a cărămizeĭ aparente din care este clădit.

Turnurile cenuşiĭ ale «Rosenborgglot» (castelul Rosemburg) se văd în marginea dinspre miazănoapte, cu crenelurile fără tunurĭ şi cu cele treĭ rândurĭ de galeriĭ puse una peste alta până în vârful turnurilor.

Alăturĭ, cupola ascuţită în formă de piramidă a «St. Albens Kirken» (biserica englezească) spintecă bolta ceruluĭ, iar ferestrele ogivale, presărate în tot lungul turnuluĭ, par nişte ochĭ marĭ, deschişĭ şi miraţĭ parcă de sosirea vaporuluĭ nostru.

Dinspre miazăzi, turnul «Burseĭ», alcătuit din coadele răsucite a treĭ crocodilĭ giganticĭ ce-şĭ sprijină picioarele de dinainte şi gurile năprasnic căscate pe straşina turnuluĭ, se arată văzuluĭ nostru, puternic impresionat, ca ceva exotic, din alte lumĭ şi vremurĭ.

Lângă canalul exterior, în marginea oraşuluĭ, turnul răsucit al «Vor Frelsers Kirke» (biserica Mântuitoruluĭ) se estompează delicat pe fondul închis, cu galeriile în spirală pe unde se plimbă vizitatoriĭ spre a se ridica până în vârful terminat printr'o mare bulă care, în mod constant, la amiază, când este ora douăsprezece, cade cu zgomot din vârful prăjineĭ de fier, după care îndată şi ceasornicele primărieĭ şi ale celorlalte edificiĭ publice, bat ora miezuluĭ zileĭ.

Este un spectacol care atrage o mulţime de curioşĭ totdeauna la ora aceasta.

Dar apoĭ «Rundetaarn» (turnul rotund) cu cele nouă rândurĭ de ferestrĭ ale celor nouă caturĭ ce compun corpul principal şi cele încă cincĭ rândurĭ de ferestrĭ ale caturilor ce alcătuesc corpul secundar aşezat în vârful corpuluĭ principal. Dar turnurile gotice ale ,,Frederiksborgglot" (castelul Frederic) cu majestoasa lor înfăţişare precum şi cele patru turnurĭ ale ,,Kronborg-uluĭ" (castelul Kronborg) toate având un alt stil şi o altă înfăţişare: Cel din marginea dreaptă a faţadeĭ principale rotund, cel din stânga ascuţit, cel din dreapta al latureĭ din fund în formă de octogon, iar cel din mijloc, de o înălţime prodigioasă, în forma cupolelor de la bisericile ruseştĭ.

Pe d'asupra tuturor acestor clădirĭ şi turnurĭ de care e presărat întreg oraşul, în seninul zileĭ şi pe un cer de safir, din centrul luminat se ridică de o dată, măreaţă, până în slavă, ,,Friederikskirken", cu domul albastru, zebrat de dungile de aur ale colonadelor, cu reţeaua fină şi delicată a ornamentaţiilor aurite ce-l împodobesc, cu galeria din vârf împresurată de zăbrele de la carĭ apoĭ porneşte în sus, tot maĭ sus şi maĭ înalt, corpul rotund, sprijinit pe coloana de granit al celuĭ de al douilea cuprins al ,,domuluĭ", de aceeaş culoare ca seninul ceruluĭ şi dungat de liniile de aur ale colonadelor, după care apoĭ, sus, sus de tot, stăpânind slava, ,,crucea de aur" din vârf străluceşte ca lumina soareluĭ.

Aşa ivindu-se oraşul din lungul mărei, pare o înfăptuire de vrajă peste care planează «crucea».

Şi-atâta aur şi lumină iradiază acest simbol al păciĭ odihnind şi veghind colo sus d'asupra oraşuluĭ, în cât, pe măsură ce vaporul se apropie de ţărm, impresiunea lăsată devin neperitoare.

De la larg fulguraţia «cruceĭ» pare maĭ vie şi maĭ rostitoare de gândurĭ curate, iar, ochiĭ îndreptaţĭ spre ea o privesc înfiguraţĭ de o sfântă evlavie.

Din bruma albastră-cenuşie în care zac toate oraşelele norduluĭ în orĭ-ce timp şi la orĭ-ce ceas al zileĭ, «crucea» fulgurantă a domuluĭ stârneşte în sufletul nostru al celor de pe vapor un sentiment adânc de pace, de bine, de adevăr şi de frumos.

Cu cât «Swea» se apropie şi coteşte acum din larg să intre pe gura canaluluĭ exterior troenit de vapoare, corăbiĭ, şi şlepurĭ, cu atât crucea se vede şi maĭ mare, şi maĭ departe parcă în slavă, şi maĭ strălucitoare în tihna dimineţeĭ de vară—întocmaĭ ca acele stele conducătoare ale ceruluĭ pe care ochiul neobosit al cărmaciuluĭ le urmăreşte în tot lungul nopţeĭ.

Din înaltul luĭ sfânt şi binecuvântat, simbolul acesta de pace, de iertare şi de bunătate nesfârşită îţĭ potoleşte patimele, îţĭ strecoară în suflet odihna şi te predispune la fapte bune. Este taina aceia nepătrunsă a cruceĭ care îmblânzeşte, care inspiră gândurĭ curate, care dă fiinţă celor nevăzute şi care apropie aşa de mult pe om de cel A-tot puternic.

Toţĭ cu viaţa sfărâmată de o mare durere, toate sufletele răscolite şi cutreerate de vântul desnădejdeĭ, toate inimele pustiite de amărăciune şi tot gândul chinuit de îndoială, — se îndreaptă spre odihna cruceĭ.

Adâncă e marea veşniciei şi ce odihnă fără capăt cuprinde vremelnica ta făptură când pe piept s'aşează crucea: să nu te maĭ zbuciumĭ mereŭ zbuciumat, să nu maĭ sufere înfăptuirea suferinţeĭ şi—să odihnească mereŭ trudita ta fiinţă în pacea neclintireĭ şi în acea supremă nepăsare de toate nimicurile omeneştĭ.

Lazăr Bădescu

CRIMELE DIN PUSTIU

——

Intr'o dimineaţă de vară o caravană părăsea oraşul Elareş din Maroc; ea era compusă din 20 cămile încărcate cu mărfurĭ, iar călătoriĭ eraŭ nişte negustorĭ europenĭ din Tanger carĭ se duceaŭ la marele bâlcĭ din Tombuctu. Atât negustoriĭ cât şi conducătoriĭ caravaneĭ—4 marocanĭ voinicĭ, eraŭ înarmaţĭ până în dinţĭ, pentru a se putea apăra de tribu-rile Riz, carĭ aveaŭ o ură neîmpăcată contra europenilor—şi de animalele carĭ domină prin aceste pustiurĭ. Caravana păşea încet; de o jumătate oră părăsise pădurea din jurul oraşuluĭ, iar acum dădu de pustiŭ; de jur împrejur era numaĭ nisip. Călătoriĭ—poposind, — se adăpostează sub corturĭ pentru a se ferĭ de arşiţele arzătoare ale soareluĭ. Spre seară dădură de o oază; acolo îşĭ aşezară corturile pe iarbă, iar conducătoriĭ caravaneĭ adormiră lângă cămile. Un vânt uşor bătea din spre Est; o tăcere adâncă domnea şi numaĭ din când în când se auzeaŭ strigătele îndepărtate ale şacalilor,—nişte animale ce traesc în cete prin acest pustiŭ.

Când zorile se iviră conducătoriĭ caravaneĭ sculară pe negustorĭ şi porniră înainte. Pe la amiază ajunseră în apropiere de o pădurice, la 2 km. de portul Sale, caravana se opri şi conducătoriĭ eĭ se duseră să ia apă dint'un mic isvor. Un negustor se uita cu ocheanul spre a observa împrejurimile, de la orizont se vedea o pată neagră care se mărea încetul cu încetul; peste puţin timp putu să vază o trupă de călăreţĭ marocanĭ carĭ se îndreptaŭ spre eĭ. Negustoriĭ plecară în pădure şi se pregătiră de luptă; trupa de călăreţĭ se îndreptă în fugă spre pădure; era în număr de vre-o 40; în capul eĭ era pe un cal arăbesc călare Şeriful; când ajunseră la marginea pădureĭ descălicară şi se îndreptară tiptil printre copacĭ însă o salvă de detunăturĭ se auzi; apoĭ fură urmate de altele. Marocaniĭ se ascunseră după copacĭ, însă negustoriĭ şi ceĭ-l'alţĭ trăgeaŭ necontenit de după copacĭ în dosul marocanilor, căcĭ eĭ îĭ impresurară din toate părţile şi făcură un rând în jurul lor; câţĭ-va marocaniĭ căzură, însă îndârjiţĭ peste măsură că duşmanul nu se arăta şi trăgeaŭ nevăzuţĭ; în urmă eşiră de după copacĭ şi se aruncară ca nişte

bestiĭ asupra copacilor de unde veneaŭ împușcăturile; atuncĭ se încinse o luptă aprigă între adversarĭ. Marocaniĭ fiind în număr maĭ mare eșiră învingătorĭ, iar din 16 Negustorĭ și ceĭ 4 conducătorĭ aĭ caravaneĭ rămaseră numaĭ 7; aceștia fură legațĭ de cămile. Marocaniĭ încălecară și se pregătiră să plece când deodată maĭ multe detunăturĭ răsunară și între copacĭ apăru o trupă de soldațĭ spaniolĭ; la vederea lor marocaniĭ o luară la fugă, dar fură ajunșĭ de soldațĭ și o luptă strașnică (pe viață și pe moarte) se încinse între eĭ; o parte din Marocanĭ fură ucișĭ iar restul prinșĭ și legațĭ cot la cot. Negustoriĭ și prizoneriĭ fură adușĭ în lagărul spaniolilor carĭ sosiseră chiar în acea dimineață în oraș. Peste 2 zile soldațiĭ spaniolĭ fură îmbarcațĭ pe un vapor împreună cu negustoriĭ și mărfurile lor; eĭ debarcară la Casablanca, iar de aci își urmară drumul spre Tombuct.

L. G.

Cazarma și locuința comandantuluĭ

DIN SUDANUL ENGLEZ

Sudanul englez saŭ egiptean e situat între Nil și Congo. Are 10 milioane locuitorĭ. E sărac însă în ce privește architectură—și veche și modernă. Singurele clădirĭ maĭ impor-

Apelul recruților

tante din reședința comandamentuluĭ general al trupelor engleze, sunt: marele palat al guvernatoruluĭ, împrejmuit ca o cetate antică și cu o curte enormă în care se face odată pe an, apelul noilor recruțĭ; și cazarma. In cea dintâĭ ilustrație se poate vedea tocmaĭ scena anuală a apeluluĭ recruților și totdeodată admira zidurile, poarta medievală și curtea imensă a palatuluĭ guvernatoruluĭ din Sudan. A doua înfățișează cazarma, curtea eĭ, și locuința modestă a generaluluĭ comandant.

Sunt cu toate astea lucrurĭ interesante și vrednice de cunoscut, căcĭ daŭ o imagine clară a unuĭ colț din viața care se desfășoară într'o parte depărtată a Africeĭ de Nord-Est.

— n. —

VAMPIRUL

— Urmare —

Herman se înfioră. Oare omul acela vorbia adevărul?

— Viața mea îțĭ aparține, murmură ofițerul cu vocea înăbușită. Mă voĭ lega cu jurământul pe care îl veĭ cere d-ta. Dacă tot sângele meŭ, vărsat picătură cu picătură, în torturile cele maĭ grozave, poate să plătească liniștea acesteĭ copile, sunt al d-tale. Spune-mĭ, ce voeștĭ de la mine?

— Veĭ rămânea neatins răspunse necunoscutul, căcĭ nu sîngele d-tale îl vreaŭ.

— Ce cerĭ atuncĭ, ce aștepțĭ de la mine?

— Vreaŭ să-țĭ trădezĭ stapânul.

Herman suspină îndurerat. Licărirea de speranță pe care o avusese, pierea în vînt.

— Haide, strigă dînsul furios, ucide-mă acuma, ucide-mă repede, te-aĭ maĭ bucurat odată de suferințele mele; ce maĭ aștepțĭ?

— Maĭ avem timp, răspunse banditul.

Se făcu tăcere. Apoĭ, după o pauză destul de lungă, stăpânul vampirilor continuă:

— Așa dar viața aceste copile, nu valorează cât liniștea luĭ don Tiburcio, guvernatorul din Almeria?

— Destule întrebărĭ, răspunse Herman. Sunt legat prin jurământ, și nimic nu mă va putea face să devin sperjur. Arocha, chiar dacă ar fi soția saŭ sora mea, nu m'ar putea face să-mĭ calc în picioare onoarea.

— Momentul se apropie... Așa dar, eștĭ sigur că veĭ rămânea credincios jurământuluĭ d-tale?

Așa dar nu primeștĭ libertatea pe care țĭ-am oferit-o?

— Nicĭ nu mă voĭ înjosi să discut prețul rușinos pe care mi-l oferĭ!

— Fie. Dacă aĭ să-mĭ facĭ vre-o cerere înainte de a muri, poțĭ să-mĭ vorbeștĭ.

— Singura grație pe care țĭ-o cer, este să mor de o moarte scurtă și demnă de un soldat. Ia revolverul meŭ, și trimite-mĭ un glonte în inimă.

Stăpânul vampirilor se ridică.

Fără să pronunțe vre-un cuvânt, deschise cutia de piele, și luă revolverul.

La lumina slabă a razelor luniĭ, țeava armeĭ licări sinistru.

Banditul rămâse acum nemișcat, părând că cugetă. Herman, nerăbdător, întrebă:

— Eștĭ gata?

— Nu, răspunse celălalt. N'am obiceiul să vărs eŭ însumĭ sângele victimelor mele. Saŭ le daŭ pradă vampirilor meĭ negri, saŭ...

Se apropie de Herman, îl luă de mână,

și-l conduse până la marginea unuĭ puț adânc și întunecos.

— Saŭ, continuă dânsul, îĭ trimet în acest infern, de unde nu maĭ pot scăpa nicĭ o dată.

Herman se aplecă deasupra abisuluĭ, și se înfioră.

— Ce moarte alegĭ? întrebă călăul.

— Cea maĭ scurtă, răspunse prizonierul.

— Atuncĭ e aceasta. A sosit momentul. Pentru ultima oară: refuzĭ libertatea, viața, salvarea aceleia pe care o iubeștĭ, și care... poate te iubește?

Un suspin dureros sgudui pieptul ofițeruluĭ.

— Am jurat, răspunse dînsul, cu o sforțare supra-omenească.

— Bine. Ițĭ voĭ lega ochiĭ și te voĭ arunca în abis. Dacă crezĭ în D-zeŭ îțĭ las timpul să pronunțĭ o rugă.

— De ce să-mĭ legĭ ochiĭ! exclamă Herman. Ți-am cerut să mor ca un soldat. Oare vreĭ să maĭ adaugĭ o ultimă insultă la toate torturile pe carĭ le-am îndurat?

— Așa dar, nu țĭ-ĭ teamă să priveștĭ moartea în față?

— Numaĭ presupunerea acesta este o insultă pentru mine.

— Bine. Voĭ face cum vreĭ. Dacă crezĭ că e bine, îțĭ desleg și mânele.

Herman, uimit, ridică capul.

— Nimic nu te maĭ poate salva, continuă celălalt. De vreme ce pare că aĭ obiceiul să rămâĭ credincios cuvântuluĭ dat, îțĭ voĭ cere să nu te aperĭ când te voĭ lăsa liber. Veĭ jura, și-țĭ voĭ deslega mâinele. Și te veĭ coborî singur în abis.

Herman rămase tăcut, agitat de gândurĭ violente.

— Fie, zise dînsul în cele din urmă. Sunt în puterea d-tale. Dezleagă'mĭ mâinele. Ițĭ jur că mă voĭ purta ca și cum aș fi mereŭ înlănțuit.

— Și că nu veĭ face nicĭ o încercare pentru a te salva?

— Ițĭ jur.

— Pe ce?

— Pe onoarea mea.

— Bine. Aceasta este încercarea despre care țĭ-am vorbit. Ea te va judeca. Intinde-mĭ mâinele.

Frânghia fu tăiată. Căpitanul era liber.

Misteriosul necunoscut stătea drept și înalt, și privirea sa domnitoare se fixă în ochiĭ soldatuluĭ.

— Iată revolverul d-tale, continuă dînsul. Ia-l. Gândește-te acuma că mă poțĭ ucide, și că eŭ n'am nicĭ un mijloc de a mă apăra. Sunt singur. Aĭ putea foarte bine să-țĭ descarcĭ revolverul și să fugĭ după aceia. Nimenĭ nu va veni să mă răzbune. Nimic nu te leagă, de cât doar jurământul d-tale.

Necunoscutul încrucișase brațele pe piept.

Herman, foarte palid, apucase revolverul.

Işĭ privi dușmanul care stătea nemișcat în fața sa, privi arma, spațiul liber. Gândul îĭ fugi un moment spre câmpia verde, unde era viața și fericirea.

După aceia își întoarse ochiĭ spre stăpânul vampirilor.

— Am jurat! murmură dînsul cu simplicitate.

Işĭ puse din noŭ revolverul la cingătoare, și înclinându-se deasupra abisuluĭ, se lăsă să cadă.

Stăpânul vampirilor făcu un pas înainte.

Un moment ascultă sgomotul pietrelor rostogolite în adîncimea abisuluĭ.

Luna dispăruse după creștetul munteiuĭ. Noaptea era acum adâncă și neagră. Omul își descoperi fruntea, îngenunchiă și ridicând brațele spre cer, murmură:

— Doamne, aibi milă de dînsul, și călăuzește-ĭ pașiĭ!

XXII

In căderea sa, căpitanul Herman nu suferise prea mult.

După ce rămase cât-va timp fără cunoștință, se deșteptă, mirându-se că se maĭ simțea încă viŭ.

Făcu câțĭ-va pașĭ înainte, prin întuneric. După aceia își aduse aminte că avea la cingătoare o lampă electrică, și o aprinse.

Ceea ce văzu, nu era de loc de natură să-l liniștească.

Inaintea luĭ se întindea o galerie întunecată, care părea fără de sfârșit.

Ce moarte îngrozitoare!.. Herman își amintea iarăși de legendele pe carĭ le auzise în gura poporuluĭ.

Din fericire, avea la sine revolverul, cu care își putea scurta orĭ-când chinurile.

Inainta mereŭ. De-odată, o formă vagă îĭ atrase privirile. Apropiindu-se recunoscu un cadavru omenesc; cadavrul unuĭ soldat.

Nenorocitul căpitan trecu repede înainte. Maĭ încolo se lovi de alt cadavru, și fără voe se gândi că în curând, alțiĭ aveaŭ să se lovească de cadavrul săŭ.

Herman începu să alerge prin coridoarele întunecoase, ca și cum s'ar fi temut să nu-l cuprindă nebunia.

In curând observă că lampa sa electrică era aproape să se stingă.

Numaĭ imaginea surîzătoare a Arocheĭ îl maĭ susținea în această luptă teribilă.

De odată i se păru că zărește o ființă înaintea sa. Era oare o vedenie, așa cum se arată acelora ce sunt aproape să moară?

Nu, nu era o vedenie. O femee apăru înaintea sa.

Era o femee tînără, frumoasă; dacă n'ar fi avut privirea atât de gravă, ar fi zis că e Arocha.

— Nu-țĭ fie teamă, zise dânsa; vino cu mine; am venit să te salvez. Tatăl meŭ mă trimete. Mă numesc Gracioza Holsarte.

Gracioza? E cu putință oare? Ofițerul voi să vorbească, dar nu-șĭ putea descleșta dințiĭ.

Gracioza?! Asta nu se putea. Herman își aducea aminte de femeia pe care o transportase în trăsură, și care avea cu totul alt fizic.

Și totuși, ce însemna asemănarea aceea așa de mare cu Arocha?

Și apoĭ, nu pronunțase dînsa numele luĭ Ramun Holsarte, pe care dânsul îl știa mort?

Herman, adânc turburat, nu știa ce să creadă!

Se uita țintă în ochiĭ femeeĭ, și de odată, un gând îl ilumină.

Ochiĭ eĭ, ochiĭ aceia adorabilĭ și drăgăstoșĭ, ochiĭ umezĭ și surîzătorĭ, plinĭ de lumină și de rugă, aveaŭ ceva din fixitatea, din flacăra de ghiață a stăpînuluĭ vampirilor.

— Vino cu mine și nu-țĭ fie teamă; îțĭ voĭ spune tot adevărul. Dar trebue să ne grăbim, căcĭ Arocha se află într'o primejdie de moarte.

Ofițerul tresări.

Continuându-șĭ drumul, Gracioza Holsarte — căcĭ dînsa era într'adevăr, vorbi. Puțin câte puțin, desvălui adevărul, în tot dramatismul săŭ.

Ofițerul află ce fel de om era stăpânul săŭ.

Gracioza îĭ povesti lunga tortură pe care o îndurase tatăl săŭ, în mlaștinile de la Vibora.

Iĭ povesti cum într'o zi pe când se afla singur cu Bascheti, sufletul blestemat al guvernuluĭ, reușise să-șĭ desfacă lanțurile, și fugise în munte împreună cu calăul săŭ, care de frică îl urmase în tăcere.

Iĭ spuse cum se refugiase Holsarte în abisul Cerohima, și cum Bascheti—amenințat cu moartea, desvăluise planurile infame ale luĭ don Luiz Tiburcio.

Ramun Holsarte înțelesese repede care era rolul săŭ în viitor.

Bascheti, pentru a-șĭ căpăta libertatea, jură să-l ajute; dar nu putea nimenĭ să aibă încredere în cuvântul aceluĭ trădător.

Holsarte exploră cu atenție muntele, și auzind din gura păstorilor legenda stăpânuluĭ vampirilor, se hotărî să îmbrace haina acestuĭ personagiŭ, misterios și sinistru.

In modul acesta putea fi maĭ sigur că 'șĭ va învinge dușmanul.

Herman asculta din ce în ce maĭ uimit; dar acum înțelegea din ce în ce maĭ bine, tot ce se petrecuse în trecut.

,,Tot căutând mereŭ mijlocul cel maĭ sigur de răzbunare,—continuă Graciosa, —tatăl meŭ s'a întâlnit într'o zi în munte cu profesorul van den Beck, care voia să cerceteze tainele abisuluĭ Cerohima.

,,In numeroasele curse pe carĭ le făcuse în munțĭ, tatăl meŭ căpătase aproape siguranța că abisul Cerohima trebuia să comunice cu lagunele Solore din apropierea palatuluĭ Almeria.

Dar nu știa ce mijloace să întrebuin-

țeze pentru a căpăta siguranța acestui fapt.

,,Profesorul olandez este un om de inimă, care a primit să dea o mână de ajutor tatălui meŭ. El s'a aruncat în luptă cu curaj, ca un adevărat eroŭ.

,,Profesorul a aruncat într'un pârîŭ, care lua naștere din abisul Cerohima niște materiĭ colorante, pe carĭ le-a regăsit apoĭ în lagunele Solore. Dovada era făcută. Abisul comunica cu palatul din Almeria.

Atuncĭ Ramun Holsarte avusese curajul de a se aventura prin întuneric, și ajunse până la închisoarea în care eraŭ aruncate victimele guvernatoruluĭ.

In modul acesta putuse fi salvată Gracioza.

...Herman știa destul acum, pentru ca să poată înțelege în ce primejdie era Arocha; n'avea alt gând decât să alerge cât maĭ repede pentru a o scăpa din mâinile călăuluĭ.

Epilog

Revoluția, care clocotea înăbușită de atâta vreme, izbucni de-odată, violentă.

Don Luiz Tiburcio și amanta sa, senora Martinez, își găsiră moartea în închisoarea subterană unde atâtea victime nevinovate fuseseră sacrificate. Căzură amândoĭ pradă, teribililor *trembladores*.

Iar de-asupra-le, se prăbuși palatul guvernamental, în care atâta vreme tronase Tiburcio.

...Două lunĭ după aceia, ținutul era liniștit. Revoluția victorioasă, impusese ca conducătorĭ aĭ patrieĭ niște oamenĭ maĭ demnĭ. Trădătoriĭ eraŭ morțĭ cu toțiĭ. Almeria, prefăcută în ruine, renăștea, de astă dată liberă și prosperă.

Din portul Caracas, un vas pleca spre Europa, cu care relațiunile de prietenie fuseseră reluate.

Vaporul ducea pe bordul săŭ pe cincĭ din eroiĭ povestireĭ noastre: Ramun Holsarte cu cele două fice ale sale, împreună cu Herman și van den Beck.

Acesta fusese scos din închisoare de către revoluționarĭ. Gracioza se amestecase în mulțime și-l luase apoĭ cu dînsa.

Herman și Arocha se logodiră. Ofițerul își dăduse demisia din armata Almerieĭ și se întorcea în Europa, în Franța, adevărata sa patrie.

Cât despre profesorul van den Beck, când îĭ vorbește cine-va despre bogățiile pe carĭ le aduce cu dânsul, surâde binevoitor și începe să facă descripția statuetelor prețioase luate din abisul Cerohima.

Dar în gândul săŭ, profesorul își spunea că găsise acolo o altă statuetă, în carne și oase, aceasta cu mult maĭ prețioasă; o statuetă pe care o adora cu mult maĭ mult de cât cum adoraseră popoarele precolombiene statuetele lor de argilă.

Statuia aceasta se numea Gracioza, și era logodnica sa. Profesorul o găsise în adâncimile abisuluĭ Cerohima, cu prețul viețeĭ sale, și cu concursul «stăpânuluĭ vampirilor».

— Sfârșit —

Care-ĭ cel maĭ vechĭ jurnal

Germaniĭ reclamă pentru eĭ o nouă glorie. Eĭ dovedesc că cel maĭ vechĭ dintre ziarele cunoscute, este un periodic german care apărea pe la sfârșitul secoluluĭ al XVI-lea. Se găsesc niște numere de la 1575.

Aceste ziare prețioase sunt păstrate în biblioteca universitățiĭ din Heidelberg. Periodicul apărea sub forma uneĭ micĭ broșurĭ de 12 paginĭ și era editat de Iohan Carolus.

Ca și astă-zĭ se publicaŭ și atuncĭ corespondențe din diferite ținuturĭ. Volumul din anul 1606, care este complet — afară de numărul 34 — cuprinde scrisorĭ și comunicărĭ de la corespondențiĭ din Francfurt, Amsterdam, Bruxelles, Lyon, Roma, Veneția, Praga, etc. Ziarul se imprima la Strasburg și a continuat să apără tot timpul secoluluĭ al XVI-lea.

Titlul ziaruluĭ era «Zeitung» ca și al foilor de azĭ.

In unul din numerile vechiuluĭ «Zeitung», se anunță descoperirea telescopuluĭ de către Galileu.

Fără îndoială, germaniĭ au dreptate să fie mândri de vrâsta gazetărieĭ lor; dar ce înseamnă această vrâstă față de cele 13 secole ale luĭ King-Pao, ziarul oficial al Chineĭ. O scrisoare a împăratuluĭ Hui-Tsang, o odă a poetuluĭ Sutschem, și alte documente din secolul al XII-lea al ereĭ creștine ne vorbesc despre King-Pao.

Alțĭ poețĭ, carĭ aŭ trăit maĭ înainte, prin secolul al VII-lea al ereĭ creștine ne vorbesc de asemenea despre King-Pao. Iată prin urmare ziarul care ține recordul.

Și dacă vechiul «Zeitung» al germanilor a dispărut, King-Pao al chinezilor trăește și azĭ; e un ziar solemn și vesel în acelaș timp.

Răsfoind colecția luĭ «King-Pao», se găsesc lucrurĭ în adevăr nostime.

Așa de pildă, împăratul Kio-Kin, vede cu durere cum poporul săŭ este inundat de nenumărate rele, și adresează o scrisoare tuturor supușilor săĭ. El le anunță că lacrămile sale inundă hârtia pe care scrie; recunoaște că numaĭ crimele sale aŭ atras mânia ceruluĭ, și dă o listă a tuturor acestor crime.

Tao-Ksang succesorul săŭ, adresează zeilor o misivă cam la fel.

Miniștriĭ aceștia, fac la rândul lor o duioasă mărturisire prin paginele luĭ «King-Pao».

Găsesc un număr al acestuĭ ziar, în care Li-Hung-Chiang-mandarinul de tristă memorie scrie împărăteseĭ de curând decedată că a condamnat la moarte prin tăiare în bucățele micĭ pe o femee care își otrăvise bărbatul.

In alt număr văd o listă a candidaților la bacalaureat. Sunt bătrânĭ de câte 70, 80 și uniĭ chiar de câte 90 de anĭ.

La sfârșitul listeĭ, împăratul decretează printr'un mesagiŭ, că aceștĭ bătrânĭ, de și n'aŭ dat dovadă de multă științâ, totușĭ și-aŭ dovedit dragostea lor pentru cultură. De aceea numește pe câțĭ-va dintre eĭ bacalaureațĭ onorarĭ.

I. Ch.

SPERANȚELE UNEI NAȚIUNI

OLANDA AȘTEAPTĂ UN REGE

Pe la mijlocul vereĭ trecute, holera, acest înspăimântător flagel asiatic, și-a făcut apariția în Olanda, și pe la sfîrșitul luĭ August se puteaŭ număra maĭ multe cazurĭ mortale la Rotterdam.

Primele victime aŭ fost niște copiĭ, și la început s'a crezut că moartea lor era datorită unor indigestiĭ provocate de niște bonboane stricate.

Dar îndată ce examenul bactereologic a dovedit că holera era singurul vinovat, inimile tuturor mamelor din Olanda s'aŭ umplut de îngrijorare. Și a fost interesant de văzut atuncĭ cum toțĭ locuitoriĭ Olandeĭ eraŭ îngrijorațĭ nu numaĭ pentru aĭ lor dar și pentru copilul iubit al țăriĭ, mica principesă Iuliana.

Olandeziĭ aŭ așteptat cu multă nerăbdare să vie pe lume un moștenitor al familieĭ Orange-Nasau, și de atuncĭ entuziasmul lor a fost mereŭ viŭ.

Destinele națiuneĭ batave sunt legate de soarta acesteĭ tinere principese, numaĭ dacă nu cum-va maĭ târziŭ, va avea un frate. Umbra luĭ Guilom taciturnul s'ar înfiora de bucurie, căcĭ atuncĭ în sfîrșit Olanda ar avea un rege.

Așteptând însă, Olanda are o regină, și e sigură că tronul eĭ nu va trece unor principĭ germanĭ; și asta e o fericire mare pentru batavĭ.

De aceia, cu toțiĭ se interesează de ceea ce spun gazetele asupra sănătățiĭ miciĭ principese, de toate micile amănunte ale viețeĭ eĭ, de gesturile doiceĭ, de educația pe care va primi-o. Poporul ar vrea să știe de pe acum dacă mica principesă este mulțumită că s'a născut în Olanda, și dacă va urî pe germanĭ.

* * *

Antipatia poporuluĭ Olandez pentru germanĭ este adâncă. Ea se manifestă în toate împrejurările; oameniĭ aceștia, cinstițĭ, culțĭ, și maĭ ales dornicĭ de cultură, aceștĭ mari-

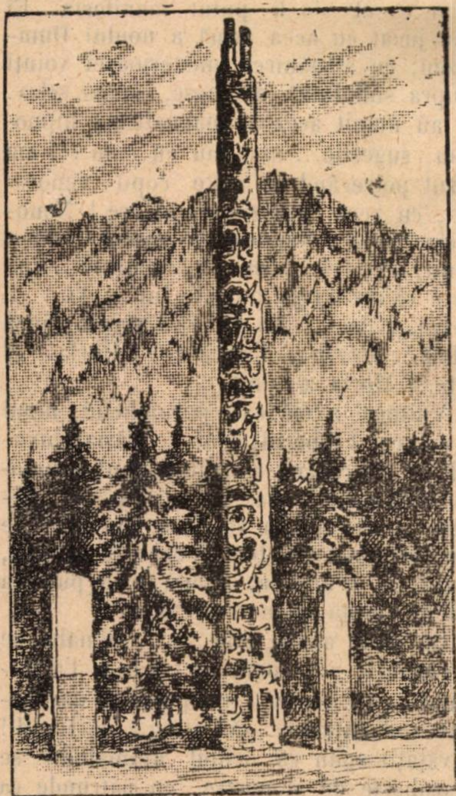
narĭ muncitorĭ şi paşnicĭ, îşĭ pierd cu totul cumpătul când îndrăzneşte cine-va să-ĭ confunde cu teutoniĭ.

Olanda întreagă speră şi priveşte spre regina Wilhelmina ca spre o zeiţă; în ziua când ea ar avea bunul gând să dea naştere unuĭ copil de sex masculin, poporul s'ar ridica ca un singur om pentru a o glorifica.

Un prinţ, un rege pentru Olanda, un bărbat din sângele familieĭ de Orange—acesta este visul de aur al neoirlandezilor.

IDOLI BIZARI

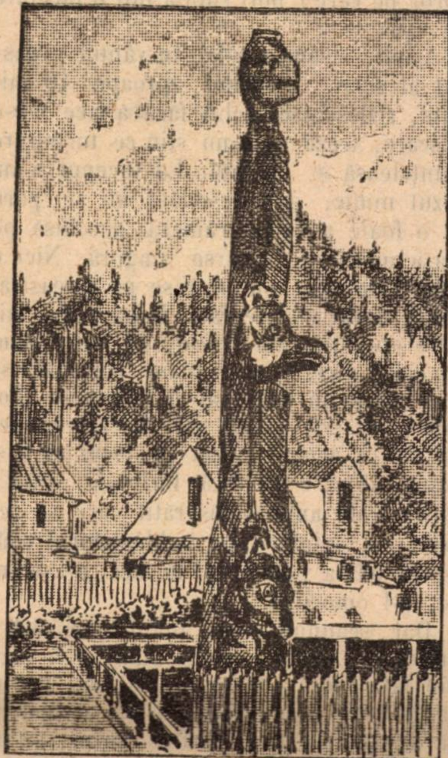
Un pasionat căutător de lucrurĭ vechĭ, bizare, şi de curiozităţĭ naturale, s'a reîntors — nu de mult, din Alaska, aducând pe lângă multe altele o colecţie extraordinară de fotografiĭ ale unor idolĭ nespus de ciudaţĭ. Reproducem treĭ din cele maĭ caracteristice.

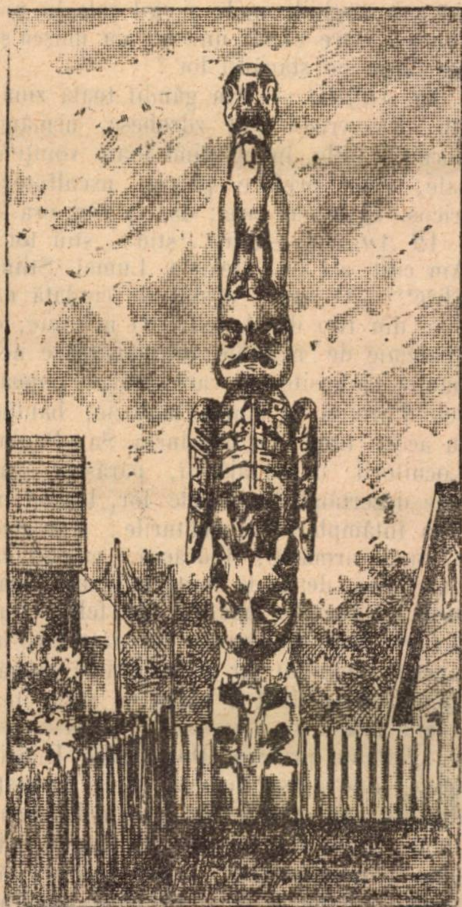
Cea dintâĭ reprezintă unul din aceştĭ idolĭ bizarĭ, foarte înalt şi sculptat într'un chip extrem de original, idol care se găseşte la intrarea uneĭ pădurĭ de pinĭ. La acest idol—se spune, vin tineriĭ eschimoşĭ, aducând jertfe şi cerând în schimb favorurĭ.

Al douilea idol e mult maĭ bizar: el are treĭ capete rudimentar sculptate: primul e de vulpe, secundul de vultur, şi ultimul de pisică. Aceste capete 'sunt simbolurĭ, — necunoscute neiniţiaţilor. In ele 'şĭ văd eschimoşiĭ treĭ geniĭ protectoare, de la carĭ cer orĭ ce în schimbul—vaĭ!— a uneĭ victime omeneştĭ.

Ultimul idol şi cel maĭ extraordi-

nar din aceste treĭ — având o triplă semnificaţie e situat în grădiniţa unuĭ indian Sitka, foarte bogat. Acest enorm şi foarte bizar idol e divinizat

de indieniĭ din întreaga localitate. Sculptura şi insignele luĭ aŭ o înrâurire colosală asupra spiritelor superstiţioşilor indienĭ.

Orĭ căruĭ războinic îĭ e de ajuns să zărească un contur, spre a se schimba, dintr'o dată cu desăvârşire.

Pentru idolul acesta 'au un cult maĭ presus de toate culturile omenireĭ.

E vorba ca un savant iconograf să plece — trimis de Academia franceză, spre a studia aceştĭ idolĭ cel puţin bizarĭ şi spre a aduce chiar, câţĭ-va pentru muzeul Louvru.

— r —

GUY DE MAUPASSANT

HORLA

— Urmare şi sfîrşit —

11 August. — Mereŭ nimic; nu maĭ pot rămâne, la mine, cu această teamă şi cu această bănuială intrată în sufletul meŭ; trebue să plec.

12 August, 10 ore seara. — Toată ziua am tot voit să plec; n'am putut. Am voit să săvârşesc acest act de libertate, atât de uşor, atât de simplu — a pleca — a mă urca în trăsura mea, spre a ajunge la Rouen; n'am putut. Pentru ce?

13 August.—Când eştĭ atins de astfel de bolĭ toate resorturile fiinţeĭ fizice par a fi stricate, toate puterile zdrobite, toţĭ muşchiĭ slăbiţĭ, oasele devin moĭ şi carnea lichidă ca apa. Simt asta în fiinţa mea morală într'un fel straniŭ, şi jalnic. N'am nicĭ putere şi nicĭ îndrăzneală, nicĭ stăpânire asupra mea, nicĭ putere chiar de a-mĭ pune în mişcare voinţĭ. Nu maĭ pot voi, însă cine-va voeşte pentru mine, iar eŭ mă supun.

14 August. — Sunt pierdut! Cine-va stăpâneşte sufletul meŭ şi-l conduce! Cine-va porunceşte tuturor actelor mele, tuturor mişcărilor mele, tuturor gândurilor mele! Nu maĭ simt nimic în mine de cât un privitor—rob şi îngrozit, al tuturor lucrurilor ce săvârşesc. Doresc, numaĭ să mă scol, să mă ridic pentru ca să mă cred încă stăpân pe mine. Nu pot! Sunt ţintuit pe scaunul meŭ şi scaunul se ţine de pământ în aşa fel, în cât nicĭ o putere nu m'ar ridica.

Apoĭ, fără să m'aştept, simt nevoe, trebue! să mă duc în fundul grădineĭ să culeg şi să mănânc fragĭ. Şi plec! Culeg fragĭ şi le mănânc. Oh! D-zeule! D-zeul meŭ! Dar... este un Dumnezeŭ? Dacă este unul, mântueşte-mă! scapă-mă! ajută-mă!... Ertare! Indurare! Bunătate! Scapă-mă! Oh! ce suferinţă, ce chin, ce groază!...

15 August. — Sigur! Iată cum era stăpânită sărmana mea vară, când veni să'ĭ împrumut 5000 leĭ. Ea se supunea uneĭ voinţĭ straniĭ intrată în ea, ca un

alt suflet; ca un suflet parazit și stăpânitor. Asta e oare sfârșitul lumeĭ?

Dar cel care ne conduce, cine'ĭ acel nevăzut? acel necunoscut? acea haimana de neam supranatural? Decĭ sunt nevăzuțĭ! Atuncĭ cum de la nașterea lumeĭ nu s'aŭ arătat încă, într'un fel hotărât, cum aŭ făcut cu mine?

Nicĭ odată n'am citit nimic care să semene cu ceea ce s'a petrecut în casa mea! Oh! dacă așĭ putea-o părăsi! dacă m'așĭ putea duce, așĭ fugiĭ și nu m'așĭ maĭ întoarce. Așĭ fi mântuit, — dar nu pot.

16 *August*. — Am putut scăpa azĭ două ore; ca un întemnițat care găsește, din întâmplare, ușa temniței deschisă. De odată am simțit că eram liber și că el era departe. Am poruncit să înhame repede și am alergat la Rouen. Oh! ce bucurie e să poțĭ zice unuĭ om care te ascultă: ,,Haidem la Rouen''!

M'am oprit înaintea bibliotecei și am rugat să mi se împrumute marele tratat a doctoruluĭ Herman Herestauss, asupra locuitorilor necunoscuțĭ din lumea veche și nouă.

Apoĭ, după un moment m'am urcat în cupeul meŭ; am vrut să spun: ,,la gară''!—n'am spus; am strigat c'o voce tare atât de puternică, în cât trecătoriĭ saŭ întors să se uite la mine: ,,Acasă''! și am căzut înebunit de groază pe perna trăsureĭ. EL mă găsise și mă prinsese.

17 *August*. — Ah! ce noapte! ce noapte! și cu toate astea îmĭ pare că trebuie să mă bucur. Până la ora unu dimineața am citit! Până la acea oră totul a mers bine.

Herman Herestauss, doctor în filozofie și teologie, a scris istoria și manifestațiile tuturor ființelor nevăzute, ce vagabondează în jurul omuluĭ, saŭ în dosul luĭ. Descrie origina lor, domeniile și puterile lor. Dar nicĭ unul din doĭ nu seamănă celuĭ care mă chinuește. S'ar zice că omul de când gândește, a presimțit și s'a temut de o ființă nouă, maĭ tare ca el, urmașul săŭ în această lume și că el simte de aproape și nu poate păzi lumea de acest stăpân; bietul om, în groaza luĭ, a plăzmuit tot poporul fantastic al ființelor nevăzute, nălucirilor, toate născute din frică.

Decĭ citind până la unu dimineața, m'am dus de m'am așezat în dreptul uneĭ ferestre deschise pentru a'mĭ răcori fruntea și mintea la vântul ușor de afară.

Era bine, cald. Cât de dragĭ mi-aŭ fost odinioară nopțile ca asta! Nu era lună; stelele pe fondul negru al ceruluĭ scânteiaŭ tremurânde. Cine locuește acele lumĭ? Ce forme, ce viețuitoare, ce animale sunt acolo? Ceĭ care gândesc în acele universurĭ depărtate, știŭ maĭ multe ca noĭ? Ce văd eĭ și noĭ nicĭ bănuim? Vre unul dintre eĭ, într'o zi saŭ alta va trece spațiul? Nu vor apare pe pământul nostru pentru a'l cuceri, cum odinioară normanziĭ aŭ trecut marea spre a supune popoarele maĭ slabe?

Suntem atât de neputincioșĭ, atât de dezarmațĭ, atât de proștĭ, atât de micĭ, noĭ ceștĭ-lalțĭ, de pe acest grăunte de noroĭ pe care'l poțĭ subția într'o picătură de apă.

Ațipiĭ, visând ast-fel, în vântul proaspăt al serii. Dormind aproape 40 minute, redeschiseĭ ochiĭ fără a face vre-o mișcare, trezit prin nu știŭ ce turburare neînțeleasă și ciudată. La început n'am văzut nimic, dar de-odată mi se păru că o foaie a cărțeĭ rămasă deschisă pe masa mea se întoarse singură. Nicĭ o adiere de vânt nu intrase pe fereastră. Fuseĭ mirat și așteptam. După patru minute aproape, am văzut, da, am văzut cu ochiĭ meĭ, o altă foaie ridicându-se ca și cum un deget ar fi foiletat-o. Fotoliul era gol, părea gol; dar am înțeles că *el* era acolo, așezat pe locul meŭ și citind. Dintr'o săritură furioasă, dintr'o săritură de animal răsvrătit care se repede să spintece pe îmblânzitorul săŭ, trecuĭ odaia pentru a-l înșfăca, a-l strânge, a-l omorî!...

Dar scaunul meŭ, înainte ca să-l fi atins, se întoarse ca și cum ar fi fugit din fața mea... masa se clătină, lampa căzând se stinse și fereastra se închise ca și cum un răŭ făcător prins, se avântase în noapte închizând fereastra după el.

Decĭ fugind, îĭ fusese frică de mine. Luĭ!

Atuncĭ... atuncĭ... mâine... saŭ după... saŭ într'o zi oare-care... voĭ putea să-l țin sub unghiile mele și să-l calc în picioare! Oare câiniĭ une-orĭ nu mușcă și nu sfâșie pe stăpâniĭ lor?

18 *August*. — Am gândit toată ziua. Oh! Da, vreaŭ să-l zdrobesc, urmând pornirile sale, îndeplinind toate voințele sale, a mă preface plecat, ascultător, fricos. El e maĭ tare; dar va veni ora...

19 *August*.— Știŭ... știŭ... știŭ tot! Am citit acĭ în ,,Revista Lumeĭ Științifice'': ,,O veste destul de ciudată ne vine din Rio de Janeiro. O nebunie, o epidemie de nebunie asemănătoare nebunieĭ molipsitoare, care atinge popoarele Europeĭ la etatea mijlocie, bântue în acest timp în provincia San-Paulo. LocuitoriĭI desnădăjduițĭ, părăsesc casele dezertând din satele lor, lăsând în voia întâmplăreĭ semnăturile; s'ar zice că sunt urmărițĭ, îndrăcițĭ, mânațĭ ca niște vite, de acele ființe nevăzute, maĭ mult de cât de neatins, de felul vampirilor, carĭ se nutresc cu viața lor, în timpul somnuluĭ lor și carĭ beaŭ numaĭ apă și lapte, fără a părea că ating nicĭ o altă hrană.

,,Domnul profesor Don Pedro Henriquez, întovărășit de maĭ mulțĭ învățațĭ doctorĭ, aŭ plecat în provincia San-Paulo ca să studieze la fața loculuĭ origina și manifestările acesteĭ surprinzătoare nebuniĭ și de a propune împăratuluĭ măsurile ce'ĭ vor părea maĭ bune pentru a readuce la judecată acele populațiunĭ aiurite''.

Ah, ah, îmĭ amintesc frumoasa corabie braziliană cu tre' catarte, care trecu pe sub ferestrele mele, urcând Sena, la 8 Maĭ trecut! Am găsit-o atât de albă, atât de frumoasă, atât de veselă! Ființa era sus, venind de acolo unde rasa sa se născuse! *El* m'a văzut, de asemenĭ a văzut locuința mea albă și a sărit din corabie în apă. Oh, Dumnezeule!

Acum știŭ, ghicesc. Specia omenească s'a sfârșit.

El a venit, *Acel* care a adus primele înspăimântărĭ în popoarele neștiutoare, *Acel* pe care preoțiĭ îngrijorațĭ îl afurisesc, pe care vrăjitoriĭ îl chiamă în nopțile întunecoase, fără a'l vedea însă apărând, cărora presimțirea despre stăpâniĭ viitorĭ aĭ lumeĭ, le dau toate formele îngrozitoare saŭ frumoase, de stafiĭ, duhurĭ necurate, geniurĭ, zâne, pricolicĭ, strigoĭ, etc.; după grosolanele închipuirĭ ale spaimeĭ primitive, oameniĭ maĭ pricepuțĭ aŭ ghicit.

Mesmer a ghicit. iar savanțiĭ doctorĭ, tocmaĭ după 10 anĭ aŭ descoperit într'un fel hotărât, natura putereĭ necunoscute și neînțelese a aceleĭ ființe, înainte chiar ca el s'o fi putut manifesta. Eĭ s'aŭ jucat cu acea armă a nouluĭ Dumnezeŭ; cu stăpânirea misterioaseĭ voințĭ asupra sufletuluĭ omenesc, ajuns sclav. Eĭ aŭ numit aceasta magnetism, hipnotism, sugestie... maĭ știŭ eŭ cum? I-am văzut petrecând ca niște copiĭ nenorocițĭ, cu acea îngrozitoare putere! Nenorocire nouă! Nenorocire omuluĭ! *El* a venit, el... el... cum se numește... îmĭ pare că'mĭ strigă numele luĭ... da... îl strigă... Aud... nu pot să'l prind... încă odată... *Horla*... l'am auzit... Horla... el este... Horla a venit!

Vulturul a mâncat porumbelul, lupul a mâncat berbecul, leul a sfâșiat bivolul cel cu coarne ascuțite; omul a omorât leul cu săgeata, cu spada, cu pulbere...; dar Horla va face din om ce am făcut noĭ din boŭ și cal: lucrul săŭ, sluga sa, hrana sa; numaĭ prin puterea luĭ de voință. Nenorocire nouă!

Cu toate astea, une orĭ, animalul se răsvrătește și omoară pe cel care l'a stăpânit... eŭ voesc... voĭ putea... dar trebue să'l cunosc... să'l ating... să-l văd! Invățațiĭ spun că ochiul animaluluĭ se deosibește de al nostru, nu pătrunde ca al nostru. . Și ochiul meŭ nu poate deosebi pe noul venit, care mă chinuește.

Pentru ce? Oh! acum mi-amintesc cuvintele călugăruluĭ de la muntele Sf. Mihaĭ: ,, Oare vedem a suta mie parte din ce este? Iată vântul care'ĭ cea maĭ mare putere a natureĭ, care răstoarnă oamenĭ, dărâmă clădirĭ, desrădăcinează copacĭ, ridică marea în munțiĭ de apă, surpă malurĭ și aruncă pe stâncĭ corăbiĭ colosale; vântul care omoară, care suflă, care geme, care mugește, l'aĭ văzut? Il poțĭ vedea? Cu toate astea este''!

Și maĭ gândesc: ochiul meŭ e atât

de slab, de nedesăvârșit, că nu deosibește corpurile tari, dacă sunt străvezii ca sticla!

Ca un geam împiedică drumul meŭ și mă lasă să mă svârcolesc, ca o pasăre care intrând în o odaie, se lovește cu capul de toți pereții, până nimerește din noŭ fereastra.

O ființă nouă! Pentru ce nouă? Trebuia să vie negreșit! Pentru ce să fim noi ultimii? Nu-ĭ vom deosebi ca și pe ceĭ-lalți creațĭ înaintea noastră? Asta e cauza, că natura sa e maĭ desăvârșită ca a noastră care e atât de slabă, de stângacĭ zămislită, încurcată cu membre totdeauna silite ca de resorturĭ prea complicate; ca a noastră care trăește ca o plantă saŭ ca un animal, nutrindu-se cu aer, iarbă și carne. O mașină animală în prada boalelor, deformărilor, putreziciunilor; răŭ orânduită; proastă și ciudată; iscusită în a face răŭ. Operă grosolană și gingașe, încercând a fi: când e deșteaptă poate ajunge măreață.

Uniĭ suntem atât de puțin pe lumea asta, ca de la stridie la om, strălucitoare și parfumate? De ce alte elemente de cât focul, aerul, pământul și apa? —Ele sunt patru, numaĭ patru, cu carĭ totul se face în natură. Ce jalnic! Pentru ce nu sunt 40, 400, 4000! Cât e de sărac totul! Cu câtă sgârcenie ni sa dat. Răŭ descoperit, greoĭ făcut!... Ah! elefantul, ipopotamul, câtă frumusețe! Cămila ce sluțenie?!...

Dar fluturele! o floare care sboară!... Visez unul mare, colosal, cât universul în'reg, cu aripĭ a căror formă, frumusețe, culoare și mișcare nu le pot pricepe. Dar par'că îl și văd... sboară din stea în stea răcorindu-le și îmbălsămându-le, cu adierile armonioase și ușoare ale sborului săŭ!... Și popoarele de colo de sus, îl privesc trecând, minunate, răpite...

. . . .

Dar ce am? El e, el, *Horla*, care mă muncește, care mă face să gândesc asemenea nebuniĭ! El e în mine, el a ajuns aproape, sufletul meŭ. Am să-l omor!...

19 August.—Am să-l omor. L'am văzut! M'am așezat erĭ seară la masa mea de lucru; m'am prefăcut că scriŭ cu multă băgare de seamă. Eram sigur; știam că va veni să hoinărească în jurul meŭ, aproape de tot, atât de aproape, că poate îl voĭ atinge, înșfăca! Și atuncĭ... atuncĭ voĭ fi și eŭ desnădăjduit; cu mâinele, genunchiĭ, pieptul, fruntea, dințiĭ, îl voĭ strânge, strivi, mușca și sfâșia.

Îl voĭ pândi cu toate simțurile mele. Am aprins amândouă lămpile și opt lumânărĭ de pe sobă, ca în acea lumină să-l descoper.

În fața mea e patul; un pat de stejar cu stâlpĭ; la dreapta soba; la stânga ușa închisă cu grije, după ce o lăsasem deschisă mult timp, ca să-l atrag; înapoia mea un dulap mare cu oglindă, care îmĭ slujea zilnic să mă rad, să mă îmbrac și în care aveam obiceiul să mă privesc de la cap până la picioare, de câte orĭ treceam pe dinainte.

Decĭ, mă prefăceam că scriŭ, pentru a'l înșela, căcĭ și el mă pândea. De o dată am simțit — am fost sigur — că el citește peste umărul meŭ, că era lângă mine, atingându-mĭ urechile cu respirația luĭ.

M'am întors cu mâinile întinse și atât de repede căʼl făcuĭ să cadă. Eĭ bine!.. 'l-am văzut ca ziua și nu m'am văzut în oglindă!.. Ea era goală și doar eŭ eram în fața! Am văzut sticla curată de sus până jos și am privit-o cu ochiĭ îngroziți și n'am maĭ îndrăznit să înaintez; n'am maĭ îndrăznit să fac nicĭ o mișcare, cu toate astea simțeam bine că el era acolo, dar că 'mĭ scăpa iar, că corpul săŭ acoperise reflectarea corpuluĭ meŭ în oglindă.

Cât am fost de fricos! Apoĭ, încetîncet, începuĭ să mă záresc ca într'o ceață pe suprafața oglinzeĭ, într'o ceață, ca și cum aș fi trecut prin un val de apă; îmĭ părea că acea apă luneca de la stânga la dreapta, redând încet chipul meŭ, din clipă în clipă. Era ca la sfârșitul uneĭ eclipse. Cel ce mă acoperea nu părea să aibă contururĭ netede, hotărîte, ci un fel de transparență opacă. Putuĭ în fine să mă văd clar, ca de obiceĭ.

L'am văzut și spaima care m'a făcut să fiŭ cuprins de fiorĭ, m'a oprit.

20 August.—Să'l omor! Cum? Căcĭ nu pot să'l lovesc! Cu otravă? Dar mă va vedea amestecând-o în apă; și otrăvurile noastre vor avea oare efect asupra corpuluĭ săŭ imperceptibil? Nu, nu, fără îndoială... Atuncĭ?..

21 August.—Am chemat un lăcătuș din Rouen și am dat să'mĭ facă pentru ferestrele odăeĭ mele obloane de fier, cum aŭ la Paris otelurile particulare la etajul I, ca mijloc de apărare contra tâlharilor. Îmĭ va face de asemenĭ și o ușă. M'am dat drept un fricos, dar puțin îmĭ pasă!

. . . .

10 Septembre. — Rouen. Hotel Continental.

S'a făcut... s'a făcut... dar e mort? Mi-e inima neliniștită de ce am să maĭ văd.

Erĭ, lăcătușul, punând obloanele de fier și ușa, am lăsat deschis totul până la miezul nopțeĭ, până ce începu să se facă frig. De odată am simțit că era acolo, și o bucurie, o bucurie nebună mă cuprinse. M'am sculat încet, m'am dus în dreapta, apoĭ în stânga, m'am preumblat mult timp, pentru ca *El* să nu ghicească ce am de gând; apoĭ mi-am scos ghetele și mi-am pus papuciĭ; în urmă am închis oblonul de fier și întorcându-mă cu pașĭ liniștițĭ, am încuiat ușa de două orĭ. Reîntorcându-mă la fereastră, a fixat-o prin un lacăt, iar cheia am pus-o în buzunar.

De odată am înțeles că el se învârtea în jurul meŭ, căʼĭ era frică la rîndul săŭ, că 'mĭ poruncea săʼĭ deschid. Mă prefăcuĭ că primesc, dar nu primiĭ; sprijinindu-mă de ușă, o întredeschiseĭ atât cât trebuia să trec eŭ de-a'ndaratele și, cum sunt prea înalt, m'am lovit cu capul de pragul de sus. Eram decĭ sigur că nu'mĭ putuse scăpa și'l încuiaĭ singur singurel în odăe.

Ce bucurie! Îl aveam! Atuncĭ m'am scoborât în fugă, am luat din camera mea cele două lămpĭ, m'am dus în salon, am turnat tot gazul pe covoare, pe mobile, peste tot; am dat foc și am fugit, după ce maĭ întâĭ am avut grija să încuĭ ușa de la intrare, întorcând cheia de două orĭ.

M'am dus de m'am ascuns în fundul grădineĭ, într'o tufă de dafin. Cât fu de mult!.. Cât ținu de mult!.. Totul era negru mut, nemișcat; nicĭ o adiere de vânt, nicĭ o stea; munțĭ de nourĭ ce nu se vedeaŭ, dar carĭ treceaŭ peste inima mea atât de greĭ... atât de greĭ...

Am privit casa mea și am ascultat. Cât ținu de mult!.. Am crezut într'un timp că focul se stinsese singur, saŭ că *El* îl stinsese, când una din ferestrele de jos crăpă sub presiunea foculuĭ și o flacără mare, roșie și galbenă, lungă, moale, desmierdătoare se înălță în lungul zidului alb și'l îmbrățișă până sub acoperiș. O lucire alergă printre arborĭ, printre crengĭ, printre frunze și un fior de frică o urmă. Pasările se deșteptară, un câine începu să urle; mi se părea că se făcuse ziua!

Maĭ străluciră două ferestre și curând tot rândul de jos al locuințeĭ mele nu maĭ era de cât un jăratic...

Dar un strigăt înfiorător, ascuțit, sfâșietor, străbătu întunericul nopțeĭ, un strigăt de femee... și două ferestre se deschiseră. Uitasem servitoarele mele!

Am văzut fețele lor îngrozite, înebunite de frică, dând din mâinĭ, cerând ajutor!

Atuncĭ, pierdut de groază am început s'alerg spre sat urlând:

,,Ajutor! ajutor! foc! foc''! Întâlniĭ oamenĭ care veniaŭ spre foc, grăbițĭ; m'am întors cu eĭ.

Casa mea acum nu maĭ era de cât un rug oribil și măreț; un rug monstruos luminând tot pământul; un rug unde ardeaŭ oameniĭ și unde *El* de asemenĭ arsese... *El*... *El*... prizonierul meŭ; ființa nouă, noul Stăpân. *Horla*!

De odată acoperișul întreg se scufundă între ziduri și un vulcan de flacărĭ se înălță la cer.

Prin toate ferestrele deschise pe cuptor, vedeam grămezĭ de foc și gândeam că *El* era acolo, în acel cuptor, mort.

— Mort? Poate!.. Corpul săŭ? corpul săŭ pe care lumina îl străbate, nu este de nedistrus prin mijloacele carĭ omoară pe ale noastre?

Dacă nu este mort?.. Poate singur timpul va lua Ființa nevăzută și grozavă. Pentru acest corp transparent, acest corp

necunoscut, acest corp de spirit, dacă ar trebui să se teamă și el de lovituri, de infirmități, de distrugere timpurie? Distrugere timpurie? toată frica omenească de la ea vine! După om, Horla... După cel care poate muri în toate zilele în toate orele, în fie-ce minută, prin ori-ce mijloace și din ori-ce întâmplare, a venit cel care nu trebue să moară de cât la ziua lui ba la o oră și minută anumită, atingând limita traiului său!

Nu... nu... fără nici o indoială... fără nici o indoială... el nu'i mort... Atunci... atunci va trebui să mă omoare el pe mine!

Traducere de **Al. Arghiropol-Iași**

„REGELE RUINELOR SACRE"

Sir James Kenedy ceru unui servitor de la hotel Victoria, unde trăsese, să-i procure o călăuză pentru a-l conduce până la ruinele templului zeiței Khali.

— Dar Sir, de ce nu profitați de plecarea caravanei, — îi spuse otelierul.

Sir Kenedy il întrerupse:

— Care caravană?

— Caravana de turiști care trece prin pădurea unde e templul și care probabil, se va opri și acolo.

— Probabil, — observă Kenedy; — odată ce e probabil nu e sigur și apoi nu e de loc plăcut ca — fiind tocmai în admirarea urmelor primei architecturi omenești, să fi acostat de un oare-care Kook turist, ridicol, împreună cu soția și cu o întreagă bandă de Kook-i.

Servitorul era mirat de modul de vorbire al lui Sir Kenedy asupra compatrioților săi. El se retrase în căutarea unei călăuze.

Sir James Kenedy era foarte bogat, — putându-și plăti toate fanteziile sale, chiar și cele mai extravagante și mai costistoare. Plictisit teribil de îngrozitorul „spleen" căuta acuma pentru a se vindeca tot felul de aventuri, călătorind. Străbătuse America de Nord, Siberia, China, Thibetul, Indo-China și acum se afla de cât-va timp în India. I se spusese că templul sacru al Zeiței Khali, care se afla aproape în ruine era o minune de arhitectură veche. Dar era foarte puțin vizitat de turiști. Situat în fundul unei păduri, acest templu a fost terenul principal al revoluției contra Englezilor. Când era revoluția în toi, nici un European nu se aventura în pădurea aceastâ și vai de acei streini cari se rătăceau în această parte; ei erau sugrumați de laţurile acelor teribili Thugi.

Chiar și acuma când totul era liniștit foarte puțini se aventurau prin pădurea aceasta.

Să revenim însă la istoria noastră.

— Chelnerul căruia misiunea de a căuta o călăuză nu-i fu de loc ușoară, sfârși prin a găsi un Hindus, care de și nu fusese nici odată la templu, cunoștea totuși drumul.

Sir Kenedy se înțelese cu hindusul că în caz dacă i se va întâmpla să moară, să înmâneze unei tinere Hinduse numită de călăuz, suma de 300 rumpfi. Iar daca se va înapoia sănătos, 'i va da numai 75 rumpfi. Se învoiră lesne.

Hotărâră pe a doua zi dis de dimineață ora de plecare.

A doua zi când se lumina sir Kenedy și cu Mingabor—căci așa se numea hindusul—plecară călări spre pădurea în care era templul. Luaseră un catâr pe care puseră lucrurile de brană și aparatul fotografic—căci sir James Kenedy era un pasionat amator fotograf. După ce merseră până pe la orele cinci după amiazi, făcând mai multe popasuri, ajunseră la templul sacru. Nu era încă așa de ruinat, și arhitectura lui, statuele, erau așa de artistice și de interesante, în cât întreceau cu mult așteptările lui Sir Kenedy.

El își pregăti aparatul și... un urlet lugubru și teribil răsună; instinctiv Sir Kenedy întoarse; capul Minabor strigă: „Tigrul"! Sir Kenedy cu sânge rece îndreptă aparatul spre locul unde era tigrul.

In sala plană din mijlocul templului stetea—gata să se repeadă, tigrul; „Tic"! clișeul era acum gata. Lăsă aparatul la o parte. In acest moment tigrul făcu o săritură prodigioasă și căzu asupra lui Mingabor, sfâșiindu-i brațele și fața. Nefericitul urla de durere și frică.

Sir Kenedy descărcă revolverul asupra tigrului. Tigrul lovit grav, se ridică spre noul său dușman, răgind furios.

O a două detunătură răsună și tigrul de astă dată rănit mortal, scoase un răget dureros și muri. Englezul pansă rana lui Mingabor și'i opri curgerea sângelui; apoi continuă liniștit, să viziteze templul.

După ce fotografiă interiorul templului,—cu ajutorul lui Mingabor care era numai ușor rănit, jupui pielea tigrului și se întoarse în oraș.

* * *

In cabinetul lui sir James Kenedy din San Francisco între alte curiozități, e și un superb tigru regal împăiat, așezat lângă perete unde e bătută o tăbliță mică, gravată cu următoare cuvinte:

„*Regele ruinelor sacre*".

A. Bensim.

PARADISUL PASARILOR

Americanii au descoperit—nu de mult o frumusețe de insulă, numită Catalina, în partea de Nord-Est a Californiei. In această mică insulă — găsită fără alți locuitori de cât puține cirezi de foce și multe stoluri de păsări drăgălașe, s'au stabilit doui tineri americani foarte bogați, cari au cumpărat definitiv această insulă de la Statul californian.

După cât-va timp proprietarii insulei au îndrăgit atât de mult păsările acestea de mare, focele și pinguinii, în cât le trimiteau în fie care

zi de două orĭ, o hrană din cele maĭ alese. Astfel că după câte-va săptămânĭ, pasările și chiar focele s'au obișnuit atât de mult cu nouiĭ locuitorĭ aĭ insuleĭ în cât le luau din mână bucățelile carĭ le erau oferite.

In aceste două ilustrațiĭ se văd fericitele pasărĭ și foce, carĭ trăesc într'un adevărat paradis. Dar, drept recunoștință, o parte din ouăle lor le lasă în stăpânirea nouilor locuitorĭ aĭ insuleĭ.

Aceste două ilustrațiĭ de sigur pot da o imagine destul de limpede a acestuĭ adevărat Paradis al pasărilor— și al focelor.

— r —

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

D-ta m'aĭ făcut să pătrund într'o lume nouă, să întrevăd un ideal pe care nicĭ odată nu l'așĭ fi găsit în mine însumĭ. Te binecuvintez și te iubesc, Cristiano.

Ea se apropie de Georges printr'o mișcare spontanee de recunoștință.

— Ascultă-mă, urmă el. Părințiĭ meĭ erau dintr'o familie foarte modestă. Tatăl meu, gardian de baterie la frontieră, fu toată viața sa omul datorieĭ în adevăratul sens al cuvântuluĭ; orizontul său nu mergea maĭ departe de tunurile pe carĭ trebuia să le păzească. A murit după ce mi-a făcut educația. Mama, cu care staŭ de atuncĭ, se ocupă cu menagiul caseĭ, și chiar eu nu am fost, până în ziua întâlnireĭ noastre, de cât un slujbaș punctual, legat de datoria sa zilnică, ne visând nimic maĭ departe de acĭ. Mi-aĭ deschis în suflet ambițiunĭ sublime, datoriĭ care se găsesc în fundul sufletuluĭ, responsabilitățĭ mărețe pe care trebue să știĭ să le aĭ. M'aĭ făcut să înțeleg în câte-va ore cine eraŭ francezií aceia aventuroșĭ carĭ ne-aŭ lăsat un patrimoniu de glorie și pe urma cărora m'aĭ îndemnat să merg. Și iată că un simplu ofițer ce eram, va fi în stare, poate, să anine pe fruntea patrieĭ sale o coroană maĭ mult! O! nu, Cristiano, nu te blestem... te iubesc și te admir, și orĭ-ce s'ar întâmpla de acum înainte, îțĭ mulțumesc că m'aĭ ridicat până la tine. Mi-aĭ apărut ca acele eroine pe care poporul le urmează din instinct. Și iată că urmându-te, am ajuns acĭ, unde nicĭ un alt francez n'a ajuns... Ce se va maĭ întâmpla? Nu știŭ. Dar nimic din ce o să se întâmple nu mă sperie, pentru că tu eștĭ acĭ.

— Și mie, Georges, mĭ-e frică acum... mĭ-e frică de acea moarte înspăimântătoare... de transformarea sărmanelor noastre corpurĭ în schelete hidoase... O! George, oroare a aceste viziunĭ, colo în grotă, dacă aĭ știĭ!... Zilele trecute îțĭ spuneam că nu înțeleg amorul fără încercărĭ de pericole comune... Dar aceste încercărĭ aŭ întrecut forțele mele...

— E impresionabilitatea ta de femee care te face să vezĭ lucrurile astfel, Cristiano, și nu sunt surprins de loc. Dar la rândul meu îțĭ spun: Aĭ încredere în mine și gonește aceste ideĭ; cât despre mine, nu mi-e frică de loc. Caracterul nostru e din acelea care privesc moartea în față. Dacă va trebui să sfârșim ca Andrée, mă văd, fără teroare, întins alăturĭ de tine, cum i-am găsit pe eĭ. Aș vrea numaĭ ca aceia carĭ ne vor găsi la rândul lor, să zică, văzând mâinele noastre unite: «S'aŭ iubit până la ultima suflare».

Cristiana închise ochiĭ și murmură:

— Ah, îțĭ mulțumesc, George. Așa voiam să fiŭ iubită!.. Da, visiunile dispar. Dragostea ta gonește frica și îmĭ dă puterĭ. Și pe urmă ne aflăm în mâinele luĭ Dumnezeŭ: să facă din noĭ ce va voi, numaĭ să nu ne despartă.

Rămaseră un moment tăcuțĭ, ascultând bătăile inimelor lor. Așa de depărtațĭ unul de altul ca origină, aceste două ființe se completaŭ prin calitățile lor.

Cristiana se zmulse cea dintâĭ din extazul care iĭ coprinsese.

— Ora aceasta e dulce, zise ea; dacă Dumnezeŭ ne va scăpa, îmĭ voiŭ aminti-o maĭ târziŭ ca pe una din cele maĭ fericite din viața mea; dar nu avem dreptul să o prelungim prea mult. Trebue să reîncepĭ lucrul, George, te fac să pierzĭ minute prețioase. Aĭ vre-o speranță? Spune'mĭ drept.

El dădu ușor din cap, arătând barometrul: Totul depinde de direcțiunea vântuluĭ care ne va duce. Barometrul s'a scoborât cu 18 milimetri de o oră și se scoboară mereŭ. Această depresiune nu poate arăta de cât un uragan: dar din ce parte vine, n'aș putea să'țĭ spun. Dacă o să bată dinspre Spitzberg, riscăm maĭ întâĭ să fim zdrobițĭ de acest zid de ghiață, dacă nu ne vom înălța la timp; apoĭ vom putea fi împinșĭ spre regiunile cele maĭ pustiĭ, spre Noua-Siberie saŭ insulele nelocuite ale Americeĭ de nord.

— Dar atuncĭ e o nebunie să spunem ceea-ce spunem...

Și pe când vorbeaŭ așa, o cantitate de zăpadă căzu dinaintea lor. Zăpada era, de sigur, de pe aerostat, căcĭ urmară și alțĭ fulgĭ marĭ, carĭ cădeaŭ din vârful scăreĭ de frînghie ce conducea la supapă.

— Bob Midy, care auzise că această greutate împiedica balonul să se înalțe, încerca să fie folositor dând zăpada jos.

Georges Durtal îl felicită foarte călduros.

— Georges, zise Cristiana, acest negru cu strâmta luĭ inteligență, îțĭ arată că maĭ e ceva de încercat și că inerția ne este interzisă...

Să lucrăm. Pot fi și eŭ folositoare la ceva?

El iĭ făcu semn că n'are nevoe și se urcă pe marginea naceleĭ, în vreme ce Bob-Midy, fericit de complimen-

tele primite, alerga să găsească pe sir James în grotă.

Tânărul ofiţer lucra de vre o jumătate de oră, şi începuse să se mire că nu vede pe American aducând coşul luĭ Andrée, după cum se înţeleseseră, când din grotă se auzi un strigăt.

In urmă Americanul apăru, urmat de Bob-Midy. Negrul ducea pe braţe un tub metalic lung de un metru pe care îl asvârli în nacelă.

Una din extremităţĭ era găurită. O mică roată, pe care era scris «închis» şi «deschis» arăta în ce sens trebuia întors pentru a deschide saŭ închide orificiul.

Pe tub se citea in litere albe: *Hidg. Sol. Amstg. South 1897.*

— Maĭ sunt încă vre-o două-sprezece la fel cu acesta într'un colţ al groteĭ, zise Americanul; eraŭ ascunse sub nişte pieĭ de urs. Or *Hydg* vrea să zică hidrogen, nu e aşa?

Cu tot sângele săŭ rece, miliardarul era foarte mişcat. Această descoperire pe care nu putea nimenĭ să o prevadă, era poate scăparea *Patrieĭ.*

Cât despre Georges Durtal, cuvântul *hidrogen* produsese asupra luĭ efectul pe care îl produce asupra călătoruluĭ rătăcit în pustiŭ un isvor cu apă rece.

Acest preţios gaz era sângele balonuluĭ; chiar în faţa uraganuluĭ care se apropia, nu trebuia să dispere; lăsat în voia luĭ, *Patria* va părăsi Polul cum părăsise Andevanne.

Dar după ce înţelese ce vrea să zică restul inscripţiuneĭ, ofiţerul clătină din cap.

— Ziceţĭ că maĭ sunt vre-o douăspre-zece tuburĭ la fel cu acesta? întrebă el.

— Da, şi un altul mult maĭ gros, dar pe jumătatea acestuia de lung, pe care se distinge un cadran. Acul cadranuluĭ e oprit la zero...

Nu văd la ce ar putea servi, dar celelalte conţin, fără indoială, hidrogen şi trebue să le întrebuinţăm cât de repede, commandante. Le vom căra pe toate aci împreună cu Bob.

Dar Georges Durtal dădu din cap...

— Eştĭ sigur că nu e de cât o duzină din aceste tuburĭ? zise el.

— Da, am scotocit toate colţurile groteĭ.

Nu maĭ cunt altele, dar dacă gazul e comprimat, acesta ar da un volum important.

— Important dacă ar fi vorba de reparat o perdere de dilataţie, şi cu acest scop le adusese Andrée; dar nu în cazul uneĭ pierderĭ accidentale de o aşa mare importanţă. Un tub ca acesta, cu un conţinut de 10 până la 12 decimetri cubicĭ, poate conţine 12 până la 15 metriĭ cubicĭ de gaz cu presiunea normală, ceea ce ar da 150 metri cubicĭ toate tuburile la un loc. E o forţă accensională de 60 kilograme; or nouă ne trebue de zece orĭ atât.

— Aşteaptă, zise Americanul, a căruĭ privire se însufleţi, mi se pare că'mĭ aduc aminte... *Armstg* însemnează Armstrong. E marele constructor englez şi are la Southampton o usină în care a obţinut hidrogenul *liquéfié*. Sub această formă, fie-care tub trebue să conţie mult maĭ mult de 15 centimetri cubicĭ.

Strânşĭ în jurul cilindruluĭ, pasageriĭ *Patrieĭ* priveaŭ cu o atenţie îngrijată examenul ce se făcea.

Bob Midy părea că înţelege că din descoperirea sa—căcĭ el descoperise tuburile într'un colţ întunecat al groteĭ—putea să iasă ceva bun pentru expediţie, căcĭ nu făcu de cât o săritură până la gura groteĭ.

— Bob se duce să caute pe ceĭ-l'alţĭ fraţĭ! strigă el.

Ceĭ l'alţĭ fraţĭ eraŭ cele-l'alte tuburĭ şi când se întoarse cu al doilea, George Durtal, care nu încetase să privească inscripţiunea, avu o exclamaţie veselă.

— Dar aveam aci mult maĭ mult hidrogen de cât credeam, zise el. Cuvântul *sol*, înseamnă solid. Decĭ aceste recipiente conţin gaz solidificat.

— Crezĭ că s'a putut solidifica gazul în altă parte de cât în laboratoare? întrebă sir Elliot.

— Cred că Armstrong le-a preparat în special pentru expediţiunea luĭ Andrée şi i le-a dăruit. Imĭ pare că am auzit vorbindu-se de aşa ceva în 1896 saŭ 97. Dacă aceste recipiente conţin în adevăr hidrogen solid, avem în mână o forţă formidabilă.

— Iată pe unde se deschide, zise Americanul, învârtind rotiţa de aramă.

De-o dată ceva albicios ieşi de la capătul tubuluĭ, producând un zgomot înspăimântător. Părea ca şi cum s'ar fi descărcat o puşcă. Picăturĭ strălucitoare ca ale unuĭ metal în fuziune se împrăştiară în zăpadă, sbucnind ca nişte proectile.

Mistress Elliot care voia să se urce în nacelă se ascunse, de spaimă, după colibă.

Din fericire, nicĭ unul dintre călătorĭ nu fusese în dreptul acesteĭ mitraliĭ de gen nou; căcĭ fie-care din proectile, având rolul de gloanţe explozibile, ar fi fost ucigător.

Sir Elliot închise îndată periculosul orificiŭ.

— Este cu neputinţă să întrebuinţăm o forţă aşa de brutală, zise ofiţerul, pe faţa căruia se arătă o puternică decepţiune: am sparge fatalmente învelişul balonuluĭ dacă am introduce în el gaz sub această formă.

— Este extraordinar, zise Americanul, foarte impresionat. N'aş fi crezut nicĭ odată să aibă asemenea efecte conţinutul tubuluĭ.

— Iată, arătă Cristiana, ce gaură s'a făcut în zăpadă: aĭ jura că e urma unuĭ glonţ.

— Glonţ pe care era cât p'aci să-l primesc, zise savantul ridicând capul pe de-asupra bordagiuluĭ. Sgomotul ce s'a produs mi-a întrerupt operaţiile. Ce s'a întâmplat?

I se explică, şi când îşĭ îndreptă privirea spre acele periculoase recipiente:

— Drace! zise el. Cu asta se poate svârli în aer un iceberg. S'a demonstrat, după cum ştiţĭ, că hidrogenul este un metal. Ceea ce a ieşit de aco'o aŭ fost proectile metalice; n'ar maĭ trebui să repetaţĭ experienţa.

— Dar atuncĭ?... întrerupse sir Elliot.

— Ştiţĭ oare că, zise Petersen, Armstrong a întrebuinţat spre a solidifica acest gaz, două până la treĭ sute de atmosfere de presiune şi 150 grade de frig?

— Frig pe lângă care temperatura noastră polară este o adiere de vânt primăvăratec, adăogă mistress Elliot legându-se la cap pe care şi-l lovise la intrarea colibeĭ. Aĭ fost cu totul imprudent, James, umblând ast-fel cu un produs aşa de periculos şi nu-ţĭ maĭ rămâne de cât să trimiţĭ tuburile cu Bob de unde le a găsit.

— Nu, nu! strigă cu vioiciune George Durtal. In ele ne este scăparea... Dacă vom isbuti să le disciplinăm, nu ar maĭ fi nevoe să schimbăm nacela: conţinutul a cincĭ saŭ şease din aceste tuburĭ va reda *Patrieĭ* toată forţa sa ascensională.

— Spre a le disciplina, zise doctorul Petersen, e lucru foarte uşor; ne trebue însă un aparat anume spre a face aceasta şi nu-ĭ cu putinţă ca Andrée să nu-l fi avut, căcĭ alt-fel n'ar fi putut să întrebuinţeze gazul solidificat.

— Şi cum e acel aparat?

— E un recipient cu numeroase compartimente prevăzute cu supape automatice; gazul trece succesiv şi când ajunge in ultimul compartiment, are presiunea pe care o voeştĭ spre a-l introduce în aerostat: e un fel de anticameră în care hidrogenul intră solid, devine lichid, apoĭ gazos.

— Dar aparatul acesta l-am văzut, strigă Americanul: este cilindrul cel gros, cu care nu se maĭ aseamănă altul, şi despre care am vorbit adineaorĭ.

Şi el dădu imediat explicaţiĭ luĭ Beb Midy, care sosea cu un noŭ tub.

Negrul plecă din noŭ în fugă.

Când tubul gros şi scurt fu dus în nacelă, Petersen spuse că acela era. Apoĭ adăogă:

— Aparatul acesta este o adevă-

rată uzină și în lăuntrul luĭ trebue să se petreacă o lucrare la fel cu aceea ce s'a produs odinioară în interiorul planeteĭ noastre, când ea începuse să se răcească...

— Să ne grăbim, doctore, zise George Durtal. Barometrul continuă să se scoboare... uraganul trebue să fie aproape... Dacă ne va găsi aci, vom fi luațĭ ca niste fulgĭ.

— Barometrul a scăzut? întrebă doctorul care îșĭ pusese ochelariĭ.

— Da, cu 24 milimetri.

Pe fruntea doctoruluĭ apăru o cută de îngrijorare.

— Atuncĭ, da, zise el, să ne grăbim, căcĭ această depresiune este considerabilă pe banchiză. Nu m'ar surprinde de loc decĭ am fi cuprinșĭ de un adevărat ciclon...

— Repede! sir James, zise ofițerul. Ajutându-mă să golesc aceste două tuburĭ.

— Și eŭ care veneam să-țĭ cer să suspenzĭ plecarea și să maĭ așteptăm câte-va ore aci! zise savantul privind spre zenit. Dacă plecăm îndată, voĭ fi lipsit de o mare satisfacție...

— Care anume? întrebă Americanul.

— Mi-am aranjat aparatul înt'o poziție de orizontalitate perfectă; luneta este îndreptată spre zenit cu o corecțiune de 0 grade 46' și 31".

Cum se va lumina puțin, Steaua polară va apărea exact, riguros la încrucișarea firelor obiectivuluĭ meŭ... Pricepĭ acum emoțiunea științifică de care aș fi privat, dacă n'am maĭ întârzia două ore?..

Această ceață se va împrăștia...

Dar nimenĭ nu maĭ asculta pe Petersen Privirile îngrijate întrebaŭ acum orizontul și o activitate febrilă împiedeca pe Francez și pe American să asculte doleanțele savantuluĭ.

(Va urma)

INSEMNĂRI DIN INDIA

RADJA FAKIRUL

L'am cunoscut într'unul din cele maĭ bizare, maĭ sărăcăcioase și maĭ depărtate cartiere din Bombay. Prietenul care m'a condus la locuința acestuĭ indian extraordinar se stabilise de câțĭ-va anĭ în Bombay, unde făcea propagandă creștină, în calitate de misionar al Papeĭ. Numele luĭ—Baptisto Verdi—e cunoscut în foarte multe cercurĭ eclesiastice de la Roma; popiĭ catolicĭ aŭ chiar un sentiment de adâncă venerație—numaĭ auzindu'ĭ numele. El a urmat înalta facultate de teologie din Roma vr'o 8 anĭ, căpătând titlul de doctor în teologie cu o mare distincțiune. A preferat apoĭ—onorurilor, o viață singuratică și o activitate—cea pe care o desfășoară,—ideală, după socoteala luĭ.

Dar să'l las în umbră pe acest apostol rar—care nu mi-ar mulțumi pentru aceste spuse—și să trec la atât de interesantul indian pe care l'am cunoscut atuncĭ prin intermediul luĭ Baptisto Verdi, și a căruĭ amintire mă obsedează aproape incontinuŭ.

Iși zicea și era numit de toțĭ ,,Radja Fakirul". Avea poate vre-o 32—36 anĭ, însă părea de 50. Doar ochiĭ luĭ marĭ, negri, plinĭ de-o lumină strălucitoare, vie, tânără și nespus de expresivă, arătaŭ în el acea substanță nepipăibilă și tăgăduită de mulțĭ, care este nemuritoare: sufletul.

Ne-a primit cu o demnitate și simpatie—rare! Locuința luĭ era foarte simplă și primitiv mobilată. Am remarcat: o statuetă de pământ argilos și alburiŭ, reprezentând bustul luĭ Budha (fakirul era budhist); o cunună de florĭ proaspete și de frunze uscate, pusă deasupra statueteĭ; un covor de Persia pe doĭ pereți; o dormeză șubredă îmbrăcată în postav albăstriŭ; două vase de lut; o carte groasă în piele de rinocer și un fel de macferlan cu glugă cenușie. Nimic de prisos, nimic de neîntrebuințat.

După ce ne-a invitat, cu o politeță temperată și ne-am așezat pe sofa, el a început să ne întrebe — stând ,,turcește" înaintea noastră — maĭ întâĭ despre noĭ înșine. Apoĭ, în urma răspunsurilor noastre favorabile, maĭ mulțumit par'că, mi s'a adresat mie—ca unuia de curând venit din depărtatul și marele occident, despre care îĭ maĭ vorbise prietenul meŭ,—întrebându-mă dacă sunt mulțĭ cunoscătorĭ aĭ dogmeĭ budhiste acolo de unde am venit și dacă cunosc și eŭ—maĭ mult saŭ maĭ puțin bine— religia luĭ Budha Çakia Muni.

I-am răspuns la toate după cum mi-a îngăduit știința ce-o aveam despre cele ce m'a întrebat și am maĭ adaus la răspunsurile mele o scurtă descriere a progreselor însemnate pe carĭ le-a realizat Știința—în toate ramurile eĭ— numaĭ în câte-va deceniĭ. I-am vorbit despre Lombroso, despre Auguste le Bon, despre Maeterlinck, Metchnicoff și alțiĭ, demonstrându'ĭ valoarea operilor acestor marĭ înainte mergătorĭ aĭ științeĭ, etc. Dar am observat—abia la urmă—că aceste lucrurĭ — pe lângă că nu'l interesaŭ în realitate aproape de loc, dar îl umpleaŭ chiar de o amărăciune ciudată și de loc înțeleasă atuncĭ pentru mine.

Isprăvind, el și-a exprimat mirarea de faptul că punem un atât de exagerat preț pe niște descoperirĭ și opere carĭ în realitate nu's cine știe ce lucru mare!..

Am rămas surprins, căcĭ mi-a spus acest lucru cu atâta suficiență de convingere, încât aproape să cred că n'am auzit bine.

Continuând pe acelaș motiv, el îmĭ spuse — într'o englezească destul de îngrijită — următoarele, cu privire la cele ce'ĭ relatasem din occident și asupra dogmeĭ căreia 'șĭ juruise sufletul dintru început:

— Eŭ sunt încredințat că într'un viitor apropiat mariĭ d voastră oamenĭ de știință se vor convinge de inutilitatea și de micimea absolută a descoperirilor lor ,,extraordinare". Vor vedea că toată strădania lor de veacurĭ n'a avut o cauză destul de serioasă și vor regreta pierderea incalculab:lă de forțe—carĭ ar fi fost minunate pentru ceva maĭ omogen.

,,Nu va trece un mileniŭ și o nemărginită schimbare de *valorĭ* se va petrece maĭ cu seamă acolo în occidentul vostru, unde se vântură atâtea mărunțișurĭ nefolositoare și netrebnice. Netăgăduit că oamenĭ despre carĭ mi-aĭ spus că reprezintă ultima expresie a geniuluĭ uman, sunt firĭ cu totul superioare, geniĭ chiar, însă eĭ aŭ primit o anumită îndrumare de la alțiĭ maĭ mărginițĭ, maĭ nainte de a li se desvolta conștiința și rațiunea carĭ—după direcția bine hotărnicită anterior, nu maĭ aŭ decât un rol secundar, sunt slabe mijloace pentru înlesnirea ajungereĭ la ținta desemnată de educatorii acestor oamenĭ. Și ce e maĭ dureros în această tragedie a unor spirite marĭ, e faptul că toate mijloacele suprafireștĭ de carĭ dispun nu le îngădue să întrevadă măcar, o clipă, situația lor cu totul degradatoare.

,,Trecând acum la o altă ordine de ideĭ, voiŭ face o descriere sumară și superficială a dogmeĭ noastre. Budhismul e cea maĭ superioară concepție metafizică a omeniriĭ acestia, și am credința că va fi totdeauna—pentru omenirea aceasta. Bazele eĭ sunt cele maĭ neclintite și maĭ durabile, prin însășĭ natura lor. Și după cum știțĭ, chiar elementele carĭ constituesc creștinizmul sunt în mare parte, dacă nu capiĭ, cel puțin niște parodiĭ, niște imitațiĭ excelente ale budhismuluĭ, care 'ĭ anterior dogmeĭ voastre. Dogma noastră cu toate că e clădită în aer — cum se zice— e mult maĭ solidă și maĭ apropiată de sufletul omenireĭ întregĭ"...

Deși mă interesa nespus de mult aceste lucrurĭ, am preferat totușĭ măcar o minune—căcĭ nu maĭ aveam mult de stat — și decĭ 'l-am rugat, adică prietenul meŭ, să ne spue și să ne dea o convingere despre puterea luĭ supranaturală. Prietenul Verdi îĭ cunoștea foarte bine această putere care 'l impresionase și'l uimise adânc; și îmĭ vorbise în niște termenĭ surprinzătorĭ la un creștin ca el despre forța acestor fakirĭ și în deosebĭ despre atotputința luĭ Radja Fakirul.

Văzând scopul de căpetenie al viziteĭ mele, amfitrionul îmĭ spuse:

— Curiozitatea d-tale nu mă surprinde, dar mă îndurerează. D-voastră europeniĭ v'ațĭ deprins a nŭ maĭ crede în nimic și abia dacă maĭ acordațĭ o oarecare încredere simțurilor voastre—dovedite maĭ mult saŭ maĭ puțin—ca infailibile. Deși nu e bine să se satisfacă asemenea cu-

rioz'tăţi, voiŭ face totuşi, în casa mea, o excepţie, dându-vă treĭ spectacole carĭ— sunt convins—vă vor mulţumi pe deplin. Deci să nu pierdem vremea.

El se ridică şi, apropiindu-se de uşă, se opri şi îşĭ înfipse privirile'ĭ aprinse, ca două suliţĭ bine ascuţite, în tavanul scundeĭ sale locuinţe.

Noĭ aşteptam, privindu'l cu multă atenţie ;— eŭ, foarte surescitat de noutatea sau de decepţia probabilă pe care avea să mi-o aducă clipa următoare ; prietenul meu însă era foarte liniştit şi grav, ca unul ce maĭ văzuse atarĭ spectacole.

Dar, primul începea : Maĭ întâi mi se păru că Fakirul se cutremură şi'şĭ revine din catalepsia aparentă în care căzuse, dar apoĭ privirile îmĭ fură atrase spre ţinta alor luĭ, spre tavan. Când, ce să văd ? — abia să'mĭ cred văzuluĭ ! — bagdadia se ridica încetişor, fără cel maĭ mic zgomot, ca ridicată de-o putere nebănuită, dispre partea de către răsărit.

După vre-o 7—8 minute, văzurăm — eŭ înmărmurit de uimire, o pată mare şi senină de cer, în formă de hexagon. Şi acoperişul caseĭ se ridica mereŭ. Se opri abia la punctul cel maĭ înalt pe care l putea atinge şi apoĭ, cu o viteză ceva maĭ mare, se lăsă jos, lipindu-se în aceiaş tăcere grea, la locu'ĭ.

M'am uitat cu multă atenţie să descoper vre-o crăpătură la marginea tavanuluĭ — dar nu observaiŭ nicĭ cea maĭ neînsemnată sgârietură.

Radja Fakirul îşĭ revenise în firea de maĭ înainte, şi — foarte calm, aşeză un vas alb de sticlă, pe jumătate plin cu apă, în mijlocul camereĭ. Apoĭ eşi, reîntorcându-se cu un hanap în care era un rest de icre proaspete. A scos în faţa noastră treĭ bobuşoare de acestea micĭ şi le-a scăpat în apa limpede din vasul transparent de sticlă. In urmă a dat totul la o parte din jurul vasuluĭ pe care l'a acoperit cu o pânză galbenă, şi—cu mâinele de-asupra vasuluĭ acoperit, s'a întins cu faţa în jos, pe pământul odăeĭ sale.

Prietenul meŭ nu vroia să scoată măcar un cuvânt ; de nevoe, îl imitaiŭ. După câte-va tresăririĭ puternice şi convulsiunĭ nervoase, fakirul căzu din noŭ în catalepsia luĭ de maĭ înainte, stând astfel 17 minute. S'a deşteptat cu un ţipăt înăbuşit, zmulgând— nervos, învelişul galben al vasuluĭ cu apă. Ceea ce am văzut atuncĭ, cu ochiĭ meĭ (?) şi cu ochiĭ prietenuluĭ meŭ, aproape n'am vrut să cred şi gata să mă conving că am fost jucăria uneĭ iluziunĭ optice, a uneĭ asociaţiĭ vizuale dintre cele maĭ de neînţeles... In vasul jumătate cu apă, în care scăpase cele treĭ icre moĭ, zburdaŭ doui peştişori argintiĭ, iar pe fund se vedea un bob negru, descompus...

Intr'o linişte şi maĭ solemnă, şi maĭ apăsătoare ca maĭ înainte—că nu îndrăzneam par'că să fac — nu întrebărĭ sau reflecţiĭ, dar nicĭ măcar o mişcare,—respiraţia chiar mi-o redusesem la minimum,—Radja Fakirul deschise uşa şi dispăru peste prag. Insă după o clipă se înapoiă şi — înţepenindu-se în prag, îşĭ pironi ochiĭ din noŭ în bagdadia întunecată de umbrele sereĭ care se cobora asupra cartieruluĭ.

Eu eram într'o stare extraordinar de ciudată ; o emoţie bizară îmĭ cotropise întreaga fiinţă şi— aveam o dorinţă din ce în ce maĭ pronunţată, să dorm. Priveam totuşi, făcând eforturĭ supra-fireştĭ spre a'mĭ concentra întreaga'mĭ atenţie asupra celuĭ din urmă spectacol pe care aveam să'l maĭ văd, şi care trebuia să predomine pe celelalte, fiindcă trebuia să fie—dacă maĭ era cu putinţă acest lucru!— ceva maĭ deosebit ca celelalte. Mă gândeam totdeodată că ce putea să ne arăte maĭ supra-extraordinar decât al douilea spectacol îndeosebĭ ? Şi curiozitatea nouă şi maĭ puternică — pricinuită de această idee, avu un efect minunat : îmĭ excită tot surplusul de forţă intelectuală pe care îl maĭ posedam, astfel că aveam putinţa să analizez maĭ bine şi spectacolul ultim care avea să mi se desfăşure înaintea ochilor imediat, şi stările mele de suflet din clipele următoare.

Am aşteptat aproape o jumătate de ceas cu ochiĭ ţintă la ţinta ochilor fakiruluĭ : miezul plafonuluĭ. De-odată—privind direct în sus, îmĭ veni să ţip şi să cad într'un leşin groaznic, dacă prietenul meu nu m'ar fi sprijinit cu putere... Din negrul bagdadieĭ se desprinseră treĭ siluete luminoase şi eterice, carĭ zâmbeau dumnezeeşte... şi n'am maĭ văzut nimic.

După un scurt leşin, mă deşteptaĭ, fără însă a îndrăzni să deschid ochiĭ — şi auziĭ ca prin vis o muzică divină, a căreĭ impresie nu mi se va şterge nicĭ odată din suflet... Intredeschizând o clipă ochiĭ, un val de lumină 'mĭ năvăli sub pleoape... Apoĭ nu maĭ fu nimic. Radja Fakirul se rostogoli pe pământ şi rămase aşa. Prietenul meu îmĭ spuse să plecăm, căcĭ va trece poate şi un ceas până ce fakirul se va deştepta din somnul binefăcător care îl cuprinsese în urma acestor supra-eforturĭ cu rezultate ne maĭ pomenite şi aproape de necrezut.

Am plecat într'o stare de suflet pe care—cu toate sforţările de-atuncĭ şi de maĭ apoĭ, mi-a fost cu neputinţă să o clarific şi s'o analizez după dorinţă.

In ziua următoare am fost din noŭ la Radja Fakirul şi am avut împreună o convorbire atât de interesantă încât mă voiŭ grăbi s'o împărtăşesc cititorilor— cât maĭ pe larg, într'unul din numerele viitoare.

N. Iliot.

Poşta Redacţiei

Maĭ multor colaboratorĭ. — Trimiteţi-ne traducerĭ din călătoriĭ saŭ aventurĭ celebre.

D-luĭ V. Raral. —Nu ne-aţĭ maĭ trimes nimic.

Anul XII. — No. 670. 10 BANI IN TOATĂ ȚARA Mercuri, 10 Martie 1910

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5.—Pe un an in toată țara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

(Vezi pag. 4184).

In Ghiarele Monstrului

— Mare Roman de Aventuri —

CAP. I

Pe urmele fiarei

— Bună ziua, tată.

— Bună ziua, Elizo, aï dormit bine?

— Am dormit ca totdeauna, răspunse râzând copila. Dorm aşa de adânc, în cât seara am impresia că mor, pentru a renaşte a doua zi dimineaţa. Dar d-ta, scumpe tată, aï putut dormi?

— De dormit, mi se pare că am dormit răspunse bătrânul dar de odihnit nu m'am odihnit. Chiar şi în lumea visurilor sunt mereŭ urmărit de blestematele mele durerï. E greŭ de tot să fiï bătrân, scumpa mea Eliză... Sunt serï în carï aş voi, — după cum spuneaï — să mor adormind, dar cu condiţia de a nu mă maï deştepta a doua zi.

— Tată, tată, răspunse drăgăstos copila, de ce vorbeştï astfel?

— Ah! draga mea, nicï nu-ţi poţi închipui cât de mare este chinul pe care-l îndură un om, a căruï viaţă întreagă a fost arzătoare de activitate, — când vrâsta şi boala îl condamnă la neacţiune şi-l ţintuesc într'un fotoliŭ, între patru ochĭ cu amintirile sale, şi cu gândurile cele negre.

— In adevăr, tată, răspunse copila râzând, auzindu-te cine-va, ar crede că eştï în acelaş timp centenar şi paralitic! Dar cine te-ar fi văzut chiar acum treï zile, alergând călare prin pădure, ar fi fost cu totul de altă părere.

Bătrânul râse la rândul săŭ.

— Să zicem că exagerez puţin. Dar galopul despre care vorbeştï, şi care în realitate n'a fost de cât o simplă preumblare, mă sileşte să staŭ astă-zï în casă. Imï sunt membrele zdrobite.

— Fie! Dar lucrul acesta mi s'ar putea întâmpla şi mie, şi orï cuï; te asigur că până peste două, treï zile, nicï nu se va maï cunoaşte.

— Ah! Elizo, îţï pierzï timpul, încercând să mă consolezï... Ştiŭ bine că aceasta este soarta tuturor oamenilor şi n'am dreptul să mă plâng. Ah! unde este timpul când poposeam fără grijă în mijlocul pădureï, şi când carabina îmï servea drept pernă?

— Dragă tată, nu vreaŭ să spun nimic răŭ despre meseria d-tale, dar cine ştie dacă acuma nu suferï consecinţele vieţeï de incontinuă muncă pe care aï dus-o?

«Mi se pare, că după ce aï servit guvernul cu credinţă timp de cincï-zecï de ani, aï putea să-ţï reclamï drepturile de pensie, şi să te reintorcï în Europa pentru a gusta o odihnă bine meritată!

— Dar, sărmana mea copilă, făcând lucrul acesta, aş semna eŭ însumï condamnarea mea la moarte.

Ia închipueşte-ţi cam cum mi-ar sta, închis într'un apartament din Londra, ne maï păstrând, drept orï ce amintire de pădurea indiană, de cât un album de fotografiï, pe care l'ar foileta amiciï Dumineca, în timpul ceaiuluï!.. Maĭ curând aş vrea să mor de pe acuma, în ghiarele unuï tigru!..

— Ce exagerare, tată! Nu este vorba să ne închidem în catul al treilea al uneï case din Londra, ci să lăsăm numaï administraţieï pădurilor grija de a găsi un urmaş luï sir Hedley Weldons, inspector al districtuluï Mahals, care şi-a făcut, după părerea mea, pe deplin datoria, faţă de guvernul maiestăţeï sale.

Bătrânul se ridică, şi deschise fereastra verandeï.

— Priveşte Elizo, zise dânsul cu gravitate. Din pragul „bungalow-uluï", până la marginile extreme ale orizontuluï, colo, spre nord, totul este opera mea. Timp de cincï-zecï de anï, am luptat zi cu zi, ceas cu ceas; câtă grije mi-a trebuit, pentru fiie-care dintre arboriï aceştia de cauciuc, carï contribuesc astăzï la bogăţia imperiuluï... Oare aş putea să mă despart de lucrurile acestea? Şi tu însuţï Elizo, care eştï născută în casa aceasta, care aï făcut primiï paşi în erburile acestea, aï putea pleca, aşa fără nicï o părere de răŭ?

— Ştiŭ bine că aï dreptate, tată; este un supliciŭ pentru mine când trebue să ne urcăm spre Nord din cauza vremiï; şi nicï n'aş putea trăi, dacă n'aşi fi susţinută de speranţa că în curând mă voï reîntoarce în pădure. Aşï suferi însă toate schimbările din lume, dacă ar fi necesare pentru sănătatea d-tale.

Bătrânul se aşeză din noŭ în fotoliŭ, şi rămase un moment tăcut.

— Imï vorbeaï adineaurea de acel care mă va urma, continuă dânsul, reluând şirul vorbireï. — M'am gândit maï ales de când a murit mama ta... Dacă aşï pleca şi eŭ la rândul meŭ... Ce vârstă aï, exact, Elizo?

— Cred că împlinesc nouă-spre-zece anï în luna Maï, dragă tată.

— Da, aşa este... Eï bine, copila mea...

— Eï bine, tată?

— Aşï voi ca acela care îmï va urma aicï, să n'aibă a se ocupa numaï de pădure; aşï voi să se ocupe în acelaş timp şi de tine, de viitorul tăŭ..

— Nu înţeleg...

— Ba mă înţelegï foarte bine... Aşï voi să te văd măritată, scumpă Eliză.

— Eŭ, măritată!... Ce idee, tată!

— Lucrul nu mi se pare de loc extraordinar, răspunse sir Hedley... Te rog să-mï răspunzï sincer, cum aï răspunde mameï tale, dacă ar maï fi în viaţă... Dintre toţï tineriï pe carï i-aï întâlnit în cale, nu e nicï unul care...

— Nicï unul, te asigur; nicï odată nu m'am gândit la aşa ceva.

— Acel tânăr inginer care ne-a fost prezentat la Simla, vara trecută?

— D. Keller?

— Da.

— Apoï, chiar dacă am admite că dânsul se interesa de mine, ceia-ce nu se ştie, crezï oare că ar consimţi să trăiască în pustietăţile acestea? Prin urmare, să-l lăsăm pe d. Keller.

— Eï bine, dar sir Henry Nevin?

— E prea bătrân.

— Locotenentul Haley?

— E prea tânăr..: Şi apoï, un soldat...

— Atuncï, tânărul acela. Ajută-mă, te rog, căcï am început să-mï cam pierd memoria când e vorba de nume propriï. Tânărul acela care ne-a părăsit aşa de brusc acum o lună, şi care ne fusese recomandat de către inspectorul general.

— Vreï să vorbeştï de d. Harold Graham?

— Da, da. Acesta este un adevărat om al pădurilor. Harold Graham e un nume cunoscut, un nume celebru de explorator polar. Ce zicï despre el, Elizo?

— Zic că nicï o dată nu m'aş căsători cu omul acesta!

— De ce? E drept că e cam sărac, dar nu cred să te oprească asemenea consideraţie.

— De sigur că nu... Cred însă că e bine să-ţï destăinuesc acum un lucru pe care-l ţineam ascuns. D. Graham în scurtul timp cât a stat la noï, a avut intenţia să mă ceară de nevastă. A avut însă buna idee să mi se destăinuiască mie, maï întâï. I-am răspuns cu atâta elocvenţă, în cât i-am luat nădejdea pentru totdeauna.

— Dar penru ce?

— Nu ştiŭ. Era la mine un fel de sentiment instinctiv. Imï era teamă de el.

— Teamă? Dar mie mi-a făcut impresia că e un om foarte blând.

Se poate. Dar n'aï observat şi d-ta, tată, ce om bizar este? N'aï observat ce privirï are când vorbeşte de misterele pădurii? Şi apoï, cum îşï duce omul acesta existenţa? De unde veniă când a sosit la noï?.. şi unde a plecat când ne-a părăsit?

— Adevărul vorbind, după răspunsul tăŭ scurt, nicï nu prea avea de ce să'şï maï prelungească şederea pe aicï. După părerea mea, scumpă Eliză, mi se pare că aï fost prea pornită. Ar fi trebuit să îl cunoştï maï bine. E drept că obiceiurile sale sunt oare-cum bizare, dar trebue să te gândeştï că a trăit multă vreme departe de lume, şi că a uitat puţin regulile buneï cuviinţe. Orï cum însă, eŭ îl cred om cinstit.

— Nu e vorba de regulile buneï cuviinţe, tată; nu mă uit eŭ la asemenea lucrurï. Din instinct simt că în viaţa acestuï om este şi ceva anormal. Dacă

vreĭ să ştiĭ tot adevărul...:—il cred nebun.

— E un om bizar, şi atâta tot. Dar asta numaĭ din cauza vieţiĭ pe care o duce. E un om care are pasiunea studiuluĭ, şi care şi-a jurat să pătrundă toate secretele pădurilor.

— Dar în ce scop?

— Numaĭ din dragoste pentru ştiinţă. A făcut unele descoperirĭ cu totul interesante; aşa, printre altele şi una asupra graiuluĭ maimuţelor. Apoĭ, pretinde că a găsit urmele unuĭ animal despre care se spunea că e dispărut din epoca preistorică. In orĭ-ce caz, eŭ înţeleg foarte bine patima sa pentru asemenea cercetărĭ; şi mă mir că n'o înţelegĭ şi tu, Elizo, tu care eştĭ crescută în mijlocul pădureĭ, şi care maĭ eştĭ pe deasupra şi o botanistă de merit.

— Eŭ n'aş fi de loc mirată, tată, dacă lucrurile ar sta întocmaĭ cum spuĭ d-ta. Dar îţĭ spun că l'am observat pe d. Graham maĭ de aproape, şi sunt încredinţată că viaţa sa în mijlocul pădureĭ maĭ are şi alt scop de cât acele pur ştiinţific. Cunoaşte pădurea, dar o cunoaşte prea bine; prea trăeşte mult în mijlocul animalelor celor maĭ monstruoase şi ştie prea multe lucrurĭ despre ele. Şi apoĭ, are asupra tuturor fiarelor o putere misterioasă şi supranaturală, care mă înspăimântă! Mi se pare un om din altă lume.

— Copila mea, răspunse sir Hedley, cu multă blândeţe, mă plângeam adineaorea că sunt bolnav, dar acuma mi se pare că şi tu suferĭ puţin de frigurĭ.

,,Astă-zĭ să te culcĭ maĭ de vreme ca de obiceĭ... Cât despre d. Graham, recunosc şi eŭ că duce o viaţă oare-cum deosebită de a celorlalţĭ oamenĭ, dar asta nu înseamnă de loc că e un demon saŭ un răŭ făcător!..

— Nu zic, nicĭ eŭ asta, dragă tată; dar d. Graham nu mi-e de loc simpatic, şi prin urmare nu mi-ar plăcea să-l am de soţ.

— Fie!.. De şi nu împărtăşesc modul tăŭ de a vedea lucrurile, dar împotriva sentimentelor n'am ce face!.. Eştĭ liberă să alegĭ de soţ pe acela care-ţĭ va fi simpatic...

Singurul lucru pe care ţi-l cer este să nu întârziĭ prea mult, căcĭ nu voĭ fi cu adevărat liniştit, de cât atuncĭ când voĭ fi sigur de viitorul tăŭ.

— Mă voĭ gândi la lucrul acesta, tată. Te rog însă, să nu'mĭ maĭ vorbeştĭ despre d. Graham... Iţĭ spuneam odinioară cât de liniştit şi de adânc mi-ĭ somnul; eĭ bine, numaĭ gândul că s'ar putea să devin vre-o dată soţia d-luĭ Graham mă face să visez lucrurile cele maĭ grozave.

— Bine, bine, drăguţa mea, nu va maĭ fi aicĭ odată vorba despre acest logodnic demon! Şi când mă gândesc că eŭ îl luam drept un inofensiv vânător de fluturĭ... Dar, par'că a bătut cine-va în uşe, jos?

— Trebue să fie d. Cobbs, care vine să-şĭ facă raportul zilnic.

Eŭ plec, pentru că n'am răbdarea d-tale să ascult depoziţiile ne maĭ sfârşite ale domnuluĭ d-tale majordom... La revedere, tată.

— La revedere, copila mea. Intră, d le Cobbs.

Intendentul apăru. Era un om grav şi solemn. Dar în ziua aceia se vedea bine că este emoţionat. Totuşĭ, se închină în faţa stăpânuluĭ săŭ, şi maĭ înainte de a începe aşteptă să fie întrebat.

— Eĭ bine, întrebă bătrânul, instalându-se în fotoliŭ, ce maĭ e noŭ, master Cobbs? Lucrările de lângă râŭ sunt terminate?

— Da, răspunse majordonul. Pe plan sunt însemnate toate amănuntele lucrărilor?

— Bine, dar pădurariĭ s'aŭ dus cu toţiĭ pe la locurile lor?

— Toţĭ, afară de unul.

— Care?

— Aldul-Dand. E un om din satul Chuma, şi a fugit luând cu dânsul o carabină şi muniţiĭ. La plecare a pronunţat cuvinte ameninţătoare la adresa d-tale.

— Să lăsăm asta. Aĭ dat ordine să se ardă erburile pe panta de la sud?

— Iertaţi-mă dacă voĭ stărui maĭ mult asupra acestuĭ punct, întrerupse cu hotărâre majordonul. Dar mi se pare că d-voastră nu daţĭ destulă importanţă răzvrătiţilor, indigenilor.

— Ce înseamnă asta, master Cobbs?

— Eŭ cred că e de datoria mea să vă semnalez primejdiile de carĭ sunteţĭ ameninţat. Fără îndoială că am toată încrederea în majoritatea oamenilor meĭ, dar totuşĭ sunt printre eĭ uniĭ în carĭ n'am de loc încredere. De cât-va timp se petrec unele lucrurĭ asupra cărora trebue să vă atrag atenţia.

— Eĭ, master Cobbs, ştiŭ doar că nu veĭ fi voind acum să puĭ o armată întreagă în urmărirea unuĭ pădurar, care a fugit, mânat de dorul satuluĭ săŭ.

— Când se duce cine-va acasă, nu fură arme.

— Eĭ! avea doar de străbătut pădurea şi nu putea merge neînarmat.

— Se poate... Dar maĭ sunt şi alte primejdiĭ...

— Ce primejdiĭ?.. De atâta amar de vreme de când staŭ aicĭ, nu m'a ameninţat nicĭ o primejdie...

— Eŭ n'am onoarea să fiŭ în serviciul d-stră de cât de treĭ anĭ abia, aşa în cât nu ştiŭ ce s'a petrecut maĭ înainte. In schimb însă, ştiŭ foarte bine ce se petrece acuma.

— Eĭ bine?

— Ştiţĭ, sălbatecul acela bizar, pe care l'aţĭ cules într'o noapte rănit, din pădure... Ksoro... Omul acesta s'a încăpăţânat să nu înveţe nicĭ un cuvânt din limba noastră; şi se culcă totdeauna numaĭ pe o grămadă de frunze.

— Şi pe urmă?

— De o bucată de vreme am început să-l observ; şi am băgat de seamă, că în toate nopţile dispărea în pădure, pentru a nu se întoarce de cât în zorii zileĭ, pe furiş. De multe orĭ l'am văzut făcând semne bizare prin întuneric, şi într'o noapte am auzit un strigăt bizar, o voce care-l chema pe nume.

— Şi e multă vreme de când durează lucrurile acestea?

— Cam de vre-o lună... Cam din ziua când a plecat de la d-stră tânărul care a venit la urmă.

— Ce tânar?

— D. Harold Graham.

— Ah!.. Şi de ce nu m'aĭ înştiinţat maĭ de mult?

—La început nu prea dădeam mare importanţă lucruluĭ. Ksoro e un sălbatec, şi nu era de mirare să maĭ păstreze încă legăturĭ cu foştiĭ săĭ tovarăşĭ. Dar acum, după ultimele evenimente petrecute, am crezut că am datoria să vorbesc.

— Ce evenimente, Cobbs?

— Aşa dar, d-tră nu ştiţĭ că Vixon a fost gâtuit astă noapte?

— Vixon, cânele cel mare? Şi cine l'a ucis?

— Tocmaĭ asta nu se ştie. A fost probabil o fiară, dar o fiară uriaşă. Cum se face de n'a lătrat câinele? Cum de s'a dat lupta fără nicĭ un sgomot? Nimenĭ nu poate răspunde la aceste întrebărĭ?

— Dar urmele? Nu s'a găsit nicĭ o urmă?

— Da, domnule, s'aŭ găsit urme; dar tocmaĭ urmele acestea mă înspăimântă. Monstrul a făcut de maĭ multe orĭ drumul de la pădure până sub ferestrele caseĭ, fără ca cine-va să-l fi simţit. Asta este extraordinar! Şi apoĭ, după urmele lăsate e un monstru formidabil, pe care nimenĭ nu-l cunoaşte.

CAP. II.

Bestia apare din noŭ

— Parcă ar aduce puţin cu forma piciorului uneĭ maimuţe, zise d. Hedley, după ce examinase cu luare aminte urmele pe carĭ i le arătase majordomul. Dar vezĭ d-ta Cobbs, nu văd de cât patru degete, şi asta mă miră grozav.

— Sunt patru degete înarmate cu ghiare, zise majordonul, după ce se aplecase şi dânsul şi privise cu multă atenţie. Şi apoĭ, chiar dacă am admite existenţa uneĭ ast-fel de maimuţe, ce-a putut căuta pe aicĭ, şi de ce a fost ucis cânele?

— Ce s'a făcut cadavrul cânelui?

— Am avut grija să-l îngrop la o mare adâncime, căcĭ m'am gândit că în anotimpul acesta ar putea fi primejdie să...

— Aĭ făcut bine. Dar maĭ înainte ar fi trebuit să-mĭ daĭ şi mie de veste; aş fi voit să văd rănile.

— Le-am examinat eŭ cu cea maĭ mare atenţie. Gâtul era sfâşiat în toată lungimea; numaĭ o ghiară formidabilă a

fost în stare să dea o asemenea lovitură. Mușcătura din spate a fost așa de violentă, în cât am găsit maĭ multe oase rupte. Dar nu e numaĭ atâta. Am măsurat pe rană, distanța dintre dinți.

— Eĭ bine?

— Eĭ bine, domnule, răspunse intendentul, a căruĭ voce tremura, judecând numaĭ după dimensiunile fălcilor, bestia care ne-a vizitat astă noapte, trebue să fie cel puțin de două orĭ maĭ mare ca un tigru enorm!

— Dar urmele pe carĭ le-am văzut noĭ, nu seamănă de loc cu acelea ale unuĭ tigru.

— Pe când examinam rănile câneluĭ pentru a găsi vre-un indiciŭ, am descoperit în fundul gâtlejuluĭ un obiect care maĭ poate fi încă recunoscut.

— Ce obiect? Arată-mi'l!

— Iată, domnule, zise majordomul, scoțând din buzunar un obiect cenușiŭ, pe care Hedley îl privi cu cea maĭ mare atenție.

— Oh!.. oh!... murmură dînsul după o pauză, iată un obiect care ne va conduce cercetările într'o nouă direcție. Căruĭ animal crezĭ d-ta că aparține restul acesta?

— Mi-am pus și eŭ această întrebare, domnule. Dacă nŭ mă înșel parcă ar semăna cu scoică de crocodil.

Sir Hedley era adânc dus pe gândurĭ, și nu răspuuse. Iși întoarse din noŭ privirea pe urmele din nisip, dar aceștia eraŭ anume aproape șterse de pașiĭ servitorilor, carĭ foiaŭ în toate părțile. Numaĭ în iarbă se maĭ deosebia încă lămurit urma animaluluĭ gigantic.

Bătrânul, pe gândurĭ, porni spre casă.

— Cum de n'a auzit nimenĭ nimic? întrebă dânsul după un moment. Servitoriĭ nu țĭ-aŭ spus nimica, Cobbs?

— Nu, domnule, nu știe nimenĭ ce s'a întâmplat. De alt-fel, astă noapte aŭ fost puținĭ oamenĭ pe lângă casă.

— Bine. Dar Ksoro?... Știĭ ce e cu sălbatecul acesta?

Este primul om la care m'am gândit, domnule. Dar când am intrat în coliba sa, am găsit-o deșartă.

— Și pe urmă?

— Pe urmă nu m'am maĭ întors acolo. Ne putem duce acuma să vedem.

Ceĭ doĭ bărbațĭ se îndreptară spre locul unde avea obiceiul să doarmă sălbatecul. Dar Ksoro nu se întoarse încă.

— Toate acestea sunt cât se poate de bizare, Cobbs, murmură bătrânul. Mărturisesc că nu maĭ înțeleg nimica. In orĭ-ce caz, aĭ făcut foarte bine că mi-aĭ dat de veste. Văd bine că o primejdie ne amenință, și de acum înainte trebue să fim cât se poate de vigilențĭ. Ascultă-mă bine și nu uita nimica din câte îțĭ spun.

Majordomul se înclină.

— Prima d-tale grije, continuă sir Hedley, va fi să nu desvălueștĭ nimica din toată această afacere. Trebue să ne facem că nu știm nimica, saŭ în orĭ-ce caz că nu dăm nicĭ o importanță lucruluĭ. Dacă aĭ bănuelĭ asupra vre-unuia dintre servitorĭ, să-l supraveghezĭ în tăcere.

— Tot ast-fel am raționat și eŭ, domnule; și tocmaĭ de aceia am lucrat singur până acuma.

— Bine. Pe de altă parte va trebui să veghem la noapte, pentru că mi-e teamă că lucrurile vor merge maĭ departe. Să îndoim numărul oamenilor de gardă. Veĭ găsi d-ta un pretext oare-care.

— Cred că nu e nevoe să postăm oamenĭ, domnule. Dacă ne amenință în adevăr vre-o primejdie reală, servitoriĭ indigenĭ nu ne vor fi de mare folos. Să închidem bine intrările și să stăm cu carabinele pregătite. Cred că tot acesta este apărătorul nostru cel maĭ bun.

— Poate că aĭ dreptate. Iți daŭ toată libertatea să lucrezĭ cum crezĭ că e maĭ nimerit.

— Putețĭ avea toată încrederea în mine. Ertați-mă că vă pun o întrebare. Care e, după părerea d-tră, primejdia ce vă amenință?

— Drept să-țĭ spun, Cobbs, nicĭ nu știŭ ce să cred. Tot ce știm e că o ființă bizară ne-a vizitat astă noapte și că s'ar putea întâmpla ca să maĭ revie. Mărturisesc că nicĭ odată n'am maĭ văzut asemenea urme în pădure.

— Dacă tânărul domn Graham ar maĭ fi pe aicĭ, ne-ar da oare-carĭ amănunte. Dînsul trebue să știe ceva.

— De ce spuĭ asta?

— Pentru că 'mĭ aduc aminte că d. Graham mi-a pus adese-orĭ întrebărĭ asupra unuĭ mare animal, care ar rătăci prin părțile acestea.

— Știŭ, Cobbs; și mie mi-a vorbit d. Graham despre un animal gigantic. Dar amănuntele pe carĭ le dădea dînsul în această privință nu eraŭ de loc lămurite.

— Iartă-mă, d-le, dar mie mi se pare că d. Graham era cât se poate de lămurit în unele amănunte.

— Da?

— Știŭ că mi-a arătat într'o zi fotografia unuĭ animal monstruos.

— Da, dar aceasta era fotografia unuĭ animal dispărut de secole.

— Eu cred din potrivă că era un animal care trăește și azĭ.

Bătrânul făcu un gest ca și cum ar fi voit să spue că nu era de nicĭ un folos să se maĭ continue o asemenea discuție.

Dar majordomul stărui:

— Or cum ar fi, d-le, nu vi se pare bizar că evenimentele acestea coincid cu dispariția luĭ Ksoro și că vizitele sale nocturne în pădure au început tocmaĭ în epoca când a plecat de la noĭ d. Graham?

— Ce vorbeștĭ d-ta, d-le Cobbs? Cred că nu te veĭ apuca acum să găseștĭ vre-o legătură între toate aceste fapte.

— Nu știŭ nimica, d-le, și nu voĭ spune lucrurĭ carĭ nu trebuesc spuse... Așteptând, ce ordine îmĭ dațĭ?

— Nicĭ un ordin important. Discară veĭ veni din nou pe la mine; vom vedea ce măsurĭ avem de luat pentru timpul nopțiĭ.

— Bine.

— Incă un cuvânt. Nu veĭ spune nimic din toate acestea în fața d-reĭ Weldons. Ar fi nefolositor s'o maĭ neliniștim și pe dînsa.

— Ordinile d-voastră vor fi executate. Pot să mă retrag acum?

— Da, d-le Cobbs.

Intendentul salută și se îndreptă spre locuințele rezervate servitorilor.

D. Hedley înaintă spre casă.

Era în realitate mult maĭ neliniștit de cât voia să se arate. Se gândea aproape fără voe la bănuelile intendentuluĭ, la legătura pe care o stabilea acesta între Harold Graham și Ksoro.

«Așa dar era oare o scântee de adevăr în ceea ce 'ĭ spusese Eliza? Eĭ, dar e o slăbiciune din partea mea să cred așa copilărește, în tot felul de legende!

«Și totuși, dacă ar fi adevărat! Dacă există în adevăr puterea aceea misterioasă despre care îmĭ vorbea Eliza? Pădurea e așa de misterioasă și are atâtea secrete pe carĭ omul nu reușește să le afle!..

Seara, la masă, fu destul de vesel. Eliza era zgomotoasă ca totdeauna și bătrânul se lăsa ușor influențat. Abia dacă băgă de seamă privirile neliniștite ale majordomuluĭ și semnul discret pe care i-l făcu acesta că avea să'ĭ vorbească.

Uitase aproape cu totul de evenimentele petrecute dimineața, când chiar o întrebare a ficeĭ sale i le reaminti.

— Ce-am auzit?—întrebă dânsa de-o dată—Vixon a fost omorât?

— Da, răspunse bătrânul; Cobbs mi-a spus că pare a fi mușcătura unuĭ șarpe.

— Sărmanul câine! Era așa de credincios!.. Va trebui să căutăm alt câine de gardă, tată; căcĭ alt-fel eu nu pot fi liniștită.

— Fricoaso! Așa dar te crezĭ mereu înconjurată de dușmanĭ?..

— Nu, dar cu toate acestea... Chiar dacă n'ar fi vorba decât despre fiarele pădureĭ... E drept că maĭ avem șĭ un alt păzitor, care ne este și maĭ devotat încă decât câinele și care veghiază mereu...

— Cine e acesta?

— Sălbaticul Ksoro! Sunt sigură că dacă am fi atacațĭ, dînsul ne-ar apăra până la moarte.

— Da, Elizo, eștĭ sigură de asta?

— D-ta crezĭ alt-fel tată?..

— Nu tocmaĭ. Dar pe ce e bazată credința ta?

— N'are decât să'l privească cine-va cu atenție. Lucrurile acestea se ghicesc!

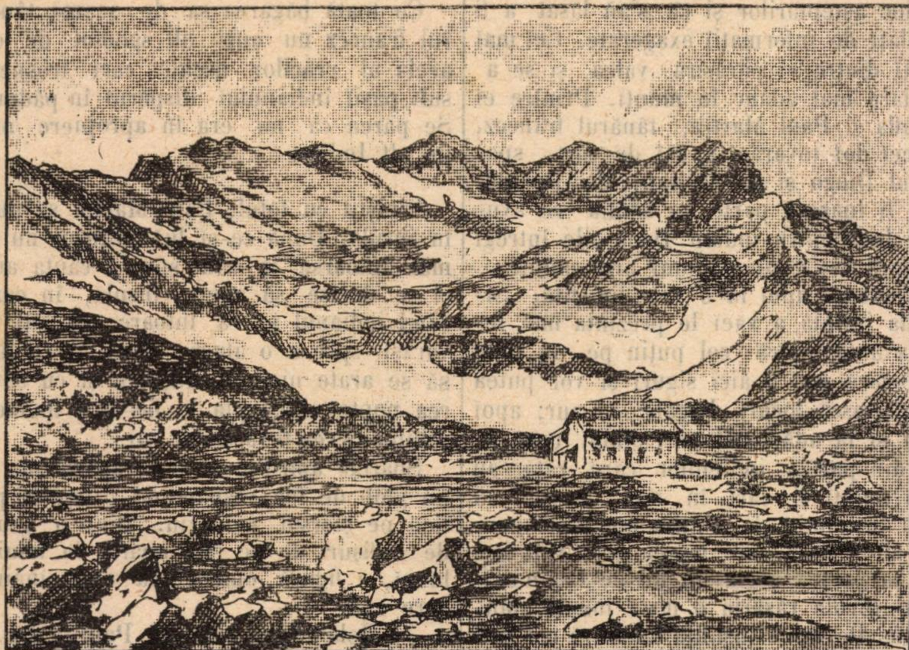
— Așa dar și aicĭ vorbește instinctul tăŭ, tot ca pentru d. Graham?

(Va urma)

Cea maĭ mică Republică

Printre cele maĭ micĭ ţărişoare e de sigur de toţĭ cunoscutul principat de Monaco şi maĭ puţin cunoscutele republicĭ San-Marino şi Andora din Pirineĭ, fără a maĭ vorbi de legendara republică Cunani, care nu maĭ e de cât un suvenir al trecutuluĭ.

Eĭ, dar ce mi-s aceste minuscule republicĭ cu maĭ multe miĭ de cetăţenĭ fie-care, pe lângă «cea maĭ mică republică de pe pământ», republica Salofe, care are treĭ sute de cetăţenĭ.

Treĭ sferturĭ din teritoriul republiceĭ

Teritoriul acesteĭ insule e situat pe flancurile orientale ale luĭ «Dent de Midi» cel maĭ înalt punct din Chablais (oraş în Elveţia), la o altitudine de 3285 m. Teritoriul eĭ constă dintr'un platoŭ de acces foarte puţin comod, care predomină ţinutul Salofe. Din timpurĭ vechĭ, platoul aparţine câtor-va familiĭ stabilite în cătunele Collonges, Enionnaz, Muzaz şi Colombey. Aceste patru cătune fac parte din comuna Saint-Maurice. Dar înmulţirea populaţiuneĭ le-a acordat acum şi lor titlul de comune.

Capitala Republiceĭ: Van-d'en-Haut

Cetăţeniĭ acesteĭ infime republicĭ nu plătesc nicĭ o dare.

In fie-care an se alcătueşte câte un mic parlament, al căreĭ corp numără patru membri: câte unul de fie-care comună. S'ar maĭ putea obiecta că acea ţară nu are încă un corp diplomatic şi reprezentanţĭ în străinătate.

Dar incontestabil că republica Salofe poate fi considerată de toată lumea, ca şi republicele Andora şi San-Marin, un stat liber şi independent.

— r —

„GAMBUZINOS"

Aventurile unuĭ francez în Far-West

In una din văile Siereĭ Ignatio inconjurată de munţĭ înalţĭ, era bivuacată o ceată de «Gambuzinos». Valea aceasta liniştită atrase atenţia călătorilor din cauza unor mine bogate de aur ce s'aŭ descoperit în ea.

Pretutindenĭ, dealungul râuluĭ ce curge printr'însa, se vedeaŭ muncitorĭ săpând cu zor pământul în căutarea metaluluĭ galben; eĭ spălaŭ şi strecuraŭ lutul care conţinea aur şi acolo unde venea cerbul cel iute să se adape şi ursul să-şĭ caute prada se afla acum un orăşel format din corturĭ şi barace.

Ziua apusese şi căutătoriĭ de aur se reîntoarseră acasă flămânzĭ şi obosiţĭ, uniĭ se adunaŭ la vre un «bar» spre a cheltui la masa de joc câştigul realizat prin multă trudă. In faţa cârciumeĭ un irlandez urât, cu părul galben, cu faţa plină de pistruĭ, intră înăuntru şi se îndreptă spre locul unde eraŭ maĭ mulţĭ camarazĭ de aĭ luĭ, carĭ jucaŭ.

Un client noŭ, sosit după irlandez în «bar» atrase asupră-şĭ atenţia—atât a jucătorilor cât şi a băutorilor. Era un tânăr indian de o statură înaltă şi de un aspect impozant.

In mâna dreaptă avea o puşcă — după aparenţă, cam veche, pe când un cojoc lung până la genunchĭ acoperea partea stângă a corpuluĭ săŭ.

Faţa intunecată a indianuluĭ era acoperită cu maĭ multe sgârieturĭ carĭ sângeraŭ, şi mocasiniĭ acoperiţĭ cu pete de sânge, încă proaspete, arătaŭ că el susţinuse de curând o luptă aprigă. Indianul merse încet la tejghea, depuse câteva boabe de aur şi într'o englezească stricată ceru stăpânuluĭ să-ĭ dea în schimb pulbere şi gloanţe.

— De unde o fi având pungaşul ăsta roş bucăţile astea de aur? zise Irlandezul care se afla lângă tejghea.

„De sigur că a omorât şi a jefuit pe cine-va.

«Cu ocazia asta o fi primit şi crestă-

turile cele de pe față zise el. Acești câini, trebue împușcați ori unde sunt întâlniți.

— Afară dasă nu te împușcă el pe tine — adăugă unul râzând.

Pe când tejghetarul se duse s'aducă lucrurile cerute de indian acesta privi cu indiferență în jurul său, numai o încrețitură imperceptibilă a sprâncenei sale lăsă să se știe că indianul a înțeles vorbele minerului.

— Juny are dreptate — zise un altul — eŭ pariez că pungașul ăsta are asupra lui mai multe boabe de aur de cât toți cari suntem aici; dacă i le-am lua n'am face de cât un act de dreptate.

— Să vă fie rușine că vorbiți ast-fel de un om, pe o simplă bănuială — se amestecă în vorbă un tânăr cu părul blond care se vedea că posedă o putere herculeană; ceea ce vreți să faceți e o hoție curată.

— Ia ascultați pe franțuzul ăsta care vrea să predice morală! ? Mai bine s'ar fi făcut misionar de cât gambuzinos.

— N'o să-l întrebăm pe el ce să facem. Pielea-Roșie e a noastră. Și nu vedeți — zise Juny, — e rănit rău la brațul drept!

— Dacă o să ridici mâna asupra acestui om eŭ însu-mi am să-ți sdrobesc tidva ta de boŭ, zise francezul.

Indianul care până atunci stete liniștit se întoarse spre francez și-i zise:

— Vacahu a vânat ursul cenușiŭ și cu prilejul acesta a căpătat rănile ce se văd; — Privi cu recunoștință la apărătorul său și dând la o parte mantaua sa lăsă să se vază brațul său sdrelit și înfășurat în bande sângerate.

— Pe el Boys! strigă Juny pe care amenințările francezului îl întărâtaseră, — și cercă să scoată geanta de piele de la cingătoarea indianului.

Inainte însă de a-și efectua planul, o lovitură teribilă de pumn din partea francezului, îl doborâ la pământ amețit. Camarazii irlandezului scoaseră un țipăt sălbatic la căderea compatriotului lor. Jucătorii săriră în sus de la mesele de joc și se repeziră să vază ce se petrece, ca în tot cazul să participe la păruiala ce se iscase. Camarazii de cort ai francezului veniră în ajutorul prietenului lor, iar ceilalți luară partea irlandezului care zăcea amețit jos și peste puțin lupta se încinse cu furie. Cu tot numărul lor covârșitor, prietenii irlandezului trebuiră să o șteargă, de oare ce avantagiul luptei era de partea indianului.

Francezul apucă un scaun ce se află în cort și cu o violență teribilă lovia în capetele adversarilor săi. Dar mai rău o pățiră cei cari aŭ căzut sub mâna indianului. Acesta apucase în mâna'i sănătoasă tomahavcul său, — o armă teribilă în luptă corp la corp—și lovea cumplit. Patru gambuzinos zăceaŭ la pământ cu tidvele sparte, saŭ cu răni periculoase. Vacahu ajutat de întunericul care se ivise dispăru afară.

Asemenea bătăi eraŭ ceva obișnuit în lagărele căutătorilor de aur; și după câte va zile totul fu uitat și chiar cei cari participaseră la această luptă nu mai vorbeaŭ de ea.

*

Minerii așezați în vale recunoscură că bogăția de aur a solului nu corespuuda de loc așteptărilor și că s'aŭ lăsat a fi înșelați de informații exagerate. Cei mai mulți dintre ei părăsiră valea și se a fundară mai adânc în munți. Printre ei se afla și Paul Martin, tânărul francez, cu cei doi tovarăși ai săi de cort, spaniolul Diego și un scoțian, Mac-Donald, cari îi luaseră parte în bătaia ce avusese loc pentru indian. Două zile întregi rătăciră cei 3 companioni prin munți.

Ajunseră apoi la o vale liniștită. Situația izolată a văei le prezinta mai întâi avantagiul că cel puțin pe un timp oare-care vor fi aici siguri și vor putea să găsească locuri bogate în aur; apoi eraŭ și la adăpostul pericolului unui atac din partea indienilor care rătăceaŭ prin munți și cari în nici un caz nu eraŭ însuflețiți de sentimente bune pentru albi. Râul care trecea prin vale forma în partea aceia un fel de lac în mijlocul căruia răsăria o mică insulă stâncoasă. Pe mica insuliță hotărâră cei trei camarazi să ridice cortul. Apa care înconjura insula era foarte puțin adâncă și ar fi oferit o piedică foarte mică unui dușman care ar fi voit să atace lagărul celor 3 gambuzinos; dar făcea imposibilă o apropiere pe furiș, și un dușman care s'ar fi apropiat de insulă era expus gloanțelor celor trei prieteni. După ce își stabiliră cortul începură să cerceteze nisipul râului. Căutarea lor fu încoronată cu succes; deci se stabiliră definitiv acolo. Cei trei camarazi luară precauțiunea de a avea tot mereŭ armele cu ei, pentru a fi gata la un atac eventual. Lipsa de proviziuni constrânse pe mineri să întreprindă o vânătoare în ziua următoare. Luară hotărârea ca Diego și Mac-Donald să meargă la vânat, iar Paul Martin să rămână spre a păzi cortul. După ce camarazii săi plecară, el se apucă de lucru.

La amiază se întoarse la lagăr spre a-și prepara dejunul. Pe drum în spre lagăr trebui să treacă printr'o grupă de dealuri și observă spre marea sa mirare urmele unui mocasin.

Martin nu se îndoi că vre-un lagăr de indieni tăbărâse prin apropriere și se îndreaptă să anunțe pe camarazii lui. Se gândi ce este de făcut. Dacă ar trece apa atunci iar fi ușor unui indian să-l doboare. Posibilitatea ca indianii să fie ascunși în insulă era admisibilă și găsi că e mai cu minte să se ascundă în păduricea din apropiere. Răbdarea sa nu fie pusă la încercare lungă, căci după un scurt timp văzu la marginea tufișului care acoperia mica insulă apărând un indian care se uită cu precauțiune în jurul său și scoborându-se apoi în apă spre a părăsi insula. Fiindcă Paul avea arma iar fi ușor să culce la pământ pe spion, dar era de presupus că indianul venise însoțit de mai multe Piei-Roșii și deci se opri. Indianul ieși din apă și se îndreptă spre păduricea unde era ascuns Paul. Martin ridică pușca când indianul făcu o cotitură și dispăru.

Cu toată băgarea sa de seamă tânărul francez nu auzi alt sgomot de cât acela al crăcilor uscate cari trosneaŭ sub pașii indianului dispărut în pădure. Se părea că nu era în apropiere nici un alt Indian.

*

Liniștit cu totul, Paul Martin se duse în insulă. După ce-și luă prânzul nu se mai întoarse la râŭ spre a căuta aur, ci se decise să apere insula, în cazul când indianul se va întoarce cu alți tovarăși spre a o ataca. Ziua trecu fără să se arate nici un dușman și cu sosirea nopței el aștepta în fie-care moment reîntoarcerea tovarășilor săi.

Soarele apusese și luna apăru sus ca un glob de foc, răspândind o lumină palidă pe ștersul peisagiŭ. Dintr'o grupă de tufișuri de pe mal apăru, la lumina lunei, o figură omenească care inaintă spre apă.

— Hola! Cine? strigă Paul; dar în momentul următor figura dispăru după stufiș.

Un glonte șueră pe lângă el. Pe cât părea, dușmanul cunoștea foarte puțin exact locul unde era așezat, și deci Martin rămase liniștit și nu răspunse împușcăturei, o a doua detunătură de armă se auzi și iarăși șueră pe lângă Martin un glonte.

El puse pușca la ochi și trase... Un strigăt de moarte arătă că glontele nimerise. In acel moment se auzi o trosnitură la spatele lui. Speriat întoarse capul îndărăt și... de-o dată patru indieni se repeziră la el și cu toate sforțările sale, fu legat. După aceia se îndreptară spre locul de unde pornise împușcăturile, unde aflară un indian mort.

Il îngropară pe loc, acoperidu'i mormântul cu pietre. Martin se convinse că va fi dus în lagărul indienilor și—după cum auzise — va fi chinuit într'un mod teribil și înfiorător.

El nu închise ochii toată noaptea, gândindu-se într'una cum ar putea să se libereze. In zadar se osteni să-și rupă legăturile, zorile se iviră și indienii continuară drumul lor până ce, la amiazi, ajunseră la bivuacul lor. Când cei doui indieni se apropiară de lagăr cu captivul lor, o mulțime de femei și copii, se îngrămădiseră spre a observa pe străin. Una din femei puse o întrebare paznicilor săi și la răspunsul lor femeia scoase un urlet sfâșietor, luă o piatră și o asvârli asupra captivului înjurându-l. Martin înțelese că femeia era soția indianului ucis. Această aruncătură a femeei fu